

Bruno Dujič,
zagovornik
lesene
gradnje

Str. 22-23

Nejasnosti Zakona o
dolgotrajni oskrbi Str. 12-13

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 21 / Leto 79 / 23. maj 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Imamo najvišjo zgradbo v Sloveniji!

2.600 kubičnih metrov betona, 400 ton armature in več kot 400 kvadratnih metrov stekla. Takšna razsežnost materialov je bila potrebna za gradnjo Razglednega stolpa Kristal, ki je ta četrtek na območju Tržaškega hriba sprejel prve obiskovalce. V preostalih sedmih mesecih letošnjega leta naj bi se nanj povzpelo 35 tisoč ljudi, v prihodnosti naj bi ga obiskalo 60 tisoč ljudi letno. »Čeprav vsi omenjajo, da je stolp visok 106 metrov, je to višina do ograje. V resnici stolp do venca meri natančno 108 metrov in 40 centimetrov,« je razkril Nande Korpnik, arhitekt, ki se je podpisal pod zasnovo stolpa. Str. 9

Foto: Andraž Purg

VELIKA PIREŠICA

Več kot 160 odškodnin
zaradi kamnoloma Str. 10

OBSOTELJE

Še kar obdani z ograjo in
ponekod z žico Str. 2-3

PRILOGA

TV SPORED

Kovinski tujek povzroča zaraščenost reke Sotle, škodi divjadi in kazi podobo krajev

Na ograjo so se morali navaditi kmetje ...

... a tudi rekreativni športniki in turisti.

Še kar obdani z ograjo in ponekod z žico

»Migranti se v Slovenijo pripeljejo po avtocesti, zato ne vidim razloga, da bi bila v naših krajih, ki mejijo na Hrvaško, še vedno postavljena ograja.« Tako o razmerah na obmejnem območju pravi župan Podčetrška Peter Misja. Opozarja, da je zaradi ograje slovenski del reke Sotle postal izjemno zanemarjen. Panelna ograja in rezilna žica ne puščata ravnodušnih niti občanov Bistrice ob Sotli in Rogatca. V ta tujek v okolju se med drugim ujame divjad, zaradi njega težave občutijo ribiči, ograja kazi tudi podobo obmejnih krajev. Ministrstvo RS za notranje zadeve na naše vprašanje, zakaj ograja v Obsotelju še vedno ni odstranjena, ni odgovorilo.

TINA STRMČNIK

Da je v občini Podčetrtek na meji s Hrvaško še vsaj 20 kilometrov ograj, ocenjuje tamkajšnji župan **Peter Misja**. Ograja po njegovih besedah ni postavljena le na območju Vonarskega jezera. Odkar je vlada Roberta Goloba napovedala odstranitev ograje na južni meji, kar je bila tudi koalicijska zaveza, lokalna skupnost to potezo nestrno pričakuje. »Ob odstranitvi ograje bo treba odpeljati tudi odpadke, ki so v naših krajih ostali od začetka postavljanja – gre za nosilce, zabojnike, ponekod so zloženi kupi še neuporabljenih ograj. Veliko tovrstnih ostalin je postavljenih marsikje

ob meji, med drugim tudi na Mejnem prehodu Imeno.«

Misja opozarja, da postavljena ograja povzroča veliko zaraščenost desne strani reke Sotle. »Hrvti so svoj del reke lani očistili, slovenski del je močno zanemarjen. Nabrežine so zaraščene, ko se drevesa podrejo, se tok zamaši in reka na nekaterih mestih poplavlja,« je dejal podčetrški župan. Upa, da se bo uresničila napoved, da bodo pristojni en del vendarle očistili.

Naj Sotla spet povezuje

Ograja je še vedno postavljena vzdolž celotne meje, ki jo ima občina Bistrica ob

Tudi rezilna žica še kroji podobo Obsotelja.

»Odstranitev ograje je bila doslej tema pogovorov z nekdanjo ministrico za notranje zadeve Tatjano Bobnar in s sedanjim ministrom za notranje zadeve Boštjanom Poklukarjem. Obljubljeno nam je bilo, da bo ograja odstranjena hitro. V resnici pa gre vse zelo počasi,« pravi župan Podčetrška Peter Misja.

Župan Rogatca Martin Mikolič: »Potem ko je vlada sprejela sklep za odstranitev ograje, je bilo najprej nakazano, da bo ograja na območju Obsotelja odstranjena do konca lanskega leta. Od Ministrstva RS za notranje zadeve doslej nismo dobili informacij, kdaj naj bi prišlo do uresničitve te namere.«

Sotla s Hrvaško, torej od mejnega prehoda v Zelenjaku do meje s Podčetrtkom. Bistriški župan **Franjo Debelak** je pojasnil, da je marsikje ob meji s Sotlo še vedno nameščena rezilna žica, ponekod stoji panelna ograja. Ograja povzroča več težav – vanjo se ujame divjad, ta prepreka onemogoča delo ribičem, ki nimajo dostopa do reke, vse skupaj pa je po besedah Debelaka zelo moteče tudi po estetski plati.

Bistričani si želijo, da bi bila ograja čim prej odstranjena in da bi reka Sotla spet dobila vlogo povezovanja, kot jo je imela nekoč. »Ob reki se je veliko dogajalo, ljudje so se ob njej srečevali s Hrvati, prihajali so v tamkajšnja naravna kopališča ...«

Brez vsakršnega vzdrževanja

Na območju občine Rogatec je 14 kilometrov meje s sosednjo Hrvaško. Odkar je vlada lani sprejela sklep o odstranitvi panelne ograje in

Kje boste videli reševanje življenj od blizu?

Tovrstne vaje omogočijo vpogled v organiziranost in sodelovanje reševalnih enot. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Poklicna gasilska enota Celje bo v sodelovanju z Enoto za splošno nujno medicinsko pomoč Splošne bolnišnice Celje, s Policijsko upravo Celje in z Gasilsko zvezo Celje pripravila jutri, v petek, in v soboto obsežno usposabljanje intervencijskih služb, ki delujejo v Celju. Ljudje bodo tako od blizu lahko videli, kako poteka reševanje življenj, in tako spoznali tudi način dela intervencijskih služb in najzahtevnejše naloge, pri katerih so odločilne sekunde. Vaja bo pokazala, kako pomembno je v ključnih trenutkih sodelovati in kako učinkovit sistem sodelovanja lahko pripomore k učinkovitejšemu in hitremu reševanju.

»V najzahtevnejših primerih nobena od intervencijskih služb ne posreduje sama. Kadar je potrebno, združijo moči ter zagotovijo hitro in učinkovito pomoč. Poleg urjenja večšin, ki

so pri reševanju življenj ključnega pomena, skupna usposabljanja gradijo komunikacijo ter izboljšujejo razumevanje vlog in odgovornosti posameznih služb,« pravijo v celjski občini. Usposabljanje bo na petih lokacijah v Celju, imelo pa bo pet različnih scenarijev. Jutri, v petek, bo na območju Poklicne gasilske enote Celje med 9. in 12. uro prikaz reševanje osebe, ki poskuša storiti samomor. V enakem času bo na območju Starega placa pri Celjski koči vaja reševanja poškodovanega gozdarja s težko dostopnega terena. Med 13. in 16. uro bosta sledili vaji reševanja ponesrečenca iz vode pri celjski Špici in reševanje poškodovanega plezalca na plezališču pod celjskih gradom. Dan kasneje bodo reševalci izvedli skupno vajo reševanja ob masovni prometni nesreči. Lokacija te vaje bo atrij Celjskega sejma med 10. in 12. uro. SŠOL

Koliko nezakonitih prestopov meje?

Policijska uprava (PU) Celje je predlani zaradi nedovoljenih prehodov čez državno mejo obravnavala 584 oseb, lani 308 oseb in do sredine letošnjega maja 185 oseb. Največ nedovoljenih vstopov je letos na območju Obsotelja zaznala na območjih Rogatec-Trlično, Kunšperk-Imeno in na območju Vonarja.

Leta 2022, ko je bila Republika Hrvaška še zunanja meja Evropske unije, je PU Celje zaradi nedovoljenih prehodov čez državno mejo obravnavala 584 oseb. Največ nezakonitih migrantov je bilo iz afriške države Burundi (130), sledili so državljani Afganistana (127), Turčije (74), Rusije (52), Bangladeša (32), Iraka (29), Irana (21), Pakistana (17) in drugih držav. Delež obravnavanih nedovoljenih

prehodov v primerjavi z območjem celotne Slovenije je bil 1,8 odstotka. Policisti so zaradi izmikanja mejnemu nadzoru na mejnih prehodih obravnavali 37 oseb, kot organizirano kriminaliteto so obravnavali 24 kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države.

Lani, ko je Republika Hrvaška postala notranja meja Evropske unije, je PU Celje zaradi nedovoljenih vstopov na vseh notranjih mejah obravnavala 308 oseb. Največ nezakonitih prebencev je bilo državljanov Afganistana (74), sledili so državljani Pakistana (34), Turčije (29), Rusije (23), Maroka (13), Šrilanke (10), Indije (10), Irana (9) in drugih držav. Delež obravnavanih nedovoljenih vstopov na območju PU Celje je v

primerjavi z območjem celotne Slovenije znašal 0,5 odstotka.

Na delu državne meje PU Celje z Republiko Hrvaško je državno mejo nedovoljeno prestopilo 130 oseb. Kriminalisti in policisti so na meji z Republiko Hrvaško obravnavali 18 oseb, ki so v vozilu prevažale 122 oseb, ki niso izpolnjevale pogojev za vstop v našo državo.

Kaj pa letos?

Vlada je oktobra lani na celotni notranji državni meji z Republiko Hrvaško in Republiko Madžarsko uvedla začasni ponovni nadzor, ki ga policisti še vedno izvajajo. PU Celje mejni nadzor izvaja na cestnem mejnem prehodu Dobovec in železniškem mejnem prehodu Rogatec. Policija je do 16. maja letos zaradi nedovolje-

nih vstopov na vseh notranjih mejah obravnavala 185 oseb. Največ je bilo državljanov Turčije (59), Sirije (21), Afganistana (19), Rusije (18), Kitajske (10) in drugih držav. Delež obravnavanih nedovoljenih vstopov v primerjavi z območjem celotne Slovenije je do začetka maja znašal 1,2 odstotka.

Na delu državne meje PU Celje z Republiko Hrvaško je državno mejo nedovoljeno prestopilo 108 oseb. Nedovoljeni vstopi so bili večinoma obravnavani na območjih Rogatec-Trlično, Kunšperk-Imeno in na območju Vonarja. Kriminalisti in policisti so na meji z Republiko Hrvaško obravnavali šest oseb, ki so v vozilu prevažale 31 oseb, ki niso izpolnjevale pogojev za vstop v državo.

TS

ZADETKI

»Imam najlepšo pisarno na svetu v osrčju čudovitih planin in med ljudmi z vseh koncev sveta, kar sem si vedno želela.«

Martina Logar, oskrbnica Orlovega gnezda v Logarski dolini

»S svojo ekipo se zavzemam za zmernost glede vključenosti lesa v konstrukcije. Velikopotezne želje se lahko dolgoročno izkažejo kot težavne.«

Bruno Dujić, strokovnjak za lesene gradnje in ustanovitelj podjetja CBD

»Pomembno se mi zdi, da je v procesu denacionalizacije Občina Zreče pridobila in obdržala ključna zemljišča na Rogli, tako da ostajamo gospodarji na svojem.«

Boris Podvršnik, župan Občine Zreče

»Z zbirko ne povečujem vojne, ampak je namenjena v opomin. Čeprav kot kaže, se ljudje iz zgodovine ničesar ne naučimo.«

Robert Vrečko, ljubiteljski zgodovinar

»Moška in ženska moda sta se v zadnjih desetih letih povsem zamenjali. Ženske so včasih k frizerju hodile enkrat tedensko in moški vsake tri mesece ali na pol leta. Zdaj je ravno obratno.«

David Očko, lastnik knjiškega frizerskega salona in brivnice

rezilne žice, občani to potezo nestrpnost pričakujejo, je povedal župan **Martin Mikolič**. »Nekateri lastniki zemljišč ob reki Sotli so velikokrat izrazili nezadovoljstvo, saj ograja, odkar so jo postavili, ni bila deležna vzdrževanja ali čiščenja. Ograja je v zelo klavrnem stanju. Pozimi je prepletena z dračjem, poleti jo preraščajo

zelene rastline.« Dodal je, da to ne prispeva k urejenemu videzu obmejnega območja. »To vsekakor ni dobro, saj se poleti, ko je vrhunec turistične sezone, skozi naše kraje peljejo številni državljani tujih držav, ki vse to lahko vidijo iz svojih avtomobilov. Skrajni čas je, da država ograjo odstrani in vzpostavi prvotne razmere.«

V Rogatcu se zavedajo, da skozi njihove kraje prihajajo nezakoniti prebenci, a z rezultati kakršnihkoli raziskav, kako je na njihovo prehajanje meje vplivala ograja, niso seznanjeni. »Ne zdi se mi, da bi postavitev ograje bistveno vplivala na to, ali je teh prehodov več ali manj,« je sklenil Mikolič.

Brez odgovora

Ministrstvo za notranje zadeve smo 14. maja prosili za pojasnila, zakaj ograja v Obsotelju še vedno ni odstranjena, kakšni so bili stroški njene postavitve in koliko bo znašala njena odstranitev. Odgovorov do zaključka redakcije nismo prejeli.

Foto: Andraž Purg

Lastniki zemljišč so kritični, da ograja od postavitve ni bila deležna vzdrževanja.

Osveščanje o multipli sklerozi: Zakaj jaz?

V Narodnem domu Celje bo 8. junija prav posebna gledališko-plesna multimedijška predstava Zakaj jaz. Imela bo dobrodelni namen, saj bo denar od prodanih vstopnic namenjen društvu Spoznajmo multiplo sklerozo, ki združuje obolele in njihove sorce. Vrhunec nastopa bo ples plesalke Kaje Vidmar kot izsek iz življenja osebe z multiplo sklerozo skozi oči Tadeje Polanšček, ki se tudi sama bojuje s to boleznijo. »Namen predstave je predvsem opogumiti obolele, predstaviti bolezen širši javnosti in povezati ljudi, saj ko človek zboli zaradi takšne bolezni, se to dotakne celotne družine, prijateljev, sorcev ...« pravijo organizatorji predstave.

Na Celjskem živi približno 300 obolelih z multiplo sklerozo, ki je še vedno neozdravljiva kronična bolezen, vzrok zanjo je neznan. Številne raziskave so do zdaj pokazale, da k nastanku bolezni prispevajo tako genetski kot okolj-

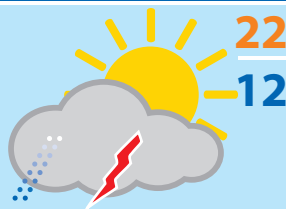
ski dejavniki. Še vedno ostaja dejstvo, da je multipla skleroza bolezen mladih, saj najpogosteje zboleijo ženske v rodnem obdobju oziroma v starosti od 20 do 40 let. Bolezen ni dedna. Za to obolenje zdravniki pogosto rečejo, da je to bolezen tisočerih obrazov, saj se pri vsakem bolniku kaže z drugačnimi znaki in tudi njen potek se med bolniki razlikuje. Nekateri bolniki, ki so bolni že zelo dolgo, so na videz povsem neprizadeti. Obstajajo bolniki, ki so bolni kratak čas, vendar so že močno invalidni. Znaki in simptomi bolezni se kažejo zelo različno, odvisno od dela živčevja, ki je prizadeto. Bolezen prizadene ne le bolnika, ampak tudi njegovo družino. Društvo Spoznajmo multiplo sklerozo, ki mu bo namenjen zbrani denar na omenjeni predstavi, pomaga tudi svojcem obolelih in več let že osvešča javnost o tej bolezni in tem, kako živeti z njo. Predstava bo v Celju tako izvedena tudi teden dni po

svetovnem dnevu multiple skleroze, ki ga sicer obeležujemo 30. maja.

Gledališko-plesna multimedijška predstava Zakaj jaz se skozi izseke iz življenja dotika multiple skleroze skozi oči Tadeje Polanšček, ki se bojuje s to boleznijo. V ospredju je lik ženske, ki je mama, hči, prijateljica, žena. Njena želja po »normalnem življenju« je izjemna, živi želi za svoja otroka, za moža, predvsem pa zase. Bolezen sovrži in jo hkrati sprejema kot dejstvo. Razume, da je bolezen del nje, njene telesa in njenega življenja, vendar s svojim kljubovanjem in pogumom skuša odgnati vse, kar je povezano s tem. Predstavo je ustvarila plesalka Kaja Vidmar za svojo prijateljico Tadejo, ki je bila prav tako včasih plesalka. Nastopajoči s predstavo Zakaj jaz potujejo po vsej Sloveniji, saj želijo na ta poseben način osveščati ljudi o multipli sklerozi.

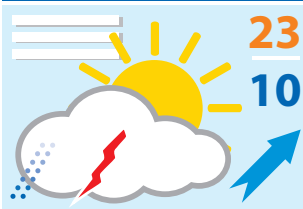
SŠol

ČETRTEK

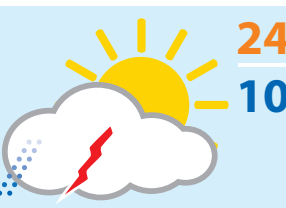
22
12

PETEK

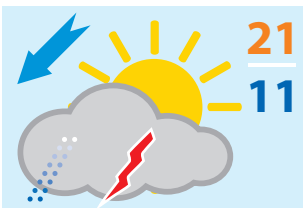
23
10

SOBOTA

24
10

NEDELJA

21
11

Vir: ARSO

Gospodarstvo celjske regije v letu 2023

Manj dobička in tudi manj izgube

Po nekaj letih zelo dobrega poslovanja se je lani gospodarska rast na Celjskem umirila. Razlogi so predvsem ohlajanje tujih trgov in visoki stroški energije. Po podatkih, ki jih je na osnovi oddanih in še nerevidiranih letnih poročil pripravila celjska izpostava Ajpsa, so gospodarske družbe ustvarile manj prihodkov od prodaje kot leta 2022, imele so manj čistega dobička, a tudi manj izgube. Neto čisti dobiček je znašal 462 milijonov evrov, kar je največ doslej. Vrednost izvoza se je znižala, zvišalo se je število zaposlenih. Plačilna disciplina in likvidnost sta se nekoliko poslabšali. Povprečne plače v regijskih podjetjih še vedno zaostajajo za republiškim povprečjem. Tako kot predlani so ga presegle le plače v občini Štore.

JANJA INTIHAR

V 21 občinah celjske regije je lani poslovalo 52 velikih, 120 srednjih, 995 majhnih in 4.943 mikrodržb. Ustvarile so 9,761 milijarde evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je realno 3,7 odstotka manj kot v letu 2022. Razlog za padec prodaje sta skromnejša domača potrošnja in padec prodaje na trgih Evropske unije.

Najbolj prodajani kovinski izdelki

Največ prihodkov, izvoza, čistega dobička in tudi izgube so ustvarile velike družbe, a so najmanjše, ki jih je v regiji največ in v povprečju zaposlujejo manj kot deset ljudi, skupaj zabeležile 21-odstotno rast prihodkov in povečale tudi izvoz.

Po obsegu prihodkov, ustvarjenih z izvozom, so še vedno na prvem mestu proizvodne družbe. Med njimi vodijo tiste, ki izdelujejo kovinske izdelke. Sledijo proizvajalci strojev in naprav, kemikalij in kemičnih izdelkov ter kovin. Malo več kot 16 odstotkov izvoza so ustvarile družbe s področja trgovine. Na tujih trgih je bilo najmočnejše gospodarstvo celjske občine, ki je ustvarilo 33 odstotkov celotnega izvoza regije. Na drugem mestu so bile žalske družbe s 14-odstotnim deležem in na tretjem družbe iz občine Zreče, ki so k skupnemu izvozu prispevale 10-odstotni delež.

Najmočnejša predelovalna dejavnost

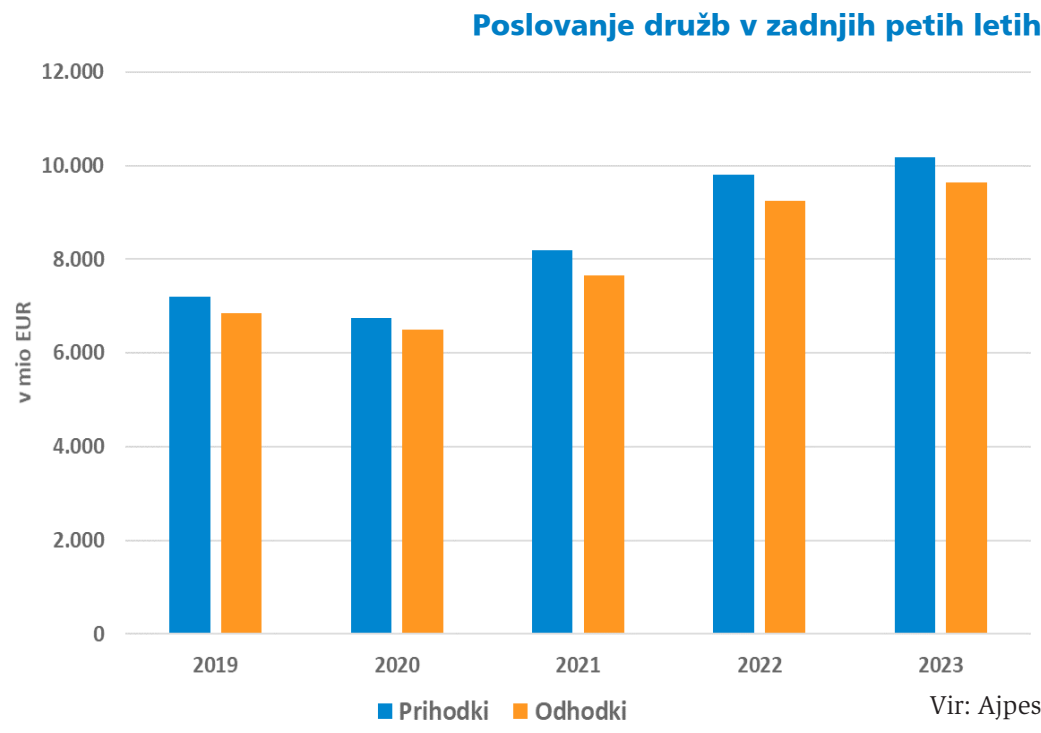
Motor rasti regijskega gospodarstva je še vedno predeloval-

na industrija (v državi je na prvem mestu trgovina), ki je lani ustvarila 3,508 milijarde evrov ali 36 odstotkov vseh čistih prihodkov od prodaje. Družbe v tej dejavnosti so izrazito izvozno usmerjene, saj so na tujih trgih prodale 2,270 milijarde izdelkov in storitev, kar predstavlja dve tretjini vsega izvoza. Zaposlovale so 19.634 ljudi ali dve petini vseh delavcev v regiji in ustvarile približno tretjino čistega dobička. Poslovno leto so zaključile s 168,5 milijona evrov neto čistega dobička, kar je 50 milijonov evrov manj kot predlani. Izgubo je imelo 146 družb, skupaj je znašala 24 milijonov evrov.

V zadnjih petih letih, od leta 2019 do 2023, so družbe na Celjskem povečale prihodke za tri milijarde evrov, neto dodano vrednost za 660 milijonov evrov, čisti dobiček za 200 milijonov evrov, za 215 milijonov evrov se je zvišal tudi EBITDA. Čista izguba je bila lani 24 milijonov evrov višja kot leta 2019.

Na drugem mestu po gospodarski moči ostaja trgovina. Trgovska podjetja so lani imela 3 milijarde evrov prihodkov od prodaje, od tega so jih 560 milijonov evrov ustvarile z izvozom. Njihov čisti dobiček je nekoliko presegel 93 milijonov evrov in je bil nižji od predlanskega, čista izguba, ki jo je zabeležilo 339 družb, je znašala 14 milijonov evrov.

Gradbeništvo, ki je že predlani doseglo zelo dobre po-

slovne rezultate, se je lani še bolj okrepilo. Ustvarilo je 940 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 130 milijonov evrov več kot predlani in pomeni skoraj desetino prihodkov vsega regijskega gospodarstva. Gradbena podjetja so lani povečala tudi čisti dobiček. Znašal je 54 milijonov evrov, kar je 62 odstotkov več kot predlani.

Dobička manj kot predlani

S čistim dobičkom, ki je skupaj znašal 526 milijonov evrov in je bil od predlanskega nominalno nižji za dva odstotka, realno pa za 8,8 odstotka, je poslovalo 71 odstotkov vseh družb.

Trideset odstotkov čistega dobička ali 158 milijonov evrov je ustvarilo 43 velikih družb. Najvišjo rast, bila je 52-odstotna, so zabeležile mikrodržbe, ki so skupaj imele 92 milijonov evrov čistega dobička.

Malo manj kot polovico čistega dobička je ustvarilo celjsko gospodarstvo. Sledita mu občini Žalec in Rogaška Slatina. Predlani je bila na tretjem mestu občina Šentjur.

Nobena občina v rdečem

Tako kot čisti dobiček je gospodarstvo na Celjskem lani

zmanjšalo tudi izgubo. Znašala je 64 milijonov evrov in je bila od predlanske nižja za četrtino. Tretjino regijske izgube je ustvarilo 146 družb iz predelovalne dejavnosti, približno petino izgube pa trgovske družbe. V šestnajstih družbah je izguba znašala več kot pol milijona evrov.

Malo manj kot tretjino regijskega izvoza, ki je v celoti znašal 3,473 milijarde evrov, so ustvarile celjske družbe. Na drugem mestu je bilo gospodarstvo žalske občine s 14,5-odstotnim deležem, sledita občini Zreče z 10-odstotnim deležem in Slovenske Konjice z 9-odstotnim deležem.

Malo manj kot 28 milijonov evrov izgube je imelo 7 velikih družb. Tako kot pri dobičku je tudi po obsegu čiste izgube na prvem mestu predelovalna dejavnost. Podjetja v tej dejavnosti so imela 24 milijonov evrov izgube, kar je 9 odstotkov manj kot leta 2022 in 38 odstotkov izgube celotnega regijskega gospodarstva. Po višini izgube sledita trgovina s 14 milijoni evrov ter kulturna, razvedrilna in rekreacijska dejavnost, ki je imela 4,4 milijona evrov izgube.

Tako kot pri dobičku je tudi pri izgubi na prvem mestu občina Celje. Družbe v njej so pridelale približno dve petini regijske izgube. Dvanajst odstotkov izgube je ustvarilo štorsko gospodarstvo, ki mu sledijo družbe iz Žalca, Rogaške Slatine in Prebolda. Medtem ko je predlansko leto kot edino v regiji v rdečih številkah zaključilo gospodarstvo občine Vitanje, so bile lani vse občine pozitivne, torej so njihove družbe ustvarile več dobička kot izgube.

Kljub manjšemu obsegu dobička je bil lani regijski neto čisti dobiček, to je razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo, spet visok. Znašal je 462 milijonov evrov, kar je le 3 milijone evrov več kot leta 2022, a najvišji doslej. Z izjemo 32 že omenjenih družb s področja kulture, razvedrila in rekreacije, ki so imele 1,3 milijona evrov dobička in 4,4 milijona evrov izgube, so vse druge dejavnosti poslovale z neto čistim dobičkom. Najvišji je bil v predelovalnih dejavnostih, najvišjo rast v primerjavi s predlani so zabeležili v strokovni, znanstveni in tehnični dejavnosti, pri poslovanju z nepremičninami, v gostinstvu in gradbeništvu.

Na vrhu plačne lestvice še vedno Štore

V zadnjih petih letih, od leta 2019 do leta 2023, se je povprečna bruto plača v regiji povišala za 450 evrov. Kljub temu še vedno zaostaja za povprečjem v državi, ki znaša 2.218 evrov.

Lani se je povprečna bruto plača v regiji zvišala za 157 evrov. Znašala je 1.962 evrov, kar je 8,6 odstotka več kot v letu 2021. Realno je bila zaradi inflacije višja le za približno odstotek. Na Celjskem so povprečno bruto plačo vseh družb v državi presegli le v štirih dejavnostih. Na prvem mestu je spet oskrba z električno energijo, s plinom in paro z 2.778 evrov povprečne plače. V podjetjih z informacijsko in s komunikacijsko dejavnostjo je povprečna

mesečna bruto plača znašala 2.519 evrov, v rudarstvu 2.442 evrov, v zdravstvu in socialnem varstvu 2.432 evrov. V primerjavi s predlani so plače najbolj »poskočile« v rudarstvu.

Največ čistega dobička, znašal je 243 milijonov evrov, so lani ustvarila podjetja iz občine Celje. Na drugem mestu so žalske družbe, ki so skupaj imele 83,5 milijona evrov dobička.

V letu 2023 so v regiji republiško povprečje presegle samo družbe v Štorah, kjer je povprečna bruto plača znašala 2.234 evrov. Na drugem mestu je spet občina Dobje, ki je predlani padla na sredino lestvice. V Ajpesu opozarjajo, da lahko v občinah, kjer deluje malo družb, na povprečje znatno vpliva višina plače ene same družbe. V občini Dobje so samo štiri podjetja.

Družbe na Celjskem so lani na novo zaposlile 1.587 ljudi, kar je 300 manj kot predlani. Največ so zaposlovala gradbena podjetja, sledijo podjetja v predelovalni dejavnosti.

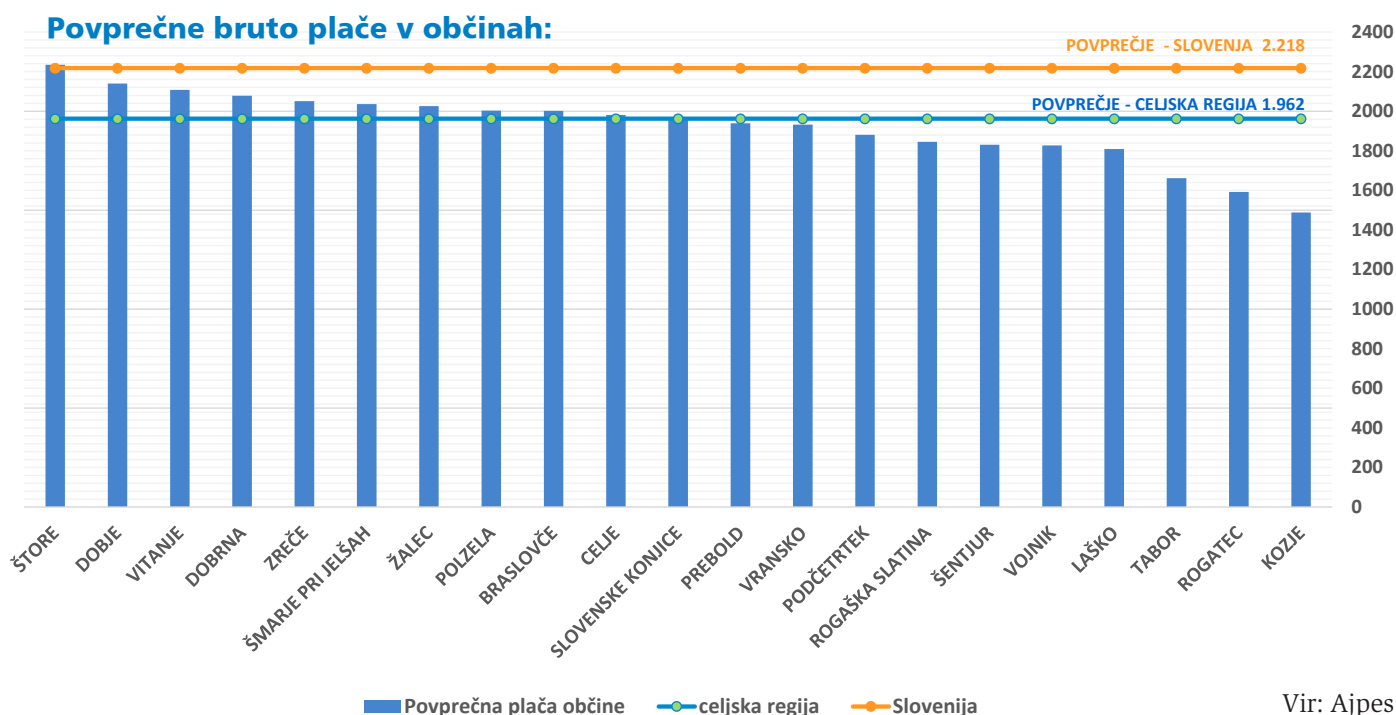
Nad regijskim povprečjem so bile lani plače v devetih občinah. Zadnja med njimi je občina Celje, kjer je bila povprečna bruto plača le 20 evrov nad regijskim povprečjem. Najnižje plače so bile spet v občinah Vojnik, Tabor, Rogatec in Kozje, ki se jim je lani pridružila še občina Laško. Razlika med najvišjim zneskom v Štorah in najnižjim v Kozjem je bila 747 evrov.

Braslovče spet prve

Rast plač v celjski regiji je bila lani višja od rasti produktivnosti. Ta je bila kljub zvišanju za četrtino nižja od slovenskega povprečja. Vsak zaposleni je v povprečju ustvaril 51.340 evrov neto dodane vrednosti, kar je realno 3 odstotke manj kot leta 2022 in 7,8 odstotka manj od slovenskega povprečja.

Najvišjo rast prihodkov, bila je 21-odstotna, so lani zabeležile mikrodržbe. Srednje družbe so dosegle 6,4-odstotno rast, prihodki majhnih in velikih družb so bili večinoma enaki predlanskim.

Po višini neto dodane vrednosti na zaposlenega, ki je bila sicer manjša kot predlani in je znašala 63.465 evrov, so tudi lani izstopala podjetja iz občine Braslovče. Regijsko povprečje so presegli tudi v občinah Vransko, Podčetrtek, Šmarje pri Jelšah, Žalec, Celje in Vojnik. Predlani so bile nad regijskim povprečjem tudi občine Polzela, Prebold, Štore in Šentjur.

Cinkarna Celje v prvem četrtletju

V senci kitajskih proizvajalcev titanovega dioksida

Čeprav je Cinkarna Celje v letošnjem prvem četrtletju imela manj čistih prihodkov od prodaje in manj čistega dobička kot v enakem lanskem obdobju, so v družbi zadovoljni z doseženimi rezultati. Pritisk cenejšega pigmenta titanovega dioksida iz Kitajske na evropski trg je še vedno velik, zato v družbi z nestrpnostjo čakajo na odločitev Evropske komisije o protidampinških ukrepih, s katerimi bi zaščitila evropske proizvajalce.

JANJA INTIHAR

Za leto 2024 v Cinkarni Celje načrtujejo 186 milijonov evrov prihodkov od prodaje in 4 milijone evrov čistega dobička. »Takšen načrt smo naredili v zadnjem tromesečju lanskega leta in je temeljil na takratnem dogajanju na trgu. Za prvo letošnje tromesečje lahko z zadovoljstvom potrdim, da sledimo temu načrtu in ga pri nekaterih finančnih kazalcih celo presegamo,« pravi predsednik uprave Aleš Skok. Cinkarna je do konca marca ustvarila 47 milijonov evrov prihodkov od prodaje in 1,3 milijona evrov čistega dobička. EBIDA je znašal 4,7 milijona evrov. Takšni poslovni rezultati so sicer slabši kot v lanskem prvem tromesečju, ki pa je bilo, še pravi Skok, glede na celotno leto nadpovprečno. Cene izdelkov so se namreč iz meseca v mesec zniževale in brez državne pomoči, ki jo je dobila za blaženje visokih cen energije, bi družba v zadnjem tromesečju zabeležila izgubo.

V ZDA vsak mesec šest zabojnikov

Aleš Skok pojasnjuje, da je bila lani skoraj celotna industrija pigmenta titanovega dioksida v Evropski uniji v rdečih številkah. Cinkarna je bila med redkimi podjetji, ki so imela dobiček. »Kako težke

so bile razmere na trgu, priča podatek, da je eden naših večjih konkurentov šel v prisilno poravnavo in zaprl svoji tovarni v Italiji in Nemčiji, proizvodnjo je ustavilo tudi eno od podjetij na Tajvanu,« pravi Skok in dodaja, da se sicer v zadnjem času razmere na evropskem trgu nekoliko izboljšujejo. Cinkarni zato v drugem tromesečju uspeva povečevati vrednost izvoza. Razloga sta večanje zaloga pri kupcih in strah evropskih nabavnikov, kakšen bo izid protidampinškega presojanja evropske komisije o carinskih dajatvah za kitajski titanov dioksid.

Letos cinkarna povečuje tudi izvoz v ZDA. Vsak mesec čez lužo pošlje šest zabojnikov po 25 ton svojih izdelkov, pred kratkim se je udeležila tudi pomembnega sejma v državi Indianapolis. »Za naše izdelke je pri končnih uporabnikih in distributerjih veliko zanimanje. Distributerja za vzhodni del ZDA že imamo, kmalu ga bomo dobili tudi za osrednji in zahodni del države. Na ameriškem trgu že nekaj časa veljajo 25-odstotne carinske dajatve na uvoz kitajskih izdelkov, zato smo lahko kot evropski proizvajalci bolj konkurenčni,« pravi Skok.

Kot enega dobrih primerov krožnega gospodarstva v Cinkarni Celje navajajo ravnanje z odpadno kislino. Z njeno nevtralizacijo nastane bela sadra, ki je lahko glavna sestavina za proizvodnjo mavčnih plošč in cementa. V cinkarni ocenjujejo, da je bilo z njihovo sadro doslej narejenih več kot 142 milijonov kvadratnih metrov mavčnih plošč in 21 milijonov ton cementa. S tem je družba posredno vplivala na zmanjšanje izpustov ogljikovega dioksida vsaj za 1,4 milijona ton. (Foto: arhiv Cinkarne Celje/Jure Hictaler)

Čakanje na odločitev Evropske komisije

V cinkarni pričakujejo, da bodo v drugem tromesečju povečali prihodke, saj naj bi se povprečne prodajne cene zvišale. Pričakujejo tudi, da se bodo stroški energije in surovin nekoliko zmanjšali. Kaj se bo dogajalo v drugem polletju, zaenkrat še ne vedo. Veliko bo odvisno od razmer v Nemčiji, ki je njihov najpomembnejši izvozni trg. Predvsem bo pomembno, ali bo tudi Evropska unija uvedla dajatve za kitajske izdelke in bodo cinkarna ter drugi evropski proizvajalci spet

bolj konkurenčni. Odločitev naj bi bila sprejeta do konca leta, nekateri začasni ukrepi naj bi začeli veljati že prej.

In kakšne bodo posledice za Cinkarno Celje in druge evropske proizvajalce pigmenta titanovega dioksida, če Evropske komisija ne bo sprejela protidampinških ukrepov? »Kakšen bo izid presoje, je težko napovedati, vsekakor pa bo odločitev tudi politična,« pravi Aleš Skok in pojasnjuje, da sum, da kitajski proizvajalci v Evropi in drugod po svetu prodajajo titanov dioksid pod ceno, raziskujejo tudi v Rusiji, Indiji, in Braziliji.

Letos še ena dividenda

Po februarski izredni seji skupščine, na kateri so se lastniki cinkarne odločili, da si bodo razdelili malo več kot 25 milijonov evrov bilančnega dobička iz leta 2022, in je vsak za eno delnico dobil 3,20 evra bruto dividende, je uprava družbe za 19. junij sklicala še redno sejo skupščine. Delničarji, med katerimi ima največji delež država, bodo ponovno odločali o delitvi dividend. Tokrat naj bi zadnje namenili malo več kot 7 milijonov evrov, ki izvirajo iz čistih dobičkov, ustvarjenih pred letom 2023.

»Zaradi državne pomoči lani nismo smeli izplačati dividend za leto 2022. To smo storili letos februarja in za predlani izplačali dividendo, ki je bila ena od dveh najvišjih doslej. Tudi iz dobička, ki smo ga ustvarili v letu 2023, dividend ne smemo izplačati, saj bi v tem primeru državno pomoč morali vrniti. Zato bomo lanski dobiček zaklenili na poseben knjigovodski račun, za dividende pa namenili dobiček iz prejšnjih let. Želimo namreč izvajati dividendno politiko, ki smo jo obljubili delničarjem,« pojasnjuje Skok.

Zdaj je uradno – Celjske mesnine bodo hrvaške

Končno je tudi uradno potrjeno, da je hrvaška Mesna industrija Braća Pivac kupila večinski delež družbe CM Invest, ki je lastnica Celjskih mesnin in s tem posredno tudi celotne Skupine Celjske mesnine, v kateri so še invalidsko podjetje v Celju, pršutarna na Krasu in Radgonske gorice. Pogodba je že podpisana, posel mora potrditi še agencija za varstvo konkurence.

Vse podrobnosti hrvaškega prevzema največjega odkupovalca živine in predelovalca rdečega mesa v Sloveniji še niso znane. Za zdaj je jasno le, da bo Mesna industrija Braća Pivac prevzela celjsko proizvodnjo in predelavo mesa ter drugih trajnih in poltrajnih izdelkov, pršutarno na Krasu in invalidsko podjetje Celjske mesnine – Storitve. Direktor Celjskih mesnin bo še nekaj časa Izidor Krivec, ki bo tudi izključni lastnik

Izidor Krivec bo še naprej vodil Celjske mesnine, družba Radgonske gorice bo po hrvaškem prevzemu v celoti ostala v njegovi lasti. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Radgonskih goric. Kolikšen lastniški delež v Celjskih mesninah bo ohranil in koliko je vreden posel, ne v Celju ne na Hrvaškem še niso razkrili.

Izidor Krivec je strateško partnerstvo s hrvaškim pod-

jetjem opisal kot dobro novico za podjetje, zaposlene, dobavitelje in za potrošnika. »Mesna industrija v Sloveniji in širši regiji se povezuje. Trg je vedno bolj odprt. Podjetja, ki imajo več milijard

evrov prometa, neposredno vstopajo tudi na naše police. Zato bo to partnerstvo obojestransko koristno, saj bo omogočilo nadaljnjo rast Celjskih mesnin in tudi nove skupine, ki bo največkrat

najuspešnejša na področju rdečega mesa v regiji,« je zapisal v sporočilu za javnost in dodal, da ostajajo Celjske mesnine še naprej dober in zanesljiv partner slovenskih zadrug, družinskih kmetij in eden najpomembnejših oskrbovalcev slovenskega potrošnika s kakovostno slovensko hrano.

Penina, vino in turizem

Z izjemo invalidskega podjetja so vse druge družbe iz Skupine Celjske mesnine lansko poslovno leto končale z izgubo. Najvišjo, ki je znašala 1,8 milijona evrov, je imela matična družba. Izguba Radgonskih goric, ki bodo po hrvaškem prevzemu v celoti ostale v lasti Izidorja Krivca, je znašala malo več kot 330 tisoč evrov. Družba, ki je največja, najstarejša in tudi največkrat nagrajena proizvajalka pe-

nin, je lani zaradi neurij, ki so poškodovale velik del njenih vinogradov, imela veliko škodo.

Ob proizvodnji penin in vina so Radgonske gorice začele razvijati tudi vinski turizem. V Gornji Radgoni, v ulici, kjer imajo svoj sedež in klet, so od zasebnikov kupile pet starih stavb, v katerih bodo uredile manjši apartmajski hotel, hišo zdravja oziroma zdravstveni center in gostilno ter poskrbele še za drugo za turiste zanimivo ponudbo. Izidor Krivec je pred časom naložbo ocenil na 7 milijonov evrov. Največ, približno tri milijone evrov, bo stal hotel, za katerega je radgonsko podjetje dobilo pol milijona evrov državnega denarja. Prenova stavbe se je zaradi lanskih vremenskih nevšečnosti nekoliko ustavila in bo po napovedih končana sredi leta 2026.

JJ

CELJE – »Nismo neviden in neizčrpen vir«

Se položaj medicinskih sester izboljšuje? Ne.

Zdravstvena nega je tako prepletena kot koreninski sistem pragozda. »Če je ta zdrav, je rastje po površini obilno in uspešno,« pravi Tomislava Kordiš, predsednica celjskega strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov. Ob dnevu medicinskih sester in babic so pretekli teden na slovesnosti podelili tudi posebna priznanja in zahvale članom, katerih delo je lani še posebej izstopalo. Društvo letos praznuje tudi 60 let delovanja.

SIMONA ŠOLINIČ

Dobitniki srebrnega znaka so tim zdravstvene nege Diagnostičnega centra medicine dela, prometa in športa iz Zdravstvenega doma Celje, Tatjana Jagar iz Zdravstvene postaje Dobrna in Ivana Lapoš iz Splošne bolnišnice Celje. Naziv častne članice so podelili Ruži Mavrič, upokojeni medicinski sestri iz Celja. Za dolgoletno sodelovanje in pomoč je društvo prvič v zgodovini podelilo tudi posebne listine zaslužnega člana. Prejeli so jih Srednja zdravstvena in kozmetična šola Celje, Zdravstveni dom Celje in Splošna bolnišnica Celje. Na slovesnosti so predstavili

tudi novonastali zbornik Sledi korakov.

Stanje ni rožnato

Ob dnevu medicinskih sester iz vseh stanovskih združenj opozarjajo na nujnost izboljšanja delovnih pogojev in kadrovskih normativov za medicinske sestre ter tudi na večje sistemsko vlaganje v zdravstveno nego. V Sindikatu delavcev v zdravstveni negi Slovenije izpostavljajo, da bi odhajanje iz poklica lahko ustavili z dostojnim plačilom in s primernimi delovnimi pogoji. K temu bi močno prispevala sprejetje ter vpeljava kadrovskih standardov in normativov v zdra-

Tomislava Kordiš, predsednica celjskega strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (Foto: arhiv NT/Sherpa)

vstveni negi, so v sindikatu zapisali v sporočilu za javnost ob mednarodnem dnevu.

Spomnili so, da kljub stavkovnemu sporazumu, ki so ga sindikati podpisali z vlado decembra 2018, ter podpisanemu dogovoru o nujnih ukrepih na področju zdravstva in socialnega varstva iz novembra 2021 do danes še niso sprejete in uveljavljene rešitve, ki bi vsaj delno

Vsakoletna slovesnost celjskega strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov je nabita s čustvi, a hkrati so na njej slišana tudi opozorila, da se mora položaj medicinskih sester in babic vendarle spremeniti na bolje. (Foto: Andraž Purg)

pripomogle k začetku urejanja razmer v zdravstveni negi.

»Poklic medicinske sestre je treba zaščititi in vanj vlagati, da bi obnovili zdravstvene sisteme, ki lahko zagotovijo cilje trajnostnega razvoja in univerzalno zdravstveno pokritost ter izboljšajo globalno zdravje. To ni samoumevno in nismo neviden neizčrpen vir. Vendar so zdravstveni sistemi po vsem svetu padli, ker nas ne cenijo, spoštujejo in varujejo ter ne vlagajo v nas,« pravi Kordiševa. »Medicinske sestre smo ključne za bolj zdrave skupnosti, odzivne družbe, uspešna gospodarstva in močne države. Nujno je treba obravnavati in izboljšati podporo za zdravje in dobro počutje medicinskih sester z zagotavljanjem varnih in zdravih delovnih pogojev ter s spoštovanjem njihovih pravic. Vlagati je treba v visokokakovostne, akreditirane izobraževalne programe zdravstvene nege, izobraziti več novih mladih medicinskih sester in pospešiti karierni razvoj obstoječih ter jim tudi dati možnost za normalno osebno življenje,« še dodaja.

Odhodi medicinskih sester

V Splošni bolnišnici Celje se je lani kadrovski položaj v zdravstveni negi nekoliko izboljšal, a še vedno ni na ravni, ki bi za-

gotovila manj obremenjenosti te poklicne skupine. Skupno število medicinskih sester konec leta 2023 je znašalo 528, kar je 21 več kot leto prej. Zdravstvenih tehnikov je bilo konec lanskega leta 469, kar je prav tako 21 več kot leto prej.

Leta 2022 je bilo v Celju med poklicnimi skupinami največ odhodov iz zdravstvene nege. Takrat je pogodbo o zaposlitvi zaradi zaposlitve drugje odpovedalo kar 51 zaposlenih, od tega 25 medicinskih sester in 26 zdravstvenih tehnikov. Nekaj tistih, ki so prenehali delati, se je tudi upokojilo, dvema delavkama je bila izrečena izredna odpoved. Tisto leto je bilo najmanj predvsem diplomiranih medicinskih sester, ki jih na trgu dela tudi sicer primanjkuje oziroma nimajo več želje dela opravljati na sekundarni zdravstveni ravni, kjer je delo

večizmensko. »Kljub povišanju izhodiščnih plačnih razredov delovnih mest zdravstvene nege na sekundarni ravni so ti še vedno nižje od delovnih mest na področju nege starostnikov v domovih za starejše ali izhodiščnih plačnih razredov na primarni ravni,« so takrat pojasnili v celjski bolnišnici, kjer so tisto leto imeli težave pri pridobivanju medicinskih sester. Takrat so objavili kar 240 razpisov za prosta delovna mesta diplomiranih medicinskih sester in za prosta delovna mesta srednjih medicinskih sester. Konec leta 2022 se je na razpise prijavilo 20 kandidatk in kandidatov. V zdravstvenih domovih se je situacija glede števila medicinskih sester nekoliko umirila, težave pa imajo s pomanjkanjem kadra v zdravstveni negi predvsem v domovih za starejše, o čemer smo že poročali.

Dobitniki priznanj in zahval so vedno skrbno izbrani glede na uspehe in dosežke pri svojem delu. (Foto: Andraž Purg)

Kakšna je energetska prihodnost Evrope in Celja?

CELJE – Na celjskem sejmišču je bila pretekli teden mednarodna konferenca SEEnergy, kjer je glavno temo vseh pogovorov in srečanj predstavljala energetska prehod jugovzhodne Evrope v nizkoogljično družbo. Tridnevna konferenca je bila razdeljena na 10 večjih sklopov, od katerih jih je bilo polovica namenjenih industriji in drugim večjim porabnikom energije.

Med drugim so se sodelujoči osredotočili na digitalizacijo v energetiki, predstavili so rešitve za znižanje stroškov omrežnine ter se dotaknili njenega novega obračuna, ki bo začel veljati 1. julija. Med temami konference so bile tudi vetrna energija, spodbude za lokalne skupnosti, solarizacija in vloga jedrske energije pri zelenem prehodu. Govorili so tudi o financiranju energetskih projektov in razpravljali o naboru nepovratnih sredstev, ugodnih posojilnih in uspešnih primerih samooskrbnih skupnosti.

Prehod na zeleno energijo je po besedah okoljskega ministra Bojana Kumra nujen in neizogiben, biti pa mora pravičen in vključujoč. Kot je poudaril na konferenci, je treba prihodnjim generacijam zagotoviti zdrav in čist planet. Ob tem je spomnil, da morajo članice EU ter pogodbenice energetske skupnosti do konca junija oddati posodobljene energetske in podnebne načrte.

Energija za Celje

V sklopu večdnevne dogajanja na celjskem sejmišču je bila organizirana tudi tretja mestna konferenca o izzivih in razvojnih načrtih na področju energetike. Na njej so predavatelji in drugi udeleženci razpra-

vljali o prihodnosti trajnostne energetike in o vprašanju, povezanem s prihodnostjo zagotavljanja oskrbe mesta z energijo. Župan Mestne občine Celje Matija Kovač je v nagovoru izpostavil, da je bila konferenca začetek kompleksnega procesa priprave lokalnega energetskega koncepta, ki bo moral slediti nacionalnemu energetskega in podnebnemu načrtu, ki ga bodo države EU sprejemale v tem letu: »Minuli dve mestni konferenci smo namenili postavljanju temeljev participativnega pristopa k snovanju kompleksnejših politik in povezovanju v lokalnem okolju, tokratni dogodek pa je posvečen eni najaktualnejših tem pri upravljanju mest v današnjem času – energetiki. To področje je ključno ne le zaradi izzivov globalne negotovosti, temveč tudi zaradi zavez, ki si jih kot družba postavljamo v prizadevanjih za preobrazbo energetske-podnebnih politik. Energetika je izziv tako za države in lokalne skupnosti kot tudi za vse udeležence, ki skupnosti

gradimo – od gospodarstva do posamičnih gospodinjstev,« je še dejal župan.

V prvem delu konference so govorniki predstavili primere dobrih praks iz različnih okolij in organizacij, nato sta sledili dve razpravi. V prvi so spregovorili o osredotočenosti na spremembe, izzive, okoljske vplive in priložnosti razvoja mestnih energetskih in prometnih omrežij. Sodelujoči v razpravi so se strinjali, da so kakovostni kadri ključni pri snovanju razvojnih strategij, saj bodo prav oni nosilci prihodnjih sprememb in inovacij na področju energetskega prehoda. Druga razprava je bila namenjena preučevanju izkušenj, izzivov, načrtov in priložnosti energetskega prehoda organizacij v mestu. Sogovornici so v razpravi osvetlili, kako organizacije v urbanem okolju uvajajo učinkovito rabo energije in prehajajo na obnovljive vire energije, in sicer s poudarkom na trajnostni mobilnosti in inovativnih tehnologijah, kot je uporaba vodika. SŠol

Celjska občina bo pripravila naslednjo konferenco v sklopu Mosa, takrat bo med drugim v ospredju postavila učinkovito upravljanje ekonomsko-poslovnih con. (Foto: MOC)

LAŠKO – Komunala lani nekoliko povečala prihodke in dobiček

Poslovanje zaznamovale naravne katastrofe

Čeprav so laški občinski svetniki lani direktorja Komunale Laško opozarjali, da bo podjetje zaradi načrtovanega manjšega obsega del v letu 2023 težko poslovalo pozitivno, so bili poslovni rezultati dobri. V primerjavi z letom 2022 so se nekoliko povečali prihodki in celoten dobiček, kar je mogoče po besedah direktorja Tomaža Novaka pripisati večjemu obsegu storitev zaradi izvajanja intervencijskih in sanacijskih del po katastrofalni poplavi. Letno poročilo poslovanja Komunale Laško za minulo leto je Novak laškim občinskim svetnikom predstavil na zadnji seji občinskega sveta.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Komunala, ki je v stoodstotni lasti laške občine, je lani ustvarila 4,6 milijona evrov prihodkov (v letu 2022 je bilo teh 4,5 milijona evrov) in približno 350 tisoč evrov manj odhodkov oziroma približno 34 tisoč evrov celotnega dobička (v letu 2022 je ta znašal malo manj kot 34 tisoč evrov). Čisti dobiček je lani znašal 23 tisoč evrov, kar je po mnenju vodstva komunale za poslanstvo javnih podjetij, katerih namen ni ustvarjanje dobička, temveč zadovoljevanje javnih interesov, dober rezultat. V poslovnem letu 2024 Komunala Laško načrtuje 4,3 milijona evrov prihodkov in malo manj odhodkov oziroma 29 tisoč evrov dobička.

Naložbe v vodovodno omrežje

V minulem letu je Komunala Laško po sistemu javnih naročil »in-house« (ko naročnik podeli naročilo »svojemu« podjetju, op. p.) za Občino Laško uspešno izvedla naložbe v cestno, vodovodno in kanalizacijsko infrastrukturo v skupni vrednosti približno 474 tisoč evrov (vodovod v višini 102 tisoč evrov in sanacija po poplavi 372 tisoč evrov). Na področju vzdrževanja vodovoda kot dela gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo je podjetje med drugim obnovilo vodovod na Strmci ter odseka vodovodnega omrežja na Trojnem in Šmohorju. Kot je izpostavil Tomaž Novak, je največja težava na vodovodnem omrežju dotrajanost vodovoda Rimske Toplice-Laško. To vsako leto predstavlja večje tveganje, saj lahko precej omejuje zagotavljanje zadostnih količin pi-

Direktor Komunale Laško Tomaž Novak (Foto: arhiv NT/Sherpa)

tne vode vsem porabnikom in Pivovarni Laško Union. Zato je po besedah Novaka nujno nadaljevanje obnove glavnega voda na odseku Rimske Toplice-Laško. »Težave so tudi na območju zajetij Trije studenci 1 in 2, saj ta vodna vira ob vsakem manjšem dežju zakalita in ju je zato treba izključiti iz sistema. K zagotavljanju zadostnih količin pitne vode na omenjenem sistemu bo bistveno pripomogla čim hitrejša vključitev vodnega vira Lahov graben, ki je še v fazi projektiranja,« je dejal direktor Komunale Laško.

Težavo predstavljajo tudi vodne izgube. Te so lani znašale 23 odstotkov in so posledice dotrajanosti cevodovodov na največjem vodovodnem sistemu Laško. Sicer je Tomaž Novak v predstavitvi letnega poročila komunale izpostavil še, da Laščani pijejo zdravstveno ustrezno in kakovostno vodo iz javnega vodovoda. »Komunala Laško z vsemi svojimi dejavnostmi pomembno prispeva k urejenemu in čistemu okolju, saj je podjetje trajno zavezano k nenehnim izboljšavam na področju varovanja okolja ter k preprečevanju vseh

vrst onesnaževanj in drugih negativnih vplivov na okolje,« je poudaril. V podjetju so oktobra lani obnovili tudi vse certifikate. Poslovanje podjetja je tako prilagojeno standardom kakovosti, varovanja okolja in vodnih virov. V podjetju si tudi ves čas prizadevajo zmanjšati količino odpadkov, spodbujati ponovno uporabo odpadkov, odgovorno potrošništvo ter pitje vode iz pipe, je še dejal.

Podjetje, ki se ob komunalnih dejavnostih ukvarja še z upravljanjem nepremičnin, je lani pridobilo tudi certifikat Zaupanja vreden upravnik in tako postalo šele tretje komunalno podjetje s tem certifikatom.

Težave z odpadki

Direktor Komunale Laško je v predstavitvi poslovanja podjetja spomnil, da se cene komunalnih storitev na področju oskrbe s pitno vodo, praznjenja in čiščenja greznic ter malih komunalnih čistilnih naprav lani niso spremenile. So se pa spremenile cene zbiranja in odvoza odpadkov. »V skladu z uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja je bil potrjen elaborat za določitev cen zbiranja nekaterih vrst komunalnih odpadkov, po katerem so se cene zbiranja in odvoza odpadkov maja lani zvišale za 12 odstotkov. Celotna cena za ravnanje z odpadki (del cene Komunale Laško in del cene Simbia) se je povišala za 17,2 odstotka. Višji delež podražitve je bil posledica višjih podražitev cen storitev družbe Simbio,« je pojasnil.

Kot največjo problematiko na področju ravnanja z odpadki v laški komunali izpostavljajo nelegalno in nepravilno odlaganje odpadkov na ekoloških otokih. Še posebej se to odraža pri zabojnikih za zbiranje odpadnega kartona in papirja. Posebna problematika je tudi čistoča ekoloških otokov oziroma njihove okolice. Tomaž Novak je pri tem opozoril na

Komunala Laško je lani ustvarila čisti dobiček v višini približno 23 tisoč evrov, kar je po besedah direktorja Tomaža Novaka za poslanstvo javnih podjetij, katerih namen ni ustvarjanje dobička, temveč zadovoljevanje javnih interesov, dober rezultat. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

problem pomanjkljivega nadzora pristojnih inšpekcijskih služb. »Težavo povzroča tudi skladiščenje ločeno zbrane odpadne embalaže, vključno z odpadnimi nagrobnimi svečami, saj družbe za ravnanje z odpadno embalažo ne opravljajo nalog in obveznosti, ki jim jih narekuje pristojno ministrstvo,« je poudaril.

Pri rednem vzdrževanju cest sta največji težavi odmera in lastništvo zemljišč, kar povzroča veliko težav pri izvajanju del. Na posameznih odsekih namreč lastniki velikokrat ne dovolijo obrezovanja drevja, in grmičevja, izkopa zasutih jarkov in izvajanja drugih vzdrževalnih del.

V zadnjem letu so se povečale tudi terjatve komunalnega podjetja do kupcev. Kot je dejal Novak, v podjetju redno izvajajo postopke izvršb, a so ti zaradi socialnega statusa dolžnikov in dolgotrajnih sodnih postopkov zamudni in dolgi velikokrat tudi zelo težko izterljivi.

Glasbena
šola Celje

115 let
JAVNEGA GLASBENEGA
ŠOLSTVA V CELJU

vabi k **VPISU** za šolsko leto **2024/2025**

V NASLEDNJE PROGRAME:

- **Predšolska glasbena vzgoja:** letnik rojstva 2019
- **Predšolska plesna pripravnica:** letnik rojstva 2019
- **Glasbena pripravnica:** letnik rojstva 2018
- **Plesna pripravnica:** letniki rojstva 2016 – 2018

PRIJAVA ZA VPIS bo objavljena na naši spletni strani www.glasbena-sola-celje.si.
Za več informacij pokličite na 03 492 57 30 ali pišite na tajnistvo@gscelje.si.

SPREJEMNI PREIZKUSI ZA VPIS V PROGRAME:

- **GLASBA (instrumentalni pouk):** letnik rojstva 2017 in starejši

Otroci ZA VPIS V DISLOCIRANE ODELKE iz občin Štore, Vojnik in Dobrna opravljajo sprejemni preizkus v Glasbeni šoli Celje. Število prostih mest bo odvisno od kadrovskih in prostorskih zmogljivosti ob koncu šolskega leta.

• SODOBNI PLES in BALET:

letnik rojstva 2015 in starejši

- **Nadstandardni program JAZZ** (saksofon, trobenta, pozavna, kitara, klavir, petje in tolkala).

*Za program Jazz je pogoj za vpis predhodno znanje instrumenta.

- **Nadstandardni program BOBNI ZA VSE GENERACIJE**

- **Nadstandardni program BAS KITARA**

- **Nadstandardna programa GLASBA+ in BALET+**
20 let in starejši

SPREJEMNI PREIZKUSI bodo potekali od 20. – 30. maja 2024.

Za termin preizkusa pokličite na 03 492 57 30. Več na www.glasbena-sola-celje.si.

Informativni dan za vse programe bo v torek, 14. maja.
Osrednja prireditev ob 17.00, Koncertna dvorana Glasbene šole Celje.

Čari lesa tudi v Laškem

LAŠKO – Potujoča razstava Čar lesa, katere namen predstavlja osveščanje družbe o trajnostnem vidiku rabe lesa ter promocija predelave in rabe lesnih izdelkov, bo jeseni prišla tudi v Laško.

Razstava, ki so jo pripravili Društvo za zaščito lesa Slovenije, ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport – direktorat za lesarstvo, Javna agencija Spirit Slovenija, ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani – Oddelek za lesarstvo ter Svet za les, je bila med 12. in 20. majem na ogled v Cankarjevem domu, septembra pa bo ob podpori Občine Laško gostovala v Muzeju Laško, kjer bo poudarek predvsem na lokalnih razstavljalcih in izvedbi delavnic za osnovne šole in vrtce. Da bo razstava v Laškem čim bolj raznolika in da bo predstavljala značilnosti in posebnosti ustvarjalcev v lesu z lokalnega območja, Občina Laško vabi podjetja in druge, ki se na kakršenkoli način ukvarjajo s predelavo ter z obdelavo lesa oziroma s proizvodnjo lesenih izdelkov, naj svoje izdelke prijavijo na razstavo.

Kot pravijo v Občini Laško, bo vsem razstavljalcem omogočena tudi predstavitev podjetja, posameznikov in njihovih izdelkov v katalogu Čar lesa 2024 ter na spletni strani Čar lesa. V času razstave bodo razstavljalci lahko svoje izdelke obiskovalcem predstavili v okviru akcije Izdelek se predstavi.

BA

ŽALEC – Občina še naprej ostro proti navoženemu rečnemu materialu

Navožen gramoz ogroža nepovratni denar

Težave zaradi odlaganja materiala so po besedah direktorice žalske občinske uprave večplastne. (Foto: Andraž Purp)

Navožen gramoz v Poslovni coni Arnovski gozd še vedno odmeva. Občina Žalec je namreč neomajna, da tovrstno početje podjetja Tegar ne sodi v poslovno cono. Slednja je po njenih besedah namenjena domovanju gospodarskih družb in ne kot prostor za skladiščenje gramozu in drugega materiala iz vodotokov, za kar po poplavih v Savinjski dolini skrbi koncesionar Nivo Eko.

ŠPELA OŽIR

Direktorica občinske uprave dr. **Darja Majkovič** je bila na zadnji seji občinskega sveta jasna, da prostorski akti ne dopuščajo tovrstnih posegov. »Lastnike zemljišč smo na to začeli opozarjati lani oktobra. Odgovorili so, da izvajajo pripravljalna dela za prihodnje zunanjo ureditev.«

Bodo zahteve izpolnjene?

Majkovičeva je poudarila, da je Občina Žalec za ureditev cone prejela znatna sredstva kohezijske politike za urejanje poslovnih con in se s tem zavezala k izpolnjevanju nekaterih zahtev.

Direktorica občinske uprave dr. Darja Majkovič (Foto: osebni arhiv)

»Poslovna cona Arnovski gozd je med bolj zglednimi in nam je v ponos, zato si želimo, da bi tako tudi ostalo. Ker vsaka pridobljena sredstva pomenijo, da moramo z njimi zagotoviti rezultate, moramo poskrbeti, da bomo dosegli v projektu predpisane zahteve – to je 60-odstotna zasedenost cone. O tem moramo poročati še nekaj let.«

in zdravje naših občanov ter za ekonomsko škodo. Cestna infrastruktura je preobremenjena. Prav tako tvegamo, da ne bomo dosegli predpisane zasedenosti cone,« je bila jasna direktorica in dodala, da se tako občani kot občinski svetniki povsem upravičeno obračajo na občino. Ta po njenih besedah ne sedi križem rok.

Kdo je odgovoren?

Obrnila se je na direkcijo za vode, ki meni, da je intenziteta prevozov gramoza v mejah normale. Sicer nekoliko večja od običajne. »Zapisala je še, da ne bo sanirala

infrastrukture, saj meni, da poškodbe vozišča niso posledica le njene dejavnosti. S takšnim odgovorom se ne strinjamo. Zavedamo se namreč, da je sanacija nujna.«

»Tudi izvajalec gradnje gospodarske infrastrukture v Poslovni coni Arnovski gozd se je na nas že obrnil z nekaterimi opozorili glede preklica garancije za dobro izvedbo del, saj se na tem območju izvaja prekomerna obremenitev cestne infrastrukture,« je izpostavila Darja Maikovič.

Žalčani so z navedeno problematiko seznanili še inšpektorat za naravne vire in prostor. »Obvestil nas je, da za obravnavo prijavljenih kršitev ni pristojen in da bo prijavo posredoval inšpektoratu za okolje in energijo ter medobčinskemu inšpektoratu. Na njune ugotovitve še čakamo,« je še dodala Majkovičeva in dodala, da bo glede na zapleteno tematiko tudi Občina Žalec poiskala pravno varstvo za varovanje tamkajšnje skupnosti in prebivalcev.

Preboldski župan na čelu žalskega zavoda

ŽALEC – Zavod za kulturo, šport in turizem Žalec bo dobil novega direktorja. Na čelu tega osrednjega javnega zavoda v največji savinjski občini bo od 1. avgusta letos do 31. julija 2029 mag. Marko Repnik.

Odlok o ustanovitvi javnega zavoda za kulturo šport in turizem Žalec določa, da njegovega direktorja imenuje svet zavoda na podlagi javnega razpisa po predhodno pridobljenem soglasju občinskega sveta žalske občine. Svet zavoda je 7. marca letos objavil javni razpis. Med petimi kandidati sta dva izpolnjevala pogoje. Ob dosedanjem direktorju mag. Boštjanu Štrajharju je to bil še mag. Marko Repnik. Štrajhar je tik pred zdajci odstopil od kandidature. Svet zavoda je občinskemu svetu predlagal, naj sprejme soglasje k imenovanju mag. Marka Repnika.

Marko Repnik prihaja iz sosednje občine Prebold in je obenem od zadnjih lokalnih volitev tudi njen župan iz vrst SD. Za razliko od njegovega strankarskega kolega, žalskega župana Janka Kosa, funkcijo opravlja nepoklicno. ŠO

Preboldski župan mag. Marko Repnik bo 1. avgusta prevzel mesto direktorja žalskega zavoda za kulturo, šport in turizem. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

ROGAŠKA SLATINA – Namenu predajajo najvišjo stavbo v Sloveniji

Na Kristal letno 60 tisoč ljudi

2.600 kubičnih metrov betona, 400 ton armature in več kot 400 kvadratnih metrov stekla. Takšna razsežnost materialov je bila potrebna za gradnjo Razglednega stolpa Kristal, ki je ta četrtek na območju Tržaškega hriba sprejel prve obiskovalce. V preostalih sedmih mesecih letošnjega leta naj bi se nanj povzpelo 35 tisoč ljudi, v prihodnosti naj bi ga obiskalo 60 tisoč ljudi letno. »Čeprav vsi omenjajo, da je stolp visok 106 metrov, je to višina do ograje. V resnici stolp do venca meri natančno 108 metrov in 40 centimetrov,« je razkril Nande Korpnik, arhitekt, ki se je podpisal pod zasnovo stolpa.

TINA STRMČNIK

Kristalno palačo, ki je s skoraj 90 metri višine dolgo časa veljala za najvišjo stavbo v državi, je prehitel Razgledni stolp Kristal. Nanj se bodo obiskovalci z dvigalom, ki sprejme 21 oseb in ima stekleno steno, povzpeli v približno pol minute. V prvem nadstropju stolpa je kavarna, kjer se bodo lahko adrenalina željni sprehodili po stekleni pohodni površini s premerom 150 centimetrov. Nadstropje višje bodo ljudje s pomočjo VR-očal lahko s krilatim konjem Pegazom spoznavali zanimive zgodbe iz zgodovine Rogaške Slatine. Uživali bodo lahko tudi v razgledu z razgledišča na prostem.

Razgledni stolp bo po prepričanju župana mag. Branka Kidriča v Rogaško Slatino pritegnil več gostov in bo v občinski proračun prinašal dodatne prihodke za razvoj turističnih vsebin. »Naša želja je, da bi obiskovalci, ki bodo prišli na stolp, obiskali še druge znamenitosti v občini, med drugim Anin dvor in Bobrov center. Z gradnjo stolpa, nadhoda Sonce in ureditvijo parkirišča parkiraj in prisedi je občina naredila prvi, a zelo pomemben korak glede oživljanja degradiranega območja nekdanjega mi-zarstva.«

Kdaj se bo povrnil vložek?

Vrednost naložbe znaša pet milijonov evrov. Dva milijona evrov oz. 40 odstotkov potrebnega denarja je zagotovilo ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport. 30 donatorjev bo predvidoma zagotovilo 600 tisoč evrov. Po besedah Kidriča je večina donatorjev svoje obveznosti že poravnala. »S tistimi, ki tega še niso storili, se bomo o plačilu preostalih obveznosti dogovorili, ko se vrnejo iz

tujine,« je povedal in dodal, da je preostanek potrebnega denarja zagotovila občina.

Vstopnina bo za odrasle znašala deset evrov, dijaki, študenti in skupine bodo za vstopnico odšteli osem evrov, za osnovnošolske otroke bo

Župan Rogaške Slatine Branko Kidrič: »Velik izziv je bil določiti primerno mesto za postavitev stolpa, saj je osrednje zdraviliško jedro zaščiten kot kulturni spomenik lokalnega pomena. Stolpa nismo želeli graditi na vrhu hriba, takšna stolpa sta že na vrhu Janine in Boča. Razgledni stolp smo želeli po vzoru evropskih in svetovnih mest zgraditi v središču mesta. Večji izziv je bil tudi, kako zagotoviti denar za takšno stavbo.«

vstop brezplačen. Občina si obeta, da bo stolp letno obiskalo 60 tisoč obiskovalcev, v preostalih sedmih mesecih letošnjega leta naj bi se jih na vrh povzpelo 35 tisoč. 2,4 milijona evrov, ki jih je za naložbo prispevala občina, naj bi se tako povrnilo v petih do sedmih letih.

Izzivov ni manjkalo

Gradnjo stolpa so spremljali številni izzivi. Izvajalci so se zaradi vojne v Ukrajini so-

očali s pomanjkanjem materialov. Zaradi gostote armature in vitkosti celotne konstrukcije je bilo zelo zahtevno vgraditi samorazlivni beton. Potek gradnje so krojile še vremenske razmere. »Včasih, ko je bilo ob vznožju stolpa povsem mirno, je na vrhu pihal močan veter. Zaradi tega dvigalo več dni ni moglo delovati,« je povedal župan. Omenil je še, da je bilo v tej edinstveni stavbi zelo težko izvesti napeljave in zagotoviti požarno varnost. Za slednjo je zdaj poskrbljeno s pomočjo vodne megle.

Pravica do arhitekturnih presežkov

Soavtorja zasnove stolpa sta konstrukter statik dr. Viktor Markelj iz podjetja Pontig, ki je znano predvsem po projektiranju mostov, in arhitekt Nande Korpnik iz podjetja Korpnik produkcija. Slednji se je v zadnjih dveh letih, ko je stavba rasla, pogosto povzpela na njo in se tako navadil višine. Dejal je, da je celotna ekipa, ki je bdela nad načrtovanjem, skušala čim bolj slediti idejni zasnovi, pri čemer so bile potrebne nekatere prilagoditve, ki so predvsem tehnične narave. »Cel stolp je zasnovan ekspresivno, v obliki skulpture. Ima temelj, nogo in glavo ter tako odstopa od večine drugih stolpov. Zelo ponosen sem na zasnovo, kjer spodnji del vabi vzporedno z vstopno cesto in s parkiriščem. Medtem ko se glava stolpa nato neopazno obrne proti zdraviliškemu jedru.«

Po besedah Korpnika, ki sta mu pod okriljem njegovega podjetja pomagali še arhitektki Barbara Škorjanc in Zorislava Fras, so predstavitev stolpa spremljale številne kritike. V družbi so se pojavljala vprašanja, ali je takšna spektakularna arhitektura res potrebna in smiselna. »Vendar ne vem, zakaj tudi manjši kraji ne bi smeli imeti pravice, da se postavijo na arhitekturni zemljevid. Vsekakor se mi ne zdi prav, da so arhitekturni presežki zgoščeni le v središču Ljubljane in drugih večjih urbanih središčih. Take izstopajoče stavbe lahko prispevajo k

samozavesti krajanov in k dobrobiti skupnosti nasploh.«

Tudi nove zaposlitve

Stolp bo upravljal Javni zavod za turizem in kulturo Rogaška Slatina. Župan si želi, da

bi znal zavod unovčiti sodelovanje z domačim gospodarstvom ter povezave s ponudniki znamenitosti v sosednjih občinah, kot so Muzej na prostem v Rogatcu, Muzej baroka v Šmarju pri Jelšah, obnovljeni grad v Podčetrtku. Delovanje stolpa je povezano tudi z no-

vimi zaposlitvami – omenjeni javni zavod je v ta namen že zaposlil tri nove sodelavce. Zavod bo v naslednjih dneh sklenil še pogodbe za najem petih prodajnih hišk ob vznožju stolpa, kjer bodo svoje izdelke lahko prodajali lokalni ponudniki.

Foto: Andraž Purg

Najvišja zgradba v Sloveniji je odprta za obiskovalce

Razgledni stolp Kristal v številkah

- 108,4 metra višine
- 2.600 kubičnih metrov betona
- 400 ton armature
- Več kot 500 kvadratnih metrov stekla
- Več kot 5 milijonov evrov vredna naložba
- 594 požarnih stopnic vodi do razgledne terase

Slatinski župan Branko Kidrič na vrhu Kristala

Najuspešnejša podeželska skupnost

KOZJE – Občina je prejela priznanje za izstopajoče dosežke pri uspešnem združevanju moči za ekonomski in socialni razvoj območja, v katerega se vključujejo javne ustanove, kmetije in zasebna podjetja ter pri tem uspešno ohranjajo in razvijajo kulturno ter naravno dediščino prostora.

Natečaj za najuspešnejšo podeželsko skupnost Slovenije 2023 je objavilo Društvo za razvoj slovenskega podeželja na osnovi pogodbe z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije. Kot je zapisano v obrazložitvi priznanja, si je morala Občina Kozje mesto na zemljevidu uspešnih slovenskih območij izboriti s trdim delom in z vztrajnostjo. V obrazložitvi je bila med drugim omenjena še oživitev gradu Podsreda, ki ob podpori Kozjanskega parka povezuje ljudi in zavezuje k razvoju podjetništva ter hkrati varuje in povzdiguje kulturno in naravno dediščino. Prepoznali so še samoiniciativnost občanov in njihovo vključenost pri uresničevanju razvojnih projektov na različnih področjih – od turizma, športa, kulture, varovanja narave, razvoja kmetij ter obrti in podjetništva.

TS

VELIKA PIREŠICA – Krajanje nezadovoljni s hitrostjo izvajanja ukrepov

Več kot 160 odškodnin zaradi delovanja kamnoloma

Okoli 100 prebivalcev okolice kamnoloma se je zbralo na dnevu odprtih vrat.

V soboto je pireški kamnolom gostil dan odprtih vrat, namenjenim predvsem krajanom, ki živijo ob njem. Ti so januarja ustanovili tudi civilno iniciativo. Želijo si predvsem dostojno sobivanje s kamnolomom in njegovo pregledno delovanje. Na dnevu odprtih vrat se je zbralo približno sto krajanov, kar je skoraj še enkrat toliko, kot se jih je zbralo januarja na vrhu kamnoloma. Tako vodilni v podjetju Apoc, ki je upravljavec kamnoloma, kot tudi predstavniki civilne iniciative zagotavljajo, da iščejo rešitve, a po mnenju nekaterih krajanov prepočasi. Direktor Apoca je krajanom rekel, da je vedno na voljo in se lahko kadarkoli obrnejo nanj.

JANŽE FRIC

»Idealnih pogojev nikoli ne bo, a se trudimo, da bi bilo bolje,« je povedal koordinator Civilne iniciative krajanov Velika Pirešica **Slavko Ivezić**. Problematika je sicer zapletena in zajema več točk, ki večinoma še niso rešene. »Zaenkrat smo uspeli doseči, da se bo seznam oškodovancev, ki bodo dobili odškodnino zaradi delovanja kamnoloma, razširil na več kot 160 upravičencev v skladu z veljavno

koncesijsko pogodbo,« so povedali v civilni iniciativi. Direktor Apoca je sicer obljubil, da kamnoloma ne bodo širili proti naseljem.

Še vedno se trese in praši

Na dan srečanja je potekel tudi rok za vzpostavitev stalnih seizmičnih merilnih postaj na dogovorjenih mestih, ki jih do roka upravljavec kamnoloma ni postavil. To naj bi

se po besedah direktorja Apoca Rajka Iviča in koordinatorja iniciative Iveziča kmalu spremenilo. S pomočjo teh merilnih mest naj bi omilili vplive kamnoloma na okoliške prebivalce in njihove nepremičnine. Prebivalci si želijo tudi, da bi podobna merilna mesta naredili tudi za prah.

Sicer pa bo upravljavec kamnoloma, ko bodo sezname

Direktor Apoca Rajko Ivič pravi, da se lahko krajanje kadarkoli obrnejo nanj.

okoliških prebivalcev dokončani, po besedah direktorja Iviča odškodnine izplačal tudi za nazaj, do leta 2022. Izdelavo seznama je prevzela civilna iniciativa.

Nasip še vedno pod vprašajem

Krajanje še naprej čakajo na strokovna poročila, vezana na nasip, ki je nad kamnolomom začel nastajati v začetku leta. Na njem naj bi se razraščale invazivne vrste rastlin. »Če bomo ugotovili, da na nasipu raste invazivni japonski dresnik, ga bomo odstranili. Sicer pa imamo v načrtu ozelenitev nasipa z drevjem in s travo,« je povedal Ivič.

Tako predstavniki krajanov kot upravljavec kamnoloma so se zavezali, da bodo še naprej sodelovali pri urejanju tem, ki so jih krajanje izpostavili. Večina jih želi, da bi se spremembe dogajale hitreje.

Foto: Nik Jarh

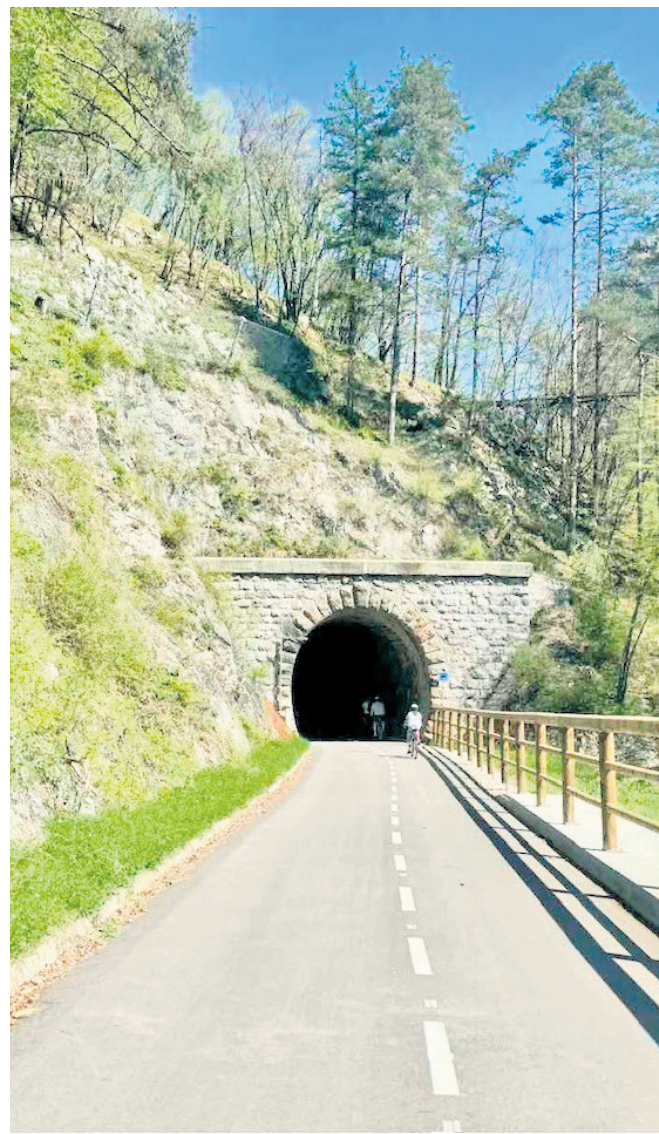
Ena najlepših kolesarskih povezav

VELENJE, MISLINJA – Prvi kolesarji so se že zapeljali po novi kolesarski poti med Velenjem in Mislinjo, ki velja za eno najlepših v Sloveniji. Dolga je 9,4 kilometra. Zgradila jo je Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo, ki je denar pridobila iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ter iz Sklada za podnebne spremembe.

Nekaj denarja sta prispevali tudi občini Velenje in Mislinja, ki sta za ureditev kolesarske poti prav tako zagotovili potrebna zemljišča. Nova kolesarska povezava poteka večinoma po trasi opuščene ozkotirne železnice ob glavni cesti od Sela pri Velenju do Gornjega Doliča, skozi nov in tri obnovljene predore. Glavno cesto prečka po štirih novih nadvozih ter dveh novih in dveh obnovljenih mostovih. Ob novi kolesarski povezavi so urejena štiri počivališča za kolesarje, ob glavni cesti sta dve postajališči za avtobuse.

V Mestni občini Velenje zadnja leta kolesarjenju posvečajo prav posebno pozornost. »Občane spodbujamo k trajnostnim oblikam mobilnosti po mestu in zunaj njega. Nova kolesarska povezava je za Velenje zato toliko bolj dragocena pridobitev,« je na otvoritveni slovesnosti poudaril župan **Peter Dermol**. Zbrane so nagovorili še ministrica za infrastrukturo **mag. Alenka Bratušek**, minister za okolje, podnebje in energijo **mag. Bojan Kumer** in župan Občine Mislinja **Bojan Borovnik**.

BF

Kolesarska pot se vije skozi nov in tri obnovljene predore. (Foto: Katarina Ostruh)

V velenjskem zdravstvenem domu naj bi v naslednjih letih pridobili dodatne prostore. (Foto: Andraž Purg)

Pridobil naj bi dodatne prostore

VELENJE – Občina si prizadeva pridobiti nepovratna sredstva ministrstva za zdravje za ureditev satelitskega urgentnega centra v velenjskem zdravstvenem domu, v katerem sta predvideni tudi nadzidava in prenova dela stavbe. Tako bodo v javnem zavodu, ki zagotavlja zdravstvene storitve prebivalcem Šaleške doline, zagotovili nove prostore za ambulate splošne medicine.

Lani je Mestna občina Velenje (MOV) za pravo dokumentacije za prenovo in nadzidavo dela zdravstvenega doma namenila več kot 210 tisoč evrov. Zdaj je v pripravi idejna zasnova projekta. Kdaj naj bi se gradnja začela, še ni znano. Ob tem velja spomniti, da je MOV lani podelila dve koncesiji za opravljanje javne službe v osnovni zdravstveni dejavnosti na področju splošne in družinske medicine.

»Letos bomo v občinskem proračunu za dejavnosti zdravstvenega doma namenili 106 tisoč evrov, za nujno zdravstveno varstvo še dodatnih 47.500 evrov. Za razpis, s katerim sofinanciramo socialne in zdravstvene programe, je predvidenih 60 tisoč evrov. Za preventivne programe LAS

– preprečevanje zasvojenosti z drogami bomo letos namenili 31 tisoč evrov. S tem denarjem občina omogoča tudi brezplačno psihološko svetovanje,« je povedal župan **Peter Dermol**, ko je ob mednarodnem dnevu medicinskih sester obiskal zaposlene v zdravstvenem domu in se jim zahvalil za njihovo prizadevnost.

V okviru velenjskega zdravstvenega doma deluje center za krepitev zdravja, ki s svojimi programi občanke in občane osvešča o različnih vidikih zdravega načina življenja, ki pripomorejo k boljšemu počutju in zdravju. Na voljo jim je tudi pomoč v psihološki svetovalnici Posvet, ki je namenjena tako posameznikom kot tudi parom in družinam v duševni stiski. Psihološko svetovanje je brezplačno, občina posvetovalnici krije stroške najema prostorov, kar letno znaša 18.500 evrov.

Nacionalni inštitut za javno zdravje je velenjski mestni občini lani podelil častni naziv občina zdravja, s čimer je potrdil, da ji je mar za zdravje svojih prebivalcev. Mestna občina Velenje je prav tako vključena v slovensko mrežo Zdrava mesta – zdravje za vse.

BF

Jubilejno dogajanje

Po sobanah razvejane umetnosti

Na Gimnaziji Celje – Center so ob 20-letnici programa umetniške gimnazije likovna smer pripravili več razstav, s katerimi želijo prikazati umetniška dela in razvoj sedanjih ter nekdanih dijakov in mentorjev programa. Poleg tradicionalne letne študijske razstave, ki je na ogled v celjski osrednji knjižnici in v Galeriji sodobne umetnosti Celje, je v Galeriji AQ GCC vrata odprla razstava njihovega nekdanjega dijaka Timoteja Jevšenaka. V dvorcu Novo Celje so oči uprte v osrednjo jubilejno razstavo Koraki ... za jutri 2, ki povezuje ustvarjalnost med generacijami ter skozi vsebinsko in tehnično raznolika dela odpira vprašanje, kaj je umetnost danes.

SINTIJA JURIC

Jubilejna razstava Koraki ... za jutri 2 se nanaša na obdobje dveh desetletij izobraževalnega programa umetniške gimnazije likovna smer na GCC. Razstava skozi vizualne zgodbe 40 nekdanih maturantov ponazarja njihovo izražanje in razmišljanje o umetnosti. Svoja dela so na ogled postavili tudi učitelji posameznih strokovnih področij, poseben kotiček je namenjen spominu na akademskega slikarja in dolgoletnega učitelja na GCC Ratimirja Pušelj. Razstava je tako osredotočena na tri dele – spominjanje, zgodovino in aktualnost, pove kustosinja mag. Alenka Domjan. »V

teh sobanah se razprostirajo dela od intimnih zapisov in tistih, ki se nanašajo na mitologijo ali ikonografijo, do zapisov, ki se ukvarjajo s tehnologijo, z raziskovanjem in ki ljudi nagovarjajo v klasičnem likovnem načinu.«

Zbrana dela umetnikov so v dvorcu Novo Celje na ogled vse do 9. junija po vnaprej določenem razporedu.

Še več umetnosti

V pritličju Osrednje knjižnice Celje je na ogled pregledna že 20. študijska razstava likovnih izdelkov dijakov vseh štirih razredov umetniške gimnazije GCC z naslovom Proti človeku, ki

Ekipa sodelujočih pri pripravi dogajanja ob 20-letnici programa umetniške gimnazije na GCC. (Foto: Andraž Purg)

Če je bil čas prvega desetletja umetniške gimnazije likovne smeri na GCC usmerjen pretežno v izobraževanje klasičnih likovnih vrlin, se je program v drugem desetletju izostril v nov smisel umetniških del, ki so nastajala v okviru formalnega izobraževanja in v neformalnih delavnicah gostujočih umetnic in umetnikov.

je bila tudi krovna tematika letošnjega šolskega leta mladih umetnikov. V okviru študijske razstave so v Gale-

riji sodobne umetnosti Celje tudi letos na ogled postavili izdelke dijakov, ki so nastali v sodelovanju s Centrom so-

dobnih umetnosti. Razstavi sta na obeh mestih odprti do 16. junija, do takrat je v Galeriji AQ, ki jo zadnji dve leti upravljajo dijaki GCC, na ogled tudi razstava Borba za arhitekturo avtorja Timoteja Jevšenaka.

Program umetniške gimnazije likovne smeri je najmlajši od treh izobraževalnih programov na GCC. V 20 letih ga je uspešno končalo več kot 400 dijakov. »Med mladimi je program prilju-

bljen in vsako leto imamo vpisan poln razred. Tudi letos nam glede vpisa kaže dobro,« je ob tem povedal ravnatelj GCC Rok Lipnik in dodal, da je program eden najuspešnejših srednješolskih programov na naših tleh. Razlog za veliko zanimanje se po njegovem mnenju skriva tudi v pestrosti, razgibanosti in kreativnosti dela, ki po zaključku mladim maturantom omogoča študijsko pot v vse smeri.

Odraščanje osvojilo še Transgeneracije

Sredi maja so v Cankarjevem domu podelili priznanja najboljšim gledališkim in plesnim skupinam ter avtorjem izdelkov literarne, likovne, fotografske in videoumetnosti. Muzikal Odraščanje je na festivalu dijaške ustvarjalnosti Transgeneracije dobil 1. nagrado za predstavo v celoti.

Premiero muzikala si je februarja ogledala tudi predsednica republike Nataša Pirc Musar s soprogom. Odraščanje je sicer v veliki meri avtobiografski muzikal, ki govori o življenju avtorice Lare Kerznar.

»Leja, ki je glavni lik, želi hkrati uresničiti svoje sanje in zadovoljiti pričakovanja svojega očeta, ki so zelo visoka. V muzikalu vidimo tudi, kako se v svetu in odnosih znajdejo njena sestra in brat ter drugi ljudje okoli nje. Skratka, zgodba se vrti okoli te družine,« je na kratko opisala avtorica. JF

Muzikal Odraščanje je osvojil 1. nagrado za predstavo v celoti. (Foto: GCC)

Vloga celjskih grofic v umetnosti

Prejšnji četrtek se je nadaljeval izjemno priljubljen cikel predavanj Dediščina grofov Celjskih, ki ga pripravlja Pokrajinski muzej Celje v sodelovanju z Umetnostnozgodovinskim inštitutom Franceta Steleta. Tokrat je pred polno dvorano Barbare Celjske predavala dr. Mija Oter Gorenčič. Predavanje je naslovila Od čarovnice do cesarice – vloga žensk v umetnostni dediščini grofov Celjskih. Posebej je izpostavila štiri najbolj pomembne žene Celjskih, med njimi tudi Barbaro, ki je ime posodila dvorani. Ker so ta predavanja zelo obiskana, v pokrajinskem muzeju pozivajo obiskovalce, naj se pred prihodom na naslednja predavanja obvezno prijavijo.

Predavanje je zajelo zelo veliko ženo Celjskih, Mija Oter Gorenčič pa je največ časa namenila najpomembnejšim, čarovnici Veroniki Deseniški, cesarici Barbari Celjski, kneginji Katarini Branković in kraljici Ani Celjski. Od tod tudi izvira naslov predavanja Od čarovnice do cesarice.

Veronika Deseniška

»Kakšen je bil umetniški okus Veronike Deseniške in kakšna je bila kot naročnica umetniških del? Vsaj del odgovora na to vprašanje bi lahko dobili, če bi ugotovili, kje je Veronikin grob,« je povedala predavateljica. Po njenih besedah to vprašanje buri duhove že od 19. stoletja, zadnje raziskave kažejo, da naj bi bila Veronika pokopana v

Dr. Mija Oter Gorenčič je med drugim tudi vodja raziskovalnega projekta Umetnostna dediščina grofov Celjskih.

kapeli, ki je stala v atriju velikega križnega hodnika kartuzije Jurklošter.

Kapele sicer v kartuziji ni več, a so raziskovalci z radar-skimi posnetki uspeli najti njene temelje.

Cesarica

Barbara Celjska in njen mož Sigismund Luksemburški sta bila občudovana kot najlepši vladarski par v Evropi. Barbara je bila ena najvplivnejših Celjank, bila je namreč ogrska, nemška in češka kraljica ter cesarica. »Bila je izjemno izobražena in sposobna plemkinja. Govorila je latinsko, nemško, madžarsko, češko, domnevno tudi poljsko, najverjetneje še slovensko,« je o Barbari povedala dr. Mija Oter Gorenčič.

Kot ena najpomembnejših žensk svojega časa je bila Barbara Celjska tudi velikokrat upodobljena, večkrat

tudi v kriptoportretih. »Za njeno najbolj reprezentativno upodobitev velja Barbara kot Venera na konju. Njen obraz žari, oblečena je v heraldične barve Celjskih gospodov in galopira z zastavo z zvezdo jutranjico,« je o upodobitvi povedala predavateljica.

Katarinina mitra

Kantakuzina Branković je ime Katarina prevzela šele po poroki z Ulrikom Celjskim.

»Bila je pomembna umetnostna mecenka. Znana je tudi njena mitra (naglavno pokrivalo), ki jo je domnevno izvezla sama za beograjsko metropolijo, hrani jo muzej srbske pravoslavne cerkve v Beogradu,« je povedala predavateljica. Mitra je sešita iz temnomodre svile ter okrašena z vezeninami z zlato in s svileno nitjo, z biseri, dragimi in s poldragimi kamni. JF, foto: Andraž Purg

Upodobitev Barbare Celjske kot Venera

Zakon o dolgotrajni oskrbi buri duhove in jezi ljudi, a tudi stroko

Nedoslednosti in nepravičnosti zakona, namenjenega starejšim

Pretekli teden je Center za socialno delo Celje organiziral regijski posvet o izzivih in aktualni situaciji na področju dolgotrajne oskrbe. Zakon je že v veljavi, starejši in njihovi svojci že nestrpno čakajo odločbe o odločitvah o izvajanju nalog oskrbovalca družinskega člana. Informacijski sistem Ministrstva RS za solidarno prihodnost naj bi deloval šele zdaj, čeprav bi moral delovati že od novega leta. Centri za socialno delo, občine, domovi za starejše, ki se bodo v izvajanje dolgotrajne oskrbe prav tako vključili s svojimi storitvami, opozarjajo na številne pomanjkljivosti zakonodaje. Na vidiku so že spremembe zakona. Zgodbi dveh naših bralcev kažeta, kako je zakon na videz dober, čeprav v resnici že kaže, da je hkrati nepravilčen, saj bodo tudi upravičeni do dolgotrajne oskrbe ostali brez nje.

SIMONA ŠOLINIČ, foto: Pixabay

Ne gre le za nego in oskrbo

Pomen dolgotrajne oskrbe poudarjajo tudi v domovih za starejše, kjer omenjajo, da se bodo morali oskrbovalci družinskega člana zavedati, da bo njihov položaj podoben kot položaj v domovih za starejše, le da se bo nega in oskrba izvajala na domačem naslovu uporabnika. Oskrba starejše osebe je izredno zahtevna in bo morala biti tudi na visoki ravni.

V domovih hkrati dodajajo, da je potreb starejših vedno več, da je treba širiti tudi drugo sistemsko pomoč na domu in v družini. »Rešitev je veliko, toda tudi v domovih se srečujemo s kadrovsko stisko,« pravi socialna delavka v Domu starejših Šentjur **Beti Prtenjak**. Domovi bodo prav tako prevzeli del nalog v okviru dolgotrajne oskrbe. Se pa ob tem Prtenjakova sprašuje, kaj bo s tistimi starejšimi, ki do storitev dolgotrajne oskrbe ne bodo upravičeni. »Za vsemi temi številkami so ljudje,« dodaja.

Potrebe na terenu presegajo kadrovske zmožnosti domov, poudarja tudi vodja centra za pomoč na domu v Domu ob Savinji Celje mag. **Simona Žnidarec Demšar**. V domovih pravijo, da zaenkrat še ni realne ocene, koliko uporabnikov potrebuje dolgotrajno oskrbo, ni točno jasno niti, kako se bodo storitve dolgotrajne oskrbe izključevale z drugimi storitvami, ki jih nudijo domovi in centri za socialno delo, ni jasno niti, kako se bodo povezovale službe v lokalni skupnosti. Znano je, da mora biti nujno določen koordinator dolgotrajne oskrbe, ki bo pripravljala mesečna poročila, spremljal ustreznost izvajanja oskrbe na domu, izvajal tudi obiske in supervizijo za zaposlene, jim svetoval in vodil dokumentacijo.

»Pri vsem tem je treba vedeti, da pri dolgotrajni oskrbi še zdaleč ne gre le za nego uporabnika, ampak za vzpostavitev odnosa med vsemi, ki so vpeti v njegovo pomoč, gre za zadovoljevanje potreb po svobodi in duhovnosti uporabnika,« še dodaja Žnidarčeva.

Potreb starejših vedno več

»Gre za proces, za katerega vemo, da ne bo popolnoma razvit od danes do jutri. Sistem dolgotrajne oskrbe je država pripravljala 20 let. Zakon je zdaj sprejet in pri njegovi izvedbi je nujno sodelovanje. Le tako lahko vsi skupaj socialno varstvo naredimo čim boljše za uporabnike. Kot družba smo dolžni poskrbeti za starejše, vsi se bomo enkrat znašli v tej vlogi in na področju dolgotrajne oskrbe se odpira veliko vprašanj, zato je zdaj čas, da se ta vprašanja razrešijo,« pravi direktorica Centra za socialno delo Celje **Olga Bezenšek Lalič**, ki je tudi organizirala posvet, da bi opozorili na pomanjkljivosti zakona.

Omenja, da je potreb po dolgotrajni oskrbi vedno več, in se sprašuje, ali je sistem res pripravljen na ta izziv. »Prihaja do podaljšanega delovnega časa, zamika upokojevanja, diskriminacije starejših v družbi, pre nizkih pokojnin in povečanih stroškov zaradi zdravstvenega

»Ključni izziv ta trenutek za centre za socialno delo je predvsem usposobljenost kadra, ki bo prevzel ocenjevalno, svetovalno in hkrati odločevalsko vlogo. Vemo, da se centri za socialno delo že vrsto let srečujemo s težko kadrovsko situacijo na eni strani in s pomanjkljivo zakonodajo na drugi. Zato toliko opozarjamo, da je nujno treba upoštevati mnenje stroke pri uvajanju novih rešitev,« dodaja direktorica CSD Celje **Olga Bezenšek Lalič**. (Foto: Andraž Purg)

stanja. Poleg tega so starejši podvrženi izključenosti iz socialnih mrež, izgubi partnerja, veliko je nasilja nad starejšimi. Pojavljajo se težja dostopnost do zdravstvenega varstva, stereotipi in predsodki do starejših. Na njihov položaj moramo gledati ne samo z vidika zdravstvenih potreb, ampak s širšega socialnega vidika,« poudarja Bezenšek Laličeva.

Vloga centrov za socialno delo je pri izvajanju dolgotrajne oskrbe pomembna, saj bodo na podlagi mnenja invalidske komisije izdajali odločbe o upravičenosti do dolgotrajne oskrbe, ves čas bodo tudi v stiku z oskrbovalci družinskega člana in uporabniki. Do konca decembra o uporabnikovi upravičenosti do dolgotrajne oskrbe odloča invalidska komisija ZPIZ, kasneje bodo oceno upravičenosti izdelali svetovalci za dolgotrajno oskrbo, ki bodo zaposleni na vstopni točki posameznega območnega centra za socialno delo.

Celjski zgled za ministrstvo

Velik zgled, kako izvajati dolgotrajno oskrbo uporabnikov na domu, bi lahko bil projekt, ki so ga izvajali v Celju pred leti. Partnerji v projektu, ki je pokrival Celje, Store, Vojnik in Dobrno, so bili celjski CSD, zdravstveni dom, Dom sv. Jožefa in Javni zavod Socio.

Šlo je za pilotni projekt kot podporo prehodu v izvajanje systemskega Zakona o dolgotrajni oskrbi. Uspešno ga je takrat koordinirala **Vladka Vovk**, mag. zdravstvene nege, iz Zdravstvenega doma Celje, ki je tudi na minulem posvetu povedala nekatere pomembne stvari iz prakse, ki bi lahko ministrstvu prišle prav. »Ko začneš v praksi izvajati neke naloge, se sproti tudi učiš. Nikjer ni idealno, vendar smo se trudili po najboljših močeh. Bili smo tesno povezani tudi z ustanovami, ki niso bile partnerice v projektu, a so bile pomembne pri oskrbi uporabnikov. Na terenu smo pri uporabnikih izvajali ponovne ocene o upravičenosti, saj se je treba zavedati, da lahko pride do poslabšanja zdravstvenega stanja,« je dodala Vovkova.

»Mami se trga srce!«

»Obvezno zavarovanje za dolgotrajno oskrbo in drugi finančni viri zavarovanim osebam po načelih univerzalnosti, solidarnosti, enakosti in prepovedi diskriminacije zagotavljajo pravice do dolgotrajne oskrbe. Ta je vsem upravičencem enako dostopna, uporabna in kakovostna ...« je zapisano v zakonu o dolgotrajni oskrbi. A primera naših bralcev kaže, da najverjetneje ne bo vedno tako.

Bralca, ki nista v sorodu, želita ostati anonimna. Ne verjmeta več nikomur, še najmanj sistemu, ki ju je s staršema pustil na cedilu. Oba sta namreč podala vloži za kandidata za oskrbovalca družinskega člana. V obeh primerih je komisija ugotovila, da sta mama oziroma oče glede na svoje starostno in zdravstveno stanje do oskrbovalca absolutno upravičena. Toda sledil je preobrat. Komisija Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je odločila, da sta bralca neustrezna kandidata.

»Domnevava, da zaradi tretje stopnje invalidnosti, ki jo imava oba,« pravita vsak za

svoj primer. »Pred leti je invalidska komisija ugotovila, da sem sposobna za osemurni delovnik z omejitvijo dvigovanja. Torej redno delam, zaradi narave dela v službi kljub omejitvi dvignem na dan tudi do 200 kilogramov različnih stvari. Nato komisija istega zavoda zdaj odloči, da nisem sposobna negovati mame, ki je težka 60 kilogramov. V petih minutah pogovora je komisija ugotovila, da nisem ustrežna kandidatka,« pove bralka v solzah. Za svojo mamo bi storila vse, da bi bila ves čas z njo. »Mamo je to tako prizadelo, da sem morala vzeti dopust, da sem bila z njo, saj je ves čas jokala. Bala sem se,

da se ji od žalosti ne bi spet poslabšalo zdravstveno stanje. Službo bom morala tako ali tako pustiti, da bom lahko mamu negovala. Pred leti sem skrbela za očeta, medtem ko so ga iz bolnišnice odpustili s preležaninami, jih doma ob moji oskrbi ni imel. Še patronažne sestre, ki so prav tako prihajale domov, so dejale, da ima oče doma vrhunsko oskrbo in nego. Tako telesno kot duhovno. A za sistem nisem »sposobna,« govori bralka v joku.

»Pritožila se bova!«

Drugi bralec ima podobno zgodbo. »Tudi moj oče je žalosten. Čeprav je nepomičen,

razume, da ne bom mogel postati njegov oskrbovalec. Zaveda se, da ne bom mogel biti ves čas ob njem, odpovedi v službi pa ne morem podati, saj za preživetje potrebujeva denar. Mama je umrla pred leti. Če bi imel status njegovega oskrbovalca, bi vsaj finančno nekako zmogla. Zdaj se dogovarjam z znanko, ki ji bom vseeno moral nekaj plačati, da bo lahko z očetom, medtem ko bom jaz v službi,« nam je dejal sogovornik.

Oba se bosta na takšno odločitev pritožila. »Razmišljava tudi, da bi pisala varuhu človekovih pravic, saj se sprašuje, ali je s tem kršena pravica najinih staršev, ki sta do uradnega oskrbovalca upravičena, midva pa sva označena za neustrezna. Hkrati se nama zdi, da sva oba diskriminirana kot invalida. Vseeno sva sposobna za osemurni delovnik na težjem delovnem mestu, nisva pa sposobna za nego oseb, ki ju imava najraje na svetu,« dodajata.

Ampak to še zdaleč nista edina primera v Sloveniji, kar dobro vedo v ZPIZ, kjer se srečujejo s takšnimi situacijami. Če bosta bralca podala pritožbo, bo o njej odločalo ministrstvo za solidarno prihodnost, lahko pa se zgodi, da bosta ponovno ocenjena pri invalidski komisiji. Na ministrstvu sicer pravijo, da bosta lahko, če bo zadeva končno odločena, tako kot je bila na začetku, starša bralcev koristila druge storitve dolgotrajne oskrbe. A šele od leta 2025, ko bodo druge storitve prav tako stopile v veljavo ...

OB ROBU

Bi zakon lahko »padel«?

Zakon o dolgotrajni oskrbi so strokovnjaki pripravljali 20 let. Nestrpno so ga pričakovali vsi. Še posebej onemogli, ki so v času priprave že nujno potrebovali oskrbo, a so ostali brez nje. Danes so številni od teh že pokojni. Niso dočakali tistega, kar bi jim morda podaljšalo življenje. Ker so politiki cincali.

SIMONA ŠOLINIČ

Strokovna volja vsa ta leta za omenjeni zakon je bila, le politične ni bilo. Stroka je ves čas opozarjala, da zakon, če ne bo dorečen do potankosti, v praksi ne bo izvedljiv, kot bi moral biti. Politiki so bili pri svojih odločitvah in pripravi zakona pogosto gluhi za stroko. Bili so tudi površni. Pisali smo o potrebi po dolgotrajni oskrbi že več let. Zato vemo.

Tudi zgodbi naših bralcev kaže, da je na papirju objavljeno vse, v realnosti pa je pogosto drugače. Predstavljate si, da ste nemočni, da vas previja sin ali hči, vnuk ali snaha, neguje vas skrbno že vsa ta leta, nato nekdo v petih minutah ugotovi, da je ta, ki skrbi za vas, neustrezen za vašo oskrbo. Vam pa isti zakon omogoča oskrbovalca, vendar boste ostali brez njega. Bi se počutili ogoljufano?

Javnost je pogosto kritična do zdravstvenih, negovalnih, socialnih delavcev. A točno ti so zdaj v imenu javnosti povzdignili svoj glas in ministrstvu jasno sporočili, da je zakon nedorečen.

Toda v ozadju grozi skrb vzbujajoče dejstvo, da so se s tožbami odzvali tisti posamezniki, ki trdijo, da plačevanje prispevkov za dolgotrajno oskrbo posega v njihove ustavne pravice in splošno svobodo ravnanja. Kaj se bo zgodilo, če sodišče morda odloči v njihov prid? Bi lahko padel zakon? To se verjetno ne bo zgodilo, a so takšne tožbe za politike dobra šola, kako naslednjič spisati vsaj kakšen zakon, ki bi bil tako na papirju kot v praksi vendarle dober.

Na nejasnosti opozarjajo tudi občine

Na nekatere nejasnosti Zakona o dolgotrajni oskrbi opozarjajo tudi občine. Te poudarjajo, da morajo biti finančne posledice za občine jasno razvidne in da ne smejo poslabševati finančnega položaja občin v povezavi z drugimi zakonskimi nalogami, saj občinski viri niso neomejeni.

Občine dodatnih stroškov ne zmorejo zagotoviti same, zato je treba potrebna sredstva zagotoviti zunaj sistema financiranja občin. Tudi na celjskem posvetu je podobno poudaril vodja Oddelka za družbene dejavnosti v Mestni občini Celje dr. **Bojan Cvelfar**. Še več, pravi, da so občine na ministrstvo za solidarno prihodnost že pred časom naslovile 19 ključnih vprašanj, vendar odgovorov zaenkrat še niso dobile. »Zaenkrat je zelo malo informacij o dolgotrajni oskrbi, izvajanje zakona pa je že tukaj. Potem ko smo ministrstvu poslali vprašanja, odgovorov pa nismo dobili, smo predstavnike ministrstva že dvakrat pozvali na sestanek, vendar do srečanja ni prišlo,« dodaja Cvelfar, ki omenja, da pogreša boljše komunikacijo ministrstva na tem področju. Na ministrstvu pravijo, da odgovore pripravljajo, sestanek z občino pa naj bi vendarle bil prihodnji teden.

Bi to izvajanje zakona lahko ustavilo?

Nedorečenosti zakonodaje o dolgotrajni oskrbi so razburile tudi nekaj tistih, ki so že pred meseci dobili obvestila o obveznem prispevku zavarovanja za dolgotrajno oskrbo. Odločbe je prebivalcem pošiljal Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Zavod je namreč dobil kar 657 zavrnitve odločb, saj se ljudje niso strinjali z vsebino, da bi vplačevali v blagajno za dolgotrajno oskrbo, nekateri omenjajo, da jim je bilo to vsiljeno in da dolgotrajne oskrbe ne potrebujejo.

Vloženih je bilo celo 7 tožb, v katerih so posamezniki trdili, da gre za poseg v ustavne pravice in splošno svobodo ravnanja. Terjajo ustavno presojo zakona. Če bo zadevo obravnavalo sodišče, bo od njegove odločitve odvisno, kaj bo sploh z zakonom in s celotnim sistemom dolgotrajne oskrbe.

Zavod je odločbe o tako imenovanem priznanju lastnosti zavarovanih oseb poslal 1,7 milijona ljudem v Sloveniji. »Ministrstvo je bilo že leta 2023 pozvano, naj poveže vse ključne udeležence, naj se že takrat pripravimo na izvedbo zakonodaje. Vzpostaviti je treba jasna in tudi na zakonski ravni točna pravila. Časa zdaj praktično ni več. Hkrati je treba pristopiti k pripravi nujnih sprememb zakona, da bo postal izvedljiv v praksi,« pravi direktorica celjske območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije mag. **Tatjana Kolenc**.

Kakšen bo nadzor nad izvedbo zakona?

»Zelo mi je žal, da se šele zdaj pogovarjamo o tem, saj gre za temelj vzpostavljanja sistema, strinjam se s tem, da nekatere stvari ne naslavljaajo vseh potreb uporabnikov, vendar je treba te stvari urediti korak za korakom. Ni skrivnost, da bo zakon noveliran,« je na posvetu dejala sekretarka na ministrstvu za solidarno prihodnost **Mojca Frelih**.

Frelihova še dodaja, da informacijski sistem deluje in da je nekaj odločb že bilo izdanih. Prav tako naj bi bila ta trenutek v proračunu sistemsko urejena finančna sredstva že za novih 128 zaposlitvev na vstopnih točkah centrov za socialno delo. Nove zaposlitve, gre predvsem za svetovalce in administrativne delavce, naj bi bile uresničene prihodnje leto, ko bodo stopile v veljavo še druge pravice iz zakona. Poudarja, da se na terenu resnično pojavljajo nejasnosti glede časovnice uveljavljanja pravic in glede združljivosti nekaterih storitev. Nekdo, ki bo koristil pravico oskrbovalca družinskega člana, ne bo mogel prejemati dodatka za postrežbo in nego.

Frelihova je omenila tudi, da zaenkrat glede na zakon ni mogoče, da bi oskrbovalec družinskega člana bil upokojenec. »O tem je veliko govora, mnenja so tudi med stroko različna,« dodaja. Pojasnjuje tudi nedorečenosti pri usposabljanju oskrbovalca. Ti bodo morali opraviti 30-urno usposabljanje na začetku, kasneje še 20-urno obnovenitveno izobraževanje. Socialna zbornica naj bi pripravila kriterije in izjeme, posebej za tiste, ki so nego in oskrbo morda opravljali v svojem poklicu in bi radi postali oskrbovalci. Ker se med stroko pojavlja kar nekaj vprašanj glede nadzora nad izvajanjem zakona in o možnih zlorabah, na ministrstvu pravijo, da vzpostavljajo inšpekcijo za dolgotrajno oskrbo, medtem ko bo nadzor vzpostavljen še na podlagi osebnega načrta uporabnika dolgotrajne oskrbe. Temu bo oskrbovalec moral slediti, o tem pisati tudi poročila, dobil bo tudi obiske na domu, kjer bodo pristojni preverjali, kako je oskrba izvedena.

Ne v prizidku, ampak z uporabnikom

Največ vlog za oskrbovalca družinskega člana je bilo v naši regiji podanih v Celju, sledijo Šentjur, Rogaška Slatina, Laško, Podčetrtek in Rogatec. Medtem ko večina kandidatov za oskrbovalca še čaka na končne odločbe, so odločbe že dobili tisti, ki so do konca lanskega leta opravljali naloge družinskega pomočnika. Takih je bilo konec leta 2023 na Celjskem 35.

Statistika kaže, da delo družinskih pomočnikov, kjer je bilo do lani financiranje urejeno drugače, največ opravljajo ženske. Razlika med družinskim pomočnikom in oskrbovalcem družinskega člana (ki je zdaj nadgradnja prvega) je, da je bil družinski pomočnik plačan glede na finančno sposobnost uporabnika, oskrbovalec družinskega člana pa je financiran iz proračuna. Na Celjskem je vlogo za takšnega oskrbovalca podal tudi kandidat, ki bo skrbel za dva družinska člana.

Se pa na področju oskrbovalca družinskega člana pojavlja kar nekaj zadreg, na katere opozarjajo strokovnjaki, ki delajo na področju z ranljivimi skupinami. »Pri tem delu gre za nego in oskrbo, kjer mora oskrbovalec ves čas bivati z uporabnikom,« pravi strokovna delavka CSD Celje **Irena Tovornik**. Tako morajo odločevalci v praksi pretehtati, ali je lahko oskrbovalec družinskega člana nekdo, ki ne živi z uporabnikom ves čas, torej četudi biva v prizidku hiše, je lahko to razlog, da ne bo ustrezen kandidat. Prav tako zadrega nastane, ker oskrbovalci zaenkrat ne bodo mogli koristiti dopusta, to bo možno šele naslednje leto.

Do aprila je bilo na Celjskem podanih 145 vlog za oskrbovalca družinskega člana. V naši regiji skoraj ni občin, kjer ne bi bilo potrebe po dolgotrajni oskrbi. Invalidska komisija je izdala tudi 7 negativnih mnenj bodisi za uporabnika bodisi za kandidata.

Največ dela bodo zaradi dolgotrajne oskrbe spet imeli centri za socialno delo, ki opozarjajo na pomanjkljivosti zakona. (Foto: Andraž Purg)

Celjski policisti so prostost vzeli Celjanu, osumljenemu več požigov.

Požigalec je ogenj podtaknil ob ograji.

38-letni Celjan osumljen treh požigov

Požigal skoraj eno leto

Celjski policisti so odvzeli prostost 38-letnemu Celjanu, osumljenemu, da je v zadnjem letu storil najmanj osem kaznivih dejanj, in sicer tri požige, dve poškodovanji tuje stvari ter trikrat povzročil splošno nevarnost. Požige so policisti obravnavali maja in septembra lani ter letos marca.

JANŽE FRIC

Osumljeni je konec maja lani podtaknil ogenj pri leseni ograji podjetja v Iršičevi ulici v Celju. V požaru je nastalo za približno tisoč evrov škode. Prav tako lani septembra je osumljeni v Ipavčevi ulici v Celju zakuril poslovni objekt, in sicer je na leseni del nastavlil pripravljen hitro vnetljiv paket, ga prižgal ter s tem povzročil požar. Ta se je razširil na večji del objekta, nastalo je za približno 50 tisoč evrov škode. V sodelovanju z gasilci prostovoljnih društev so ga pogasili gasilci Poklicne gasilske enote Celje. Na podoben način je na istem objektu ogenj podtaknil še letos marca. V tem primeru je na objektu nastalo za približno 10 tisoč evrov škode. Večjo škodo so s hitro intervencijo preprečili gasilci.

Vrgel tudi molotovko

Avgusta lani je na območju Ceste na grad v Celju odvrnil steklenico z vnetljivo vsebino – molotovko ter s tem povzročil požar na drevju. Hujše po-

sledice so s hitrim prihodom na kraj preprečili gasilci. Dva meseca kasneje je na zunanjem delu trgovine v Ipavčevi ulici namestil pripravljeno vnetljivo snov ter zanetil požar in s tem povzročil nevarnost za večjo premoženjsko škodo na objektih v bližini zanetene-ga požara. Letos aprila je osumljeni v Dolarjevi ulici v Celju, in sicer ob cesti, v suho listje odvrnil prižgan vnetljiv paket.

Osumljencu so zasegli tudi več predmetov, s katerimi je požigal.

Na srečo je požar v začetni fazi opazil občan in ga pogasil ter s tem preprečil večjo škodo. V najmanj dveh primerih ga policisti sumijo tudi poškodovanja tuje stvari. Julija je v Iršičevi ulici v Celju zanetil požar na paletah v ograjenem skladiščnem prostoru podjetja. Avgusta je v Jamovi ulici v Celju s pomočjo pripravljene hitro vnetljivega paketa zakuril leseni del ograje stanovanjskega objekta. Ogenj je del ograje uničil.

Požigov verjetno še več

Na policiji pravijo, da je bilo omenjenih dejanj zagotovo še več, saj se je vse začelo z manjšimi požari v smetnjakih, na travnikih in drugih površi-

nah, ki so jih v več primerih pogasili občani sami. Dogajanje se je stopnjevalo do te mere, da so policisti okrepili opazovalne službe na območju Celja ter izvajali večtedenske poostrene nadzore, v katerih so preverili identiteto več oseb. Dejavnosti so se obrestovale, saj so s pridobljenimi podatki, z ogledi posnetkov varnostnih kamer in mnogimi drugimi dejavnostmi izsledili osumljenega.

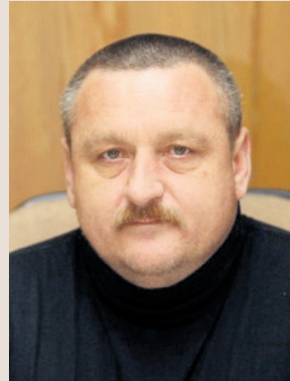
V hišni preiskavi našli tudi prepovedane droge

Pri 38-letniku so opravili hišno preiskavo ter našli in zasegli več predmetov oziroma pripomočkov, ki jih je uporabljal za podtikanje požarov. Zasegli so mu tudi nekaj prepovedanih drog ter več predmetov, prirejenih za napad, ki sodijo med hladno orožje, ki je v skladu z določili Zakona o orožju prepovedano. Zaradi slednjega so na policiji zoper njega uvedli postopek o prekršku. 38-letnika so s kazensko ovadbo zaradi suma treh požigov, dveh poškodovanj tuje stvari ter treh primerov povzročitve splošne nevarnosti privedli k preiskovalnemu sodniku, ki mu je odredil pripor. Policisti preiskavo preostalih kaznivih dejanj, za katera sumijo, da jih je storil osumljeni, intenzivno nadaljujejo.

Foto: PU Celje

Požige je izjemno težko preiskati

Na območju Policijske uprave Celje so policisti v zadnjem desetletju obravnavali skoraj sto požigov. V primerjavi z ropi, kjer v zadnjih letih beležijo 100-odstotno preiskanost, pri požigih policisti redkeje najdejo storilca. Kot pravi Milan Vogrinec, vodja Oddelka za splošno kriminaliteto v Sektorju kriminalistične policije PU Celje, v veliko primerih ogenj uniči večino dokazov, zato je preiskovanje požarov izjemno zahtevno. Pri požarih lahko gre tudi za malomarnost ali zavarovalniško goljufijo.

Milan Vogrinec, vodja Oddelka za splošno kriminaliteto v Sektorju kriminalistične policije PU Celje (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Kot je povedal Vogrinec, požare in požige preiskujejo tudi deset ali več let, zato je mogoče, da bo odstotek preiskanosti za pretekla leta zrasel. Pri požarih je zahtevno ugotoviti že to, ali res gre za požig ali gre za kakšno tehnično napako. »Policisti sicer pri vsakem večjem požaru obravnavamo sum storitve kaznivega dejanja.«

Požigalci

»Za požigalce je praviloma značilno, da jih policisti v preteklosti nismo obravnavali. Razen v primeru naročenih požigov in požigov iz maščevanja. Sicer pa požigalci policistom niso znani,« je povedal Vogrinec. Požigalci se pojavljajo naključno, tudi njihovi motivi so različni. »Občasno so požigalci hodili na intervencije kot gasilci, lahko gre tudi za spolne motive.«

»Storilci delujejo zelo različno. Lahko požigajo pogosto, tudi tedensko, lahko pa zakurijo požar precej redkeje, kar še dodatno otežuje naše preiskave. Med posameznimi požigi imajo lahko tudi daljše premore,« je povedal Vogrinec.

Postopek preiskave

»Na območje požara se najprej odpravi policijska patrulja, ki območje zavaruje. Če gre za večji požar ali za sum požiga, gre na prizorišče tudi ogledna skupina kriminalistične policije. Po potrebi v preiskavo vključimo tudi strokovnjake iz Nacionalnega forenzičnega laboratorija ali zunanje izvedence,« je povedal sogovornik.

Ko policisti ugotovijo vzrok požara, nadaljujejo preiskavo. Če ugotovijo, da je šlo za požig, poskusijo odkriti, kdo bi lahko bil povezan s požigom. »Lahko gre za zavarovalniško goljufijo, ugotavljamo, ali je oškodovanec s kom sprt. Lahko gre tudi za naključen požig,« je še povedal vodja oddelka za splošno kriminaliteto. JF

Obdobje	Število obravnavanih požigov	Odstotek preiskanosti
2014	19	31,6
2015	7	28,6
2016	12	50
2017	7	57,1
2018	16	31,3
2019	6	33,3
2020	7	42,9
2021	7	28,6
2022	6	0
2023	11	18,2

Prekoračil hitrost in bežal pred policisti

Policisti Postaje prometne policije Celje so prejšnji teden v Stopčah, kjer je hitrost vožnje s splošnim predpisom omejena na 50 kilometrov na uro, zaradi prekoračitve hitrosti v naselju ustavljali 55-letnega voznika osebnega vozila.

Voznik ni upošteval predpisanih znakov policistov, ki so ga ustavljali, ampak je vožnjo nadaljeval proti Šentjurju. Po približno 500 metrih vožnje je ponovno prekoračil

hitrost vožnje, zaradi česar so ga ustavili šentjurski policisti.

Poleg tega, da je dvakrat prekoračil hitrost, je voznik vozil še pod vplivom alkohola, saj je alkotest pokazal, da je imel 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

Zaradi kršitev so mu policisti začasno odvzeli vozniško dovoljenje ter mu izrekli globo v višini 1.640 evrov, izrekli so mu tudi 27 kazenskih točk.

Motorist in mopedist hudo poškodovana

V nedeljo okoli 18.30 se je zunaj naselja Novo Tepanje zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena motorist in mopedist. Mopedist je po navedbah Policijske uprave Celje vozil iz smeri Prelog proti Novemu Tepanju.

»Pri odcepu za bencinski servis je z roko nakazal, da namerava zaviti levo. V tistem trenutku je za njim pripeljal motorist in ga začel prehitevati, pri čemer je prišlo do trčenja. Mopedist je padel po vozišču, motorist je zapeljal z vozišča v potok. V prometni nesreči sta se oba hudo poškodovala,« so sporočili iz PU Celje.

Voznika motornega kolesa bodo kazensko ovadili zaradi suma storitve kaznivega dejanja povzročitve prometne nesreče iz malomarnosti. Mopedistu so policisti zasegli moped, saj je vozil brez voznškega dovoljenja. BA

Pijan divjal po avtocesti

Policisti Postaje prometne policije Celje so v petek popoldne obravnavali voznika osebnega vozila, ki je na avtocesti v bližini Lopate vozil 174 kilometrov na uro.

Ker je kazal očitne znake alkoholiziranosti, so mu odredili preizkus z alkotestom, ki je pokazal, da je imel 0,64 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

Zoper voznika bo sledil obdolžilni predlog. Za storjen prekršek je predpisana globa 1.200 evrov in stranski ukrep 18 kazenskih točk. Zaradi prekoračitve hitrosti so mu policisti izdali še plačilni nalog.

Slovence in tujce učili trije japonski mojstri karateja

Četrto stoletje celjskega Shotokana

Ob 20. obletnici organiziranega delovanja Japonske karate zveze v Sloveniji (JKA) je bil v Celju 18. mednarodni seminar JKA, na katerem je bilo v treh dneh več kot 200 udeležencev iz Madžarske, Nemčije, Bolgarije, Hrvaške, Srbije, Italije, Japonske in seveda Slovenije.

DEAN ŠUSTER

Ob slavnostnem odprtju dogodka je udeležence nagovoril župan Mestne občine Celje Matija Kovač. Seminar so vodili japonski karate mojstri Nemoto Keisuke, Hakizume Kaishi in Hirose Hikaru. Keisuke je večkratni prvak Japonske v borbah, prav tako tudi dobitnik odličij s svetovnih prvenstev. Hikaru je bil prvak Japonske v borbah leta 2022, Kaishi je dvakratni, tudi aktualni prvak Japon-

ske v katah. Poleg 20-letnice organiziranega delovanja JKA zveze Slovenije je ob tem dogodku jubilej praznoval tudi domači Karate klub Shotokan Celje, in sicer 25-letnico delovanja.

Karate klub Shotokan Celje ves čas deluje v II. osnovni šoli v Celju. V klubu se posvečajo vadbi tradicionalne smeri karateja. Shotokan Celje sodi med množičnejše karateistične klube v Sloveniji. Poleg za-

gotavljanja redne vadbe in napredka tekmovalcev je klub vsa leta pomembno prispeval k razvoju karateja v slovenskem prostoru, tako z organizacijo tekmovanj kot tudi z organizacijo strokovnih in rekreativnih karateističnih dogodkov. V 25 letih delovanja so tekmovalci zabeležili zavidljivo število domačih in mednarodnih uspehov. V zadnjih letih so v trenerskem delu h kakovostni vadbi pomembno prispevali Goran Milovanović, Uršula Hace, David Zupanc, Miha Melavc in Katarina Cesar, v vlogi glavnega trenerja je strokovno delo ves čas vodil Branko Gabrovec.

Foto: Shotokan Celje

Udeležence je nagovoril (sezut) celjski župan Matija Kovač. Levo stoji Branko Gabrovec, v ozadju sedijo trije japonski mojstri.

Prikaz akcije z udarcem ...

... in prikaz z metom.

Hakizume Kaishi je aktualni prvak Japonske v katah.

Kajuhova gimnazija je imela tudi v tem šolskem letu izjemno športno generacijo

Pohvale za izredne dosežke na mednarodnem področju je prejelo 30 dijakin in dijakov.

Najboljši Čoparjeva, Štirnova, Hempt in Pirš

Na I. gimnaziji v Celju imajo ponovno odlične športnike. V obeh konkurencah so zato izbrali po dva najboljša v šolskem letu. Najboljši športniki sta plezalka Sara Čopar, ki je trenutno na Kitajskem, in košarkarica Zoja Štirn, najboljša športnika sta nogometaš Lucas Hempt in košarkar Filip Pirš.

DEAN ŠUSTER

Dvorana Gimnazijka, kjer je bila podelitev priznanj, je bila napolnjena do zadnjega kotička.

Učenje tudi pozno v noč

Čoparjeva je tik pred začetkom šolskega leta na svetovnem prvenstvu do 20 let v težavnosti edina prišla do vrha smeri in postala svetovna prvakinja. V Seulu je osvojila še srebrno medaljo na balvanih. Zoja Štirn je sodelovala pri vseh uspehih Ženskega košarkarskega kluba Cinkarna Celje, dokler je ni ustavila poškodba kolena. Lani poleti je bila ena najboljših posame-

znic slovenske reprezentance do 18 let, ki je v Turčiji postala evropska prvakinja: »Ponosna sem na prejeto šolsko priznanje. V času celjenja poškodbe mi zelo veliko pomeni. Vsa štiri leta sem končala z odličnim uspehom. Vpisala sem študij športnega menedžmenta.« Lukas Hempt je član NK Domžale, v začetku februarja je dosegel zadetek na tekmi proti državnemu prvaku Celju. Filip Pirš je imel pomembno vlogo pri vrnitvi Košarkarskega kluba Zlatorog Laško v 1. slovensko ligo: »Konkurenca v naši šoli je zelo huda. Če znaš izkoristiti čas, ki ti je na voljo, in

če si v dogovoru s profesorji, potem nimaš težav. Priznati pa moram, da sem se učil tudi pozno v noč. Vpisal sem se na pravno fakulteto v Ljubljani.«

»Zdaj hočejo imeti najvišje ocene«

Pohvale za izredne dosežke na mednarodnem področju so prejeli: Pia Mesec, Fin Šibli (atletika), Tibor Komerički (hitrostno drsanje na kratke proge), Moeli Knafelc (judo), Jan Klanšek (karate), Filip Pirš, Hana Ovčina, Kim Žibert, Lana Iseinoski, Lea Bartelme, Ula Krenk, Zoja Štirn (košarka), Filip Špes Podbregar, Luka Marovt, Maj Repnik (odbojka), Anja Aristovnik, Klara Ana Novak, Lara Brance, Lea Vrečko, Lina Golihleb, Pika Božič, Zara Kajtna, Živa Čurčič, Živa Krajnc (ples), Sara Čopar (plezanje), Azra Zulić (rokomet), Žan Kovačič (tekvondo), Zala Bizjak (tenis) in Lucy Brinovec (šah).

Ravnatelj Anton Šepetavc je poudaril: »Upam, da bo naša šola ponovno izbrana za najboljšo športno šolo v Sloveniji. V naših športnih razredih je vsaj 200 dijakov. Naš šolski šport je zelo kakovosten. En teden smo razpravljali, katera športnika naj izberemo za najboljša. Nismo gledali zgolj njihovih rezultatov, temveč smo upoštevali tudi prispevek k uspehom šolskih reprezentanc.« Šepetavc je dodal zanimivost: »Večina naših športnikov je zelo uspešna pri učenju. Včasih sem počeval v športnih oddelkih.

Zoja Štirn, Filip Pirš in ravnatelj Anton Šepetavc

Želje športnikov so bile takrat precej drugačne. Zadovoljili so se s povprečnimi ocenami. Zdaj imajo izjemno visoke cilje. Hočejo biti odlični, hočejo biti zdravniki. Usmerjajo se k najbolj zahtevnim študijskim

programom. Toda športniki znajo izvrstno razporejati svoj čas oziroma obveznosti.« Kajuhovke so bile najboljše med slovenskimi srednjimi šolami v košarki in odbojki na mivki. Foto: DŠ

Nov šampionski rod celjske košarke

Košarkarice Cinkarne Celje so državne prvakinja do 16 let. V finalu so bile boljše od Škofjeločank z 72: 28. Več dela so imele v polfinalu z Ježico (90: 72).

Najbolj koristna igralka zaključnega turnirja je bila Anđela Demirović, ujela je tudi največ odbitih žog. Kapetanka Nika Ocvirk je bila najboljša strelka in podajalka turnirja v Ljubljani. V celjski ekipi, ki jo vodi trener Jure Krajnc, je izstopala tudi Tara Jazbec. V ekipi so bile še Brina Kidrič, Lana Humski, Iva Simić, Ota Požin, Nina Josipović, Lenka Tošić, Nika Blagus, Živa Gril in Julija Bukovec. DŠ

MLADE KOŠARKARICE SO SE VESELELE NASLOVA DRŽAVNIH PRVAKINJ, S TRIBUN SO BILE DELEŽNE GLASNE PODPORE SORODNIKOV.

Kdaj v Celju slovenska olimpijska bakla?

Po Sloveniji že približno mesec potuje slovenska olimpijska bakla, ki v času do začetka letošnjih poletnih olimpijskih iger pomaga širiti vrednote ter duh olimpiзма, povezovati ljudi iz vseh koncev države in navduševati vse ljubitelje športa. V sredo, 29. maja, bo obiskala tudi Celje, nosilci bakle bodo tudi številni nekdanji uspešni športniki in olimpijci.

»Tri mesece dolga pot slovenske olimpijske bakle se je začela aprila, z njo želijo v Olimpijskem komiteju Slovenije našim športnikom in športnicam, ki bodo v času iger zastopali barve Slovenije, vliti dodatno moč in motivacijo pred nastopom na največjem športnem dogodku sveta. Skupno bo baklo v času pred olimpijskimi igrami nosilo približno 10 tisoč športnih navdušencev vseh generacij, v njeno popotovanje bodo vključeni tudi številni nekdanji in sedanja vrhunski športniki in športnice, olimpijci in paraolimpijci,« pravijo v celjski občini. Prihodnjo sredo bodo baklo v Celju nosili šolarji, predstavniki športnih društev in drugih organizacij. Pridružili se jim bodo tudi celjski župan ter nekdanji izjemni celjski športniki in športnice Marijana Lubej, Anja Valant Velep, Tina Trstenjak, Vlado Bojović, Štefan Cuk, Luka Žvižej in Nenad Stojaković. SŠol

Začetek prireditve bo ob 9. uri na Krekovem trgu, bakla bo nato večkrat zaokrožila po središču mesta, in sicer od Krekovega trga mimo Tehnoparka Celje do Stanetove ulice, simbolično bodo nosilci bakle nato prečkali tudi celjsko zvezdo in se vrnili po Prešernovi ulici.

Lesjakova zmagala štirikrat

Kar 234 mladih plavalcev iz desetih slovenskih klubov se je udeležilo tekme za 18. Pokal Terme Ptuj.

Med njimi je bilo tudi enajst tekmovalcev celjskega Neptuna. Osvojili so 32 medalj, od tega deset zlatih. Izstopala je Veronika Lesjak s štirimi zmagami, dvakrat je bila druga. Šest medalj je osvojil tudi Mark Kokol Svenšek (zmagal je dvakrat). V treh disciplinah je bil najboljši Matevž Mansutti (pet medalj). Zmagal je tudi Ian Bromše. Štiri odličja je domov prinesla Gea Lozer, tri je osvojil Tom Ravnak, po dve odličji sta dobili Trina Božič in Teja Štrukelj, po eno kolajno sta osvojila še Nina Oblak in Ante Jakša Marić. DŠ

Za celjskimi nogometaši je izjemna sezona

Izognitev porazu in Matkova zmaga nista umirila Krznarja

Po maratonu, dolgem 36 krogov, so Celjani postali državni nogometni prvaki z 12 točkami prednosti pred Mariborom in 15 pred Olimpijo. Izpadel je Aluminij, novi prvoligaš je Primorje, kvalifikacije za popolnitev 1. lige bosta igrala Kalcer in Nafta.

DEAN ŠUSTER

Usoda Rogaške, ki po ocenah poznavalcev ne bo dobila tekmovalne licence za naslednjo sezono, še ni znana.

Po Faiku in Damirju

Izidi zadnjega kroga so bili: v Domžalah Kalcer – Celje 1 : 1, v Kidričevem Aluminij – Domžale 1 : 3, Mura – Rogaška 1 : 2, Koper – Maribor 1 : 1 in v Stožicah Olimpija – Bravo 0 : 1. V Domžalah so se Celjani izognili porazu v zadnjih sekundah po голу najboljšega strelca prvenstva **Aljoše Matka**: »Večkrat sem skušal podati pred vrata. Tik pred koncem se mi je ponudila priložnost za osemnajsti zadetek. Za nami je ena najslabših predstav v tej sezoni.« Matko je dosegel zadetke proti vsem tekmečem, proti Kopru je bil uspešen kar petkrat. Čeprav je zaradi poškodbe manjkal na kar desetih tekmah, se je pridružil Faiku Kambeviću in Damirju Pekiću,

ki sta bila najboljša strelca lige v celjskem dresu.

Kadeti podprvaki

Upravičeno veseljačenje po osvojitvi naslova prvaka in po sprejemih je očitno pustilo sledi. Kljub temu bi moralo ostati še precej volje za zadnje dejanje. Povsem razumemo trenerja **Damirja Krznarja**: »To ni prava pot. Jasno mi je, da so igralci z mislimi že na dopustu. Lahko bi neobremenjeni odigrali lepo tekmo. Zdaj smo jezni drugi na druge. Imeli smo negoden sestanek po prvem polčasu. Zagrozil sem s kaznimi.« Med 10 in 15 milijoni evrov naj bi doslej ruski vlagatelj (oziroma Maxim Denim) prispevali v klubski proračun. Vsekakor vodilni moške želijo tudi v naslednji sezoni naslov prvaka, obenem so zelo optimistični glede možnosti v kvalifikacijah za ligo prvakov. Kadeti Celja so pod vodstvom trenerja Bobana Jovića državni podprvaki.

Najboljši strelca 1. SNL je Aljoša Matko, najboljši mladi igralec je Jegor Pucev (levo), za najboljšega igralca državnega prvenstva pa je bil izbran Žan Karničnik. (Foto: Andraž Purg)

Zaustavi ga lahko le psihološki pritisk Četrte po kaotični sezoni

Atlet Kladivarja Matic Ian Guček je 11. maja v Kranju izboljšal svoj državni rekord v teku na 400 metrov z ovirami (48,66 sekunde) in izpolnil normo za nastop na olimpijskih igrah v Parizu. Sedem dni kasneje je potrdil, da je resnično odlično pripravljen.

V avstrijskem St. Pöltnu je dosegel tretji najboljši čas na svoji dosedANJI športni poti (48,93). Matic je v drugem letniku mednarodne fakultete za družbene in poslovne študije.

Poudarili ste, da vas je rezultat v Kranju zelo presenetil. Najbrž ste obenem imeli nekatere podatke o svoji pripravljenosti, kajne?

Ko se je ura ustavila, sem bil malce šokiran. Na treningih sem imel dobre rezultate na krajših razdaljah. Vedel sem, da sem sposoben zelo dobrega rezultata v tej sezoni, a ne že na prvi tekmi.

Je bil za vas presenetljiv tudi izid v Avstriji?

Ne, le dokazal sem, da prvi rezultat ni bil naključen. Upam, da me bo krasila stalnost pri doseganju dobrih časov v celotni sezoni.

Kaj pravi vaš menedžer, Slovak Alfons Juck, glede nastopa na tekmi diamantne lige 2. junija v Stockholmu?

Ne vem še. Sprašujem se, zakaj ne bi nastopil na tekmi diamantne lige, kajti nekateri tekmovalci imajo podobne rezultate, kot je moj sedanj. Upam, da bom čim prej prejel veselo novico.

Matic Ian Guček in njegov trener Miro Kocuvan (Foto: Andraž Purg)

Sta s trenerjem, 76-letnim olimpijcem **Mirom Kocuvanom**, spremenila načrt vadbe po tekmi v Kranju?

Bistvo je ostalo isto. Spoznala sva, česa sem sposoben v tej sezoni. Obenem se bova morala prilagoditi, če bo prišlo vabilo na tekmo višje ravni. Res pa je, da mi po olajšanju na tekmi v Kranju ne bo treba mrzlično loviti zahtevane norme. Zdaj sem resnično sproščen.

A ritem ostaja oster ...

Danes bom odpotoval na Slovaško, tekma v Banski Bistrici bo jutri. V torek bom tekmoval

v češki Ostravi, kjer bo miting zlate celinske serije. Potem se bom posvetil razmišljanju o nastopu v Rimu.

V naslednjih tednih boste prejeli kup istih vprašanj: kaj lahko storite na evropskem prvenstvu v italijanski prestolnici?

Ob ponovitvi mojega najboljšega dosežka se lahko uvrstim zelo, zelo visoko. A ne smem si naložiti bremena. Moram se otresti morebitnega psihološkega pritiska. Šel bom tja s skrito željo in skušal uživati.

Članica celjskega kluba Tina Šutej je na tekmi diamantne lige v Marakešu v skoku s palico osvojila šesto mesto. Preskočila je 4,45 metra. Imela je prebavne motnje: »Od pol šestih zjutraj sem bila na stranišču. To se mi je v Maroku pripetilo že tretjič. Veseli me le, da nisem imela težav s tetivo.«

Rokometaši Celja Pivovarne Laško so se iz Ormoža vrnili praznih rok, mladinsko moštvo kluba iz dvorane Zlatorog pa je najboljši v državi. Državno prvenstvo za rokometašice so Celjanke končale na četrtem mestu, Velenjčanke pa na petem.

V zadnjem krogu lige za prvakinja je ekipa Z' dežele gostila Litijo, gostje so bile boljše z 29 : 26. Klara Hrovatič je kapetanka, vratarka, v soboto je bila po sili razmer tudi igralka v polju. Trenerka **Miša Marinček** se je morala znajti po koncu prejšnje sezone, ko je ostala brez okostja ekipe, težave so se vrstile tudi v tej sezoni: »Čestitam vsem v klubu, da smo zdržali sezono do konca. Bila je težka z veliko pretresi. Vedno manj igralcev je bilo v ekipi. Zadovoljna sem z uvrstitvijo v prvenstvu. Tekma z Litijo je bila privlačna. Želim si, da bi naša ekipa ostala nespremenjena. Dodati ji je treba le nekaj igralcev.« Vedno bolj je vprašljivo sodelovanje z glavnim pokroviteljem, kar v negotov položaj postavlja člansko ekipo. DŠ

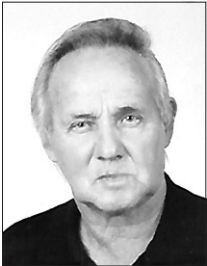

Celjske rokometašice so bile precej razočarane po porazu z Litijo, nekaj minut kasneje pa so se le malce nasmejale. (Foto: Franci Hrovatič)

Dež krojil urnik tekem v parku

V Celju poteka mednarodni teniški turnir Slopak Celje Open, ki ga ob podpori Mestne občine Celje organizirata Teniški klub Celje in Teniška zveza Slovenije.

Do nedelje se bodo tako na igriščih v mestnem parku merili številni teniški igralci, ki si bodo razdelili denarni sklad v višini 15 tisoč ameriških dolarjev. Gre za turnir mednarodne serije WTT, na katerem se bo za naziv najboljšega v posamični konkurenci potegovalo 64 tekmovalcev iz petnajstih držav, tudi iz Združenih držav Amerike in Brazilije. Prvi nosilec turnirja je Slovenec Blaž Rola, prijavljenih je bilo 11 slovenskih igralcev, med njimi tudi dva iz Teniškega kluba Celje, Jan Dimitrijevič in Tilen Kovač, ki sta že izpadla. Direktor turnirja je Nik Dimitrijevič.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni
sva se 13. maja 2024
z bolečino v srcu poslovila
od dobrega moža in očija

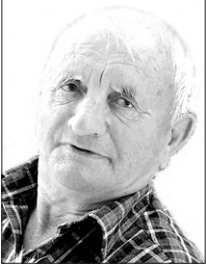
MILANA ZAJCA

iz Celja

Zahvaljujema se vsem, ki ste ga pospremili k večnemu počitku, darovali cvetje in sveče ter nama izrekli sožalje. Iskrena hvala tudi gospodu župniku Davidu Zagorcu za opravljen obred, skupini Eros za odpete pesmi in govor ob slovesu ter osebju ZD Celje in centra za pomoč na domu.

Žalujoča: žena in sin

281

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre ...
Le daleč, daleč je ...
(Tone Pavček)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi
dragega moža

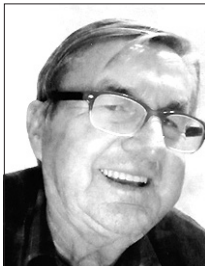
BOŽIDARJA TRATNIKA

iz Žalca

se iz srca zahvaljujem za vse izraze sožalja, za prelepo cvetje, sveče in darovane maše. Iskrena hvala gospodu župniku Vladu Bizjaku za pogrebni obred. Hvala sosedom, še posebej sosedi Maji, za vse lepe misli. Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoča žena Marija

p

Dih je zastal,
a spomin na tebe
bo vedno ostal.

ZAHVALA

Zapustil nas je naš dragi

MARJAN ŠKOFCA

(23. 12. 1955–11. 5. 2024)

Ob boleči izgubi se iz srca zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste mi v težkih trenutkih stali ob strani in nudili pomoč. Hvala za pisno in ustno izražena sožalja ter darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala pevcem, govornici gospe Rozani za ganljive besede slovesa, duhovniku Davidu Zagorcu za opravljen cerkveni obred, Mojci, ki je igrala in pela pri sveti maši, sodelavcem podjetij Plan M in RC Celje, sošolcem iz osnovne in srednje šole ter vsem ostalim, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žalujoči: Marinka in vsi njegovi

286

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene, mamice,
stare mame, tašče, sestre in tete

ANICE GRADIČ

iz Gorice pri Slivnici
(1952–2024)

se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, sočutno podporo, obujene skupne spomine ter sveče, maše in ostale darove, s katerimi ste se poklonili njenemu spominu.

Žalujoči: vsi njeni

So ljudje, ki se s svojo neusahljivo ter nalezljivo življenjsko energijo dotaknejo tvojega srca in v njem tudi ostanejo ...

Draga

TEA MUNIH,

čprav te ni več,
ostajaš z nami, v naših srcih – za vedno.

Tvoji sodelavci CSD Celja – Enot Laško

n

Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več glas se tvoj ne sliši,
če lučko na grobu upihnil bo vihar,
v naših srcih je ne bo nikdar.
Vsa toplina tvojega srca
in vsa tvoja ljubezen
ostajata za vedno z nami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice, prababice in sestre

MARIJE PANGERL

(Mimi)

z Ljubečne

(27. 8. 1935–10. 5. 2024)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče, cvetje in svete maše. Posebna zahvala patronažni službi Celje, gospe Alenki Trobiš za molitve na domu, gospodu župniku Janku Ivančiču, pogrebni službi Raj in gospe Veri Šolinc za lepe besede ob slovesu. Hvala kvartetu Lirika za lepo odpete pesmi in trobentaču za odigrano Tišino. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Zelo te bomo pogrešali!

Žalujoči: vsi njeni

287

MOTORNA VOZILA

PRODAM

RENAULT captur, letnik 2018, prvi lastnik, garažiran, prevoženih 19.400 km, prodam. Cena 12.200 EUR. Telefon 041 661-501.

284

sport@nt-rc.si

Poroke

Žalec

Poročila sta se: Rebeka ROŠER in Matjaž SELIČ, oba iz Leskovca pri Laškem, Marjan REBERŠEK iz Gotovelj in Blažka ŽIBRET iz Šmartnega ob Paki.

Laško

Poročila sta se: Martina ŽIBRET iz Lukovice in Blaž HROPOT iz Celja.

Velenje

Poročila sta se: Simona ŠILIH iz Velenja in Mitja ARNŠEK iz Šmartnega v Rožni dolini.

OSEBNI avto Astra limuzina, letnik 2001, ne-registriran, vozen, prodam za 500 EUR. Telefon 041 209-768.

285

STROJI

PRODAM

TRAČNI obračalnik Sip 220 in cepilec na sveder za cepljenje drv, oba stroja sta lepo ohranjena in v delovnem stanju, prodam. Telefon 041 980-188.

L 17

POSEST

KUPIM

VIKEND, zidanica ali starejšo hišo, do 70.000 EUR, v Celju z okolico do 30 km, kupim. Telefon 041 846-570.

209

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava. Prodaja tudi na Vranskem. Vzreja nesnic Tibaat, telefon (02) 582-1401.

n

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in črne, pred nesnostjo, prodamo, pripelje-mo na dom. Telefon 070 545-481.

p

PRAŠICE, težke od 70 do 100 kg, prodamo. Cena po dogovoru. Telefon 041 996-166.

289

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice, za zakol, kupimo. Plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-286.

p

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223.

p

TELICE pasme ls-lim, težke od 200 do 300 kg, kupim. Telefon 031 225-642.

L 16

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

KORUZO, naravno sušeno v koruzniku, in ječmen prodam. Telefon 041 916-939.

282

SUHO krmo (ene nakladalke) prodam. Telefon 031 567-250.

288

RDEČE vino prodam. Telefon 031 434-714.

290

ZMENKI

FANT bi rad po tej poti spoznal dekle, staro do 55 let, za prijateljstvo, resno vezo. Če si za, mi piši na telefonsko številko 071 436-727.

292

OSTALO

PRODAM

TELICO pasme šarole, za zakol ali nadaljnjo rejo, težko 630 kg, prodam. Telefon 031 683-810.

p

SUHA bukova drva, možna razrez in dostava, v okolici Celja, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 040 122-910 ali 070 360-551.

283

DRVA, kratka žagana ter dolga v hlodih, z dostavo, prodam. Telefon 040 211-346.

p

LESENA korita za rože in hidropak, dobro ohranjen, prodam. Telefon 031 611-745.

291

Smrti

Celje

Umrlí so: Terezija KOŽAR iz Žalca, 89 let, Alojzija SENICA iz Celja, 91 let, Milan ZAJC iz Celja, 87 let, Rozina OŠEP iz Solčave, 90 let, Veronika MLAKAR s Polzele, 87 let, Silvester JAKOP iz Zagrada, 73 let, Hermina KLOVAR iz Celja, 85 let, Jožef VIZJAK iz Celja, 82 let, Friderik MEŠKO iz Celja, 91 let, Friderik GRAČNER iz Rimskih Toplic, 83 let, Ana KOPUŠAR z Ljubnega ob Savinji, 82 let, Nevenka GLAVNIK iz Celja, 88 let, Ida BRECL z Dobrne, 89 let.

Šentjur

Umrlí so: Ivan DEBENAK iz Primoža pri Šentjurju, 87 let, Cecilija VODOPIVC iz Hotunja, 91 let.

Žalec

Umrla sta: Stanislav OBU iz Andraž nad Polzelo, 66 let, Nevenka PILKO iz Sv. Lovrenca, 65 let.

ODPIRALNI ČAS:
TOREK - NEDELJA
10.00 - 18.00
PONEDELJEK,
PRAZNIKI - Zaprto

INFORMACIJE:
WWW.POKMUZ-CE.SI
MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962
031 612 618

VSTOPNINA: 5€

JAVNO VODSTVO
CELEIA - MESTO POD MESTOM

NEDELJA,
26. MAJ 2024,
OB 11.00,
KNEŽJI DVOR.

V četrtek, 23. 5., ob 20. uri
ansambel bratov Poljanšek

Pred dnevi nas je v starosti 71 let zapustil eden najbolj prepoznavnih harmonikarjev Rudi Poljanšek. Z njegovim ansamblom bratov Poljanšek smo ga v Naj viži gostili pred nekaj meseci, zato bomo oddajo v četrtek ponovno predvajali njemu v spomin...

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

V Železarskem muzeju Štore do začetka oktobra na ogled razstava Jeklo za zeleno prihodnost

Bo prihodnost jeklarstva temeljila na vodiku?

Ključne novosti in spremembe, ki so v zadnjih dveh stoletjih v jeklarskih podjetjih v Štorah, Ravnah na Koroškem in na Jesenicah prispevale k varovanju okolja in izboljšanju delovnih pogojev, predstavlja razstava z naslovom Jeklo za zeleno prihodnost. Razstava, ki bo do začetka oktobra na ogled v Železarskem muzeju Štore na Teharjah, skuša odgovoriti tudi na vprašanje, kako se jeklarska industrija odziva na zeleni prehod v brezogljno proizvodnjo.

TINA STRMČNIK

Vsa proizvodnja jekla od začetka industrijske dobe, torej v obdobju zadnjih 200 let, je bila po besedah direktorice Železarskega muzeja Štore **Slavice Glavan** usmerjena k varnemu delu in varovanju okolja. »Ko danes gledamo nazaj, se morda ne zdi tako, a pridelava jekla je bila tudi nekoč izredno sodobna in napredna za tisti čas. Sredi 19. stoletja, ko les ni bil več primeren energent, so za proizvodnjo začeli uporabljati premog. Ves čas so bili usmerjeni v tehnološko posodabljanje in recikliranje surovin.« Dodala je, da danes slovenska jeklarska podjetja predelujejo izključno odpadne surovine. Prizadevajo si, da jeklo proizvajajo in predelujejo s čim manjšimi vplivi na oko-

lje. »Brez zelene industrije ne bo zelenega prehoda. Družba danes ne more več živeti tako, kot je nekoč. Industrija se mora prilagoditi, predvsem to velja za velike proizvajalce jekla, aluminija in za druga

Slavica Glavan:
»Jeklo je možno neskončno reciklirati in je zato pomembno v svetovnem krožnem gospodarstvu. Če se osnovne industrije ne bodo prilagodile, se tudi druge ne bodo.«

kovinskopredelovalna podjetja.«

Zeleni prehod že vrsto let

Da se že vrsto let posvečajo zelenemu prehodu, je povedal direktor podjetja Štore Steel **Jani (Ivan) Jurkošek**. Energija je za izdelavo izdelkov iz jekla po njegovih besedah ključnega pomena. Ker predstavlja velik strošek, se v podjetju že leta posvečajo njeni učinkoviti rabi. »Vlagamo tudi v obnovljive vire energije. V zadnjih 20 letih smo pri porabi energije za nekatere namene zabeležili 20-odstotni prihranek. Ko v delovne procese uvajamo tehnologijo, se ob tem oziramo na okoljsko problematiko, izpuste, ogljični odtis.«

Jurkošek je dejal, da je pomembno vprašanje, kako bodo jeklo proizvajali v prihodnosti. »Vsi stavijo na vodik, vendar je njegovo pridobivanje zaenkrat še zelo drago. Videli bomo, kdo bo v tem smislu plačal strošek zelenega prehoda, ali bo to

celotna družba ali bodo breme nosili uporabniki jekla.«

Močno krojila okolje

Župan Občine Štore **Miran Jurkošek** je dejal, da je prav železarna najbolj krojila razvoj tamkajšnje lokalne skupnosti. Zgradila je številne stavbe, tudi marsikatero pomembnejše, kot sta zdravstveni in kulturni dom. Zaslužna je za gradnjo številnih stanovanjskih in športnih objektov, a tudi za gradnjo ceste na Svetino in prvega tamkajšnjega doma. »Sobivanje železarne in lokalne skupnosti je vzorno. Je pa prav, da železarna pri proizvodnji jekla upošteva tudi varovanje okolja,« je dejal Jurkošek. Omenjeno podjetje je v preteklosti, kot je povedal, imelo veliko večji okoljski odtis, kot ga ima danes. »Pred približno tremi desetletji so bili vsi avtomobili, ki so bili parkirani na Lipi v bližini železarne, rjavi. Od takrat je podjetje uvedlo pomembne spremembe, med drugim je uvedlo številne čistilne naprave.«

Foto: Andraž Purg

Jani (Ivan) Jurkošek: »V podjetju Štore Steel vse izdelke naredimo iz starega železa, Tudi sekundarne surovine, ki nastanejo v proizvodnji za nadaljnjo rabo, so v 95 odstotkih uporabljene za nadaljnjo rabo. Odlagamo torej zelo malo odpadkov.«

Razstavo so pripravili kustosi muzejev iz jeklarskih središč Jesenice, Štore in Ravne na Koroškem, od leve dr. Karla Oder, dr. Marko Mugerli in Slavica Glavan.

30 let izobraževanj **Str. 24**

Na kavo v Orlovo gnezdo **Troja po celjsko Str. 27**

Dr. Bruno Dujič, zagovornik lesene gradnje in ustanovitelj podjetja CBD:

»Morda je les botroval celo odkrivanju vesolja«

S svojim znanjem je med drugim prispeval k izvedbi paviljonov, s katerima se je naša država predstavila na svetovnih razstavah v Milanu in Dubaju. Zasnovati in izvesti je pomagal leseni paviljon, ki je lani številne poglede pritegnil ob spremljanju nordijskega svetovnega prvenstva v Planici. V Celju je svoj podpis s konstruiranjem lesenih stavb med drugim pustil pri snovanju stanovanjske soseske Medlog, dvorane Kajuh na I. gimnaziji in drevesne hiške na pobočju Anskega vrha. Njegovo podjetje CBD je specializirano za projektiranje sodobnih lesenih konstrukcij na potresnih območjih. Tovrstna znanja je Celjan dr. Bruno Dujič najprej 14 let razvijal v akademskem svetu. Za gradbeništvo ga je navdušil njegov oče, vodja zahtevnih projektov v Ingradu.

TINA STRMČNIK

»Nemec, ki želi imeti leseno hišo, a nima dovolj denarja, izbira med proizvajalci v Nemčiji. Če ima nekoliko več denarja, se ozira po avstrijskih proizvajalcih. Če želi res kakovostno izvedbo, pogleduje proti Sloveniji.« Omenjeno anekdoto, ki govori o tem, da imamo v naši državi na področju lesene gradnje zelo veliko uveljavljenih podjetij, je ob našem obisku z nami delil dr. Bruno Dujič. Med študijem gradbeništva se je srečal z vsemi konstrukcijskimi materiali. Diplomsko je pripravil na temo visoko trdnega betona, pri magisteriju se je srečal z izdelavo jeklene naprave za strižno preizkušanje zidov pri horizontalni obtežbi pri potresu. Nato je stik z njim navezalo podjetje, ki je želelo v bližini Ljubljane graditi lesene hiše, izdelane v Kanadi. Potrebovalo je izkaz potresne odpornosti. Ker je delal v laboratoriju za preizkušanje materialov in konstrukcij, je našel možnost, kako z eksperimentalnimi preiskavami priti do podatkov, ki jih je potreboval za analizo. Tako je prišel do ideje, da lahko o potresni odpornosti lesenih konstrukcij pripravi doktorat. Po študiju se je vrnil v Celje in tam leta 2006 ustanovil podjetje CBD. Za strokovno delo pri razvoju gradnje z lesom, za prizadevanja za razogljčenje stavbnega fonda z uporabo lesa kot strateške domače surovine in za edinstveno vlogo pri gradnji prvih večjih lesenih stavb v knežjem mestu je ob prazniku Mestne občine Celje nedavno prejel srebrni celjski grb.

Gradbeništvo vam je bilo pravzaprav položeno v zibelko, kajne?

Oče je bil vodja zahtevnih projektov v Ingradu, zadolžen je bil med drugim za gradnjo stanovanjskih sosesk v Celju, viaduktov, so-

deloval je pri gradnji Petrolovih rezervoarjev za gorivo. Navdušil me je za gradbeništvo, ne pa za les. Kot zagovornik klasične gradnje je les razumel predvsem kot sredstvo za opaževanje betona. Z očetom sem rad hodil na gradbišča, vse me je zelo zanimalo. S prijatelji smo v mladih letih pogosto očistili kakšno stavbo, preden je bil v njej tehnični prevzem. Tako smo zaslužili nekaj denarja, da smo si lahko kupili motorje ali se odpravili na morje. Hvaležen sem, da sem odraščal v takšnem okolju.

Kot pravite, ste na različnih razpotjih velikokrat sprejeli pravo odločitev. Ena od teh je bila, da ste na temo potresne odpornosti lesenih konstrukcij pripravili doktorat.

Ko sem pripravljaval doktorat, sem odpotoval v Združene države Amerike in Kanado, kjer sem se prvič udeležil svetovne konference o lesenih konstrukcijah. V mestu Northridge je potres leta 1994 milijardno gmotno škodo povzročil prav pri lesenih stavbah, in sicer zaradi prevlelike deformabilnosti – uničenja notranjih oblog. Država je takrat vložila sedem milijonov dolarjev za pripravo projekta izboljšanja potresne varnosti lesenih stavb in to nalogo zaupala združenju kalifornijskih univerz. Na že omenjeni svetovni konferenci o lesenih konstrukcijah sem se srečal z vrhun-

skimi raziskovalci in profesorji iz San Diega. Ti so me povabili, da sem v okviru eksperimentalnih preiskav na potresni mizi prestavil slepo napoved dinamičnega odziva projektno preizkušene lesene objekta. Tako je prišlo do sodelovanja, črpal sem znanje, osvojil računske metode in v doktoratu zelo dobro sestavil računski model glede potresne odpornosti. V tem sem sčasoma prepoznal poslovno nišo. Od takrat naprej snujem lesene objekte in lahko rečem, da sem kot poznavalec vseh gradbenih materialov izkušen statik konstrukter.

Pravite, da je študij gradbeništva v Sloveniji usmerjen v beton in jeklo ter da je za raziskovanje drugih materialov, kot je les, potrebno veliko lastne pobude.

Na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani je betonu in jeklu posvečenih štirikrat več ur kot lesenim konstrukcijam. Ker je les kot material zelo svojeglav, edinstven, v tako majhnem številu ur ni možno obravnavati njegovih številnih posebnosti – od tega, kako se vede v stiku z vlago, kaj se z njim zgodi v primeru požara ... Verjetno se marsikdo, ko po končanem študiju začne delati, prav zaradi nepoznavanja lesa in zahtevnosti računskih analiz raje loti dela z jeklom in armiranim betonom. Za omenjena materiala je na voljo ogromno programov oz. računskih modelov, s katerimi lahko inženir gradbeništva zelo dobro predvidi njihove lastnosti.

So študijski programi gradbeništva v tujini, kar zadeva projektiranje lesa, temu materialu bolj naklonjeni?

Države, kjer je lesena gradnja bolj razvita, imajo mnogo boljše študijske programe, kot jih imamo trenutno pri nas. Pri nas se z lesom ukvarjajo še na biotehniški fakulteti v sklopu oddelka za lesarstvo. Nekaj znanja o leseni gradnji dobijo študenti arhitekture. A danes se arhitektura odmika od zakonitosti, ki so jih

glede vgradnje lesa upoštevali naši predniki. Gre za to, da les dvignemo od zemlje in da imajo hiše napušče. Arhitekturne smernice gredo po svoje. Sam sem nasprotnik skritih žlebov, hiš brez napuščev, vkopanih delov lesenih stavb. Na dolgi rok namreč lesena konstrukcija pod vplivom vlage propada. Če je konstrukcija suha, pa je večna. Zelo pomembno je ločiti zakonitosti zunanjih konstrukcij, kot je na primer fasada, in notranjih konstrukcij, ki morajo biti zaščitene, imeti morajo svoj ovoj. Za vsako od teh uporabljamo druge vrste lesa.

Kako je pri lesenih gradnjah s požarno varnostjo? So pri tem splošna prepričanja, da je lesena gradnja bolj požarno ogrožena, odveč?

Les je energent, je gorljiv material. A če želimo z njim zakuriti ogenj, ga razsekamo, saj pri manjših elementih piroliza hitreje steče. Če ga uporabljamo v velikih ploskovnih strukturah, so te veliko bolj odporne na požar. V tem primeru se material sam zaščiti in zogljeni, konstrukcija obstane in se ne poruši. Lahko rečem, da ima les tako slabost kot prednost. Ima požarno odpornost, ki nam omogoča evakuacijo, ker je gorljiv, po drugi strani prispeva k razvoju požara. Če ga znamo pravilno uporabiti, lahko s pridom unovčimo obe njegovi omenjeni lastnosti, saj je lahko energent ali izolator – v tem smislu nas lahko ščiti pred požarom. Voda na mlin teoriji zarote, da je bil ameriški pristanek na Luni leta 1969 zrežiran, je tudi anekdota, povezana z lesom. Ta pravi, da so pravzaprav Rusi prvi z raketo poleteli v vesolje. Ko so Američani šele razvijali teflon za toplotni ščit rakete, so Rusi v ta namen uporabili debelo leseno konico. Zato so morali Američani nujno zmagati v tekmi glede tega, kdo bo prvi pristal na Luni.

Beton in jeklo, ki sta negorljiva materiala, k razvoju požara ne prispevata, vendar pri povišani temperaturi izgubljata nosilnost. Jeklene in armiranobetonske konstrukcije se pri visokih temperaturah začnejo rušiti same vase.

Ker je les trajnostni material, bi ga morali bolj vključevati v gradnjo. Kako uspešni smo v naši državi pri tem, ga dovolj izkoriščamo?

Slovenija je bila od nekdaj država, kjer smo pridelali zelo veliko hlodovine, vendar večinoma za pohištveno industrijo. Po razpadu Jugoslavije so pohištvena podjetja propadla, slabili so jih, da so jih lahko privatizirali. Takrat smo v naši državi pri pridelavi hlodovine izgubili veliko mero konkurenčnosti. Lesena gradnja tedaj pri nas ni bila razvita. V naših očeh smo gradnjo, kot jo poznajo v Združenih državah Amerike, ko iz manjših prerezov zlagajo lesene okvirje in te poploščijo z vezanimi ploščami, dojemali kot drugorazredno. Tamkajšnja gradnja je zasnovana tako, da lahko mojstri samograditelji sami postavijo leseno konstrukcijo stavbe. Po Evropi je šel razvoj lesene montažne gradnje v drugo smer. Na prelomu stoletja so proizvajalci našli ustrezen način, kako deske pravilno razrezati, jih zložiti in pod pritiskom ter ustrezno temperaturo zlepliti v večslojno strukturo, ki ob različnih temperaturnih pogojih ne razpade. Razvoj tehnologije predelave lesa, torej njegov razrez, sušenje in ponovno lepljenje velikih ploskovnih konstrukcij, je omogočil intenziven razvoj lesene gradnje.

Bomo morda v prihodnosti imeli lesene stolpnice?

V svetu so narejene že 24-nadstropne lesene stavbe, ki segajo do 85 metrov visoko. Mislim, da je to pretirano, saj je les naraven material, ki lahko pri nenadzorovani vlažnosti začne propadati. V naši državi imamo primerne štirinadstropnih lesenih stavb, meni se zdi smiselna do šestnadstropna lesena gradnja, več ne. Po mojem mnenju je vse, kar je več kot šestnadstropna lesena gradnja, nekakšna igra presežka. Tisti, ki nimajo toliko denarja kot Arabci, da bi iz jekla ali betona zgradili najvišjo stavbo na svetu, imajo priložnost, da nove mejnike za veliko manj denarja postavijo z lesom. Dolgoročno se bodo stvari postavile na svoje mesto. V gradbeništvu se vedno pokažejo kakšne napake, pomanjkljivosti. Pri leseni gradnji sem vsekakor zagovornik zmernosti.

Kako je z morebitnimi lesenimi javnimi zgradbami?

Država rabo lesa kot gradbenega materiala spodbuja z uredbo o zelenem javnem naročanju. Les je dobil izjemno priložnost, saj uredba določa, da mora biti pri gradnji javnih stavb uporabljen vsaj 30 odstotkov naravnih materialov. Beton in jeklo sta sicer res

»Do svojega avtomobila smo bolj skrbni kot do svojega doma. Avtomobil vsako leto peljemo na pregled, stavbe pa ne pregledamo s termovizijsko kamero, da bi preverili, ali je prišlo v fasadi do zatekanja, puščanja cevi ...«

odlična konstrukcijska materiala. Beton lahko vlijemo v kalup, vanj vgradimo armaturo ... Vsekakor je najboljši material, ki je primeren za vgradnjo v zemljo, torej pod koto terena. Beton leseni konstrukciji pomaga pri stopniških jaških, zavetrovanju, požarnih poteh, komunikacijah ... Les pogosto kombiniramo še z jeklom, večina povezav v leseni konstrukciji je jeklenih. Na vedenje lesene konstrukcije vplivamo z mehanskimi veznimi sredstvi. Točno na teh mestih, kjer povezujemo lesene elemente, vidimo, kako se mehanska vezna sredstva vedejo in kako se odziva lesena konstrukcija. Nekateri želijo, da bi bilo v konstrukcijah več kot 70 odstotkov naravnih materialov, pri čemer se srečamo z omejitvami glede požara, akustike ... Če želimo kakovostno stavbo, moramo kombinirati naravne in nenaravne materiale, vendar v logičnem razmerju.

Kako les vpliva na kakovost bivanja?

Če primerjamo klasično in leseno gradnjo, predvsem masivno konstrukcijo, so tako poleti kot pozimi med njima glede kakovosti bivanja velike razlike. Les uravnava vlago v prostoru, lesena gradnja se veliko hitreje uravna na ustrezno temperaturo, medtem ko segrevanje zidane ali betonske stene pozimi traja dolgo časa, preden se ogreje na notranjo temperaturo. V lesenih stavbah se lahko v zimskem obdobju pri dve stopinji nižjih temperaturah počutimo enako prijetno kot v klasično grajenih stavbah. Poleti je ravno nasprotno, medtem ko se betonska konstrukcija poleti lahko pregreje in oddaja vlago, se to pri lesenih konstrukcijah ne dogaja.

Podnebna kriza nas spodbuja k spremembam na vseh področjih življenja. Kakšno obremenitev ima za okolje gradbeništvo?

Za gradnjo uporabljamo ogromno materialov iz narave, tudi pri klasični gradnji je tako. Da iz železove rude proizvedemo jeklo ali da iz kamnin izdelamo cement, potrebujemo ogromno energije. Ko armirani beton, v katerem sta združena jeklo in beton, odsluži svoje, ga zelo težko razgradimo. Pri klasični gradnji

»Z očetom sem rad hodil na gradbišča, vse me je zelo zanimalo. S prijatelji smo v mladih letih pogosto očistili kakšno stavbo, preden je bil v njej tehnični prevzem. Tako smo zaslužili nekaj denarja, da smo si lahko kupili motorje ali se odpravili na morje. Hvaležen sem, da sem odrasčal v takšnem okolju.«

Napoveduje, da bo lesena gradnja v Sloveniji v prihodnje obsegala približno 30 odstotkov, drugo bo še vedno klasična gradnja.

lahko enodružinska hiša tehta petsto ton, kar si lahko predstavljamo kot 12 polnih kamionskih prikolic. Ko hiša odsluži svoje, jo je treba podreti, za recikliranje 500 ton materiala spet potrebujemo ogromno energije. Lesena hiša po drugi strani tehta manj kot sto ton. Lesena konstrukcija hiše nek čas še skladišči ogljikov dioksid, po obdobju uporabe pa jo lahko razstavimo, prilagodimo in jo kasneje spet sestavimo. Tako njeno uporabo podaljšamo. Razmerje med ustvarjenimi izpusti pri izdelavi in recikliranju materialov klasične gradnje ter skladiščenjem ogljikovega dioksida pri leseni gradnji je strahovito. Država uporabe energetsko potratnih materialov še ne sankcionira, a ko se bo to uravnотеžilo, bo les

Dr. Bruno Dujič

Za svoje delo je med drugim prejel nagrado Inženirske zbornice Slovenije za več inženirskih dosežkov na področju raziskav in projektiranja lesenih konstrukcij na potresnih območjih, nagrado Javne agencije Spirit Slovenija za naj leseno gradnjo, nagrado komisije za dosežke na področju tehničnih rešitev v leseni gradnji in Puhovo nagrado Republike Slovenije za razvoj križno lepljene reb-raste lesene plošče. Inženirska zbornica Slovenije mu je podelila nagrado Jožefa Mraka za razvoj inovativnih postopkov pri celovitih prenovah, rekonstrukcijah in nadgradnjah objektov. Leta 2003 je prejel štipendijo japonske vlade in dva meseca sodeloval z japonskimi raziskovalnimi ustanovami na področju razvoja potresnih metod za lesene konstrukcije.

Kot eden prvih v Evropi je začel raziskovati in razvijati računske metode za odziv lesenih masivnih konstrukcij pri potresni obtežbi.

v prednosti. Država leseno gradnjo trenutno spodbuja s subvencijami, kar se mi zdi neprimerno. Najbolj pravično je, da vsak material, ki pušča sled v okolju, pravilno obdavčimo.

In druga plat medalje – kako bo večje izkoriščanje lesa vplivalo na naše gozdove, biotsko raznovrst in podnebje?

Ko je drevo dovolj staro in ne tvori več fotosinteze, ga je treba v skladu s smernicami gospodarnega ravnanja z gozdovi posekati. Takšno drevo namreč ovira rast mlajših dreves. S tovrstno selektivno sečnjo je letni prirast v Sloveniji dovolj velik za potrebe lesne in pohištvene industrije. Ključno je, da na pravilen način iz naših gozdov vzamemo le toliko, kot nam narava da. Prav zato so pri leseni gradnji zahtevani certifikati, ki potrjujejo odgovorno sečnjo. Z njo vplivamo tudi na to, da so gozdovi bolj odporni na vetrolom in podlubnike.

S svojo ekipo ste zasnovali oba paviljona, s katerima se je naša država predstavila na svetovnih razstavah v Milanu in Dubaju. Sta bili to podobni ali povsem drugačni izkušnji?

Milano je bil primeren kraj za dokazovanje našega znanja lesene gradnje, Dubaj pa ne, saj vsekakor ni trajnostno tam postavljati lesene konstrukcije. Pri ustvarjanju paviljona v Milanu je bilo podjetje CBD vez med arhitektom in glavnim izvajalcem, s sodelavci smo zasnovali konstrukcijo, določili podrobnosti in sodelovali pri tem, da je bil paviljon kasneje prestavljen v Mursko Soboto. Postavitev paviljona v Dubaju, ki se je dogajala v obdobju epidemije koronavirusa, je spremljal kup zapletov. Ker glavni izvajalec ni našel podjetja, ki bi glede na razpoložljivo vsoto denarja izdelalo konstrukcijo, se je naše podjetje postavilo v vlogo izvajalca. Žal ne vem, v kakšnih razmerah je zdaj paviljon. Najprej je bil predviden kot prostor za arabsko-slovenski klub, a se je to izjalovilo, med drugim paviljon ni imel niti vzdrževalca. Mislim, da se je država odločila, da ga bo

»Najlažje je pripraviti projekt za klasično gradnjo, saj imamo na tem področju mnogo strokovnjakov, statikov, ki poznajo armiranje, pripravijo projekte, arhitekti, ki imajo izkušnje, dajo navodila in projekt je končan. Za razvoj lesene gradnje pa je treba izobraziti neko število projektantov.«

»S svojo ekipo se zavzemam za zmernost glede vključenosti lesa v konstrukcije. Velikopotezne želje se lahko dolgoročno izkažejo kot težavne.«

podrla, in to na najbolj grd način, kot da je konstrukcija odslužena.

Tudi v Celju ste pustili močan pečat s sodelovanjem pri snovanju stanovanjske soseske Medlog, dvorane Kajuh na I. gimnaziji in drevesne hiške na pobočju Anskega vrha. Kako vidite svojo vlogo soustvarjalca prostora?

Glavni vizionarji so arhitekti, mi pa smo njihova podaljšana roka, s strokovnim znanjem podpremo njihovo delo. Zelo vesel sem, če me k sodelovanju povabijo ekipe, kjer arhitektura ni umetnost, ampak inženirstvo. V mojih očeh smo vsi skupaj ekipa, ki mora na koncu narediti inženirski dosežek, arhitektura pa je pika na i. Zelo vesel sem, če lahko sodelujemo pri projektih, kjer zaznam odgovornost do prostora in navdušenje do uporabe lesa.

Pred vami je bil obet akademske kariere, med drugim ste bili asistent na fakulteti.

Drži, 14 let sem deloval pod okriljem fakultete. Zelo vesel sem, da sem imel možnost izkusiti vse te različne poklice, med drugim delovanje v raziskovalnih organizacijah in javnih ustanovah, vsaka izkušnja me je krepila kot osebnost. Tudi zdaj zelo rad predavam, nedavno so me povabili v eno od novomeških srednjih šol, kjer sem predstavil svojo pot. Veliko ljudi sem navdušil za leseno gradnjo. Nekaj študentov, ki sem jim bil mentor pri diplomskem delu, je želelo delati v mojem biroju. Trije so že doktorirali, dva pod mojim okriljem. To, da tiste, ki želijo delati z menoj, pripeljem do doktorata, je potrditev, da ima njihovo delo doprinos k znanosti. To je zame velika osebna potrditev.

Biroja imate med drugim v Sežani in Ljubljani, sodelujete tudi pri številnih projektih čez mejo. Najraje pa delate v domačem Celju, kajne?

Rodil sem se v Mariboru in se z družino v Celje preselil, ko sem bil star štiri leta. Tukaj sem »rasel gor«, tu imam ogromno prijateljev, tu so naše družinske vezi. Okolica in narava mi ponujata mnogo možnosti za rekreacijo. Tu je tudi dobro izhodišče, saj v kratkem času pridem v Maribor, Ljubljano, Zagreb in še kam ... Ne predstavljam si, da bi lahko tako kakovostno živel kjerkoli drugje kot tu, kjer živim.

Foto: Andraž Purg

Univerza za tretje življenjsko obdobje Celje navdušila s programi

Druženje, izobraževanje in spletanje prijateljstev

Muzejski trg pred Osrednjo knjižnico Celje je minuli petek oživel. Tam so se predstavili vsi aktivni izobraževalni programi celjske univerze za tretje življenjsko obdobje, ki letos obeležuje 30-letnico. Na festivalu, ki je predstavljal tudi informativni dan za upokojence, so občani lahko spoznali širok nabor programov univerze in se družili. Bogato dogajanje so popestrili tudi glasbeni nastopi, recitali, joga in številne delavnice.

SINTIJA JURIČ

Približno 40 članov in članic celjske univerze za tretje življenjsko obdobje je petkov festival odprlo z jutranjim

pohodom po uro in pol dolgi srčni poti, ki so ga pripravili programi Torkovi vandročki, Spoznavajmo Slovenijo in Po-

hodništvo. Od 10. ure je festivalsko dogajanje s kulturnim in z družabnim programom zaživelo tudi pred Osrednjo knjižnico Celje. Tam so se na odru in stojnicah predstavili vsi aktivni izobraževalni programi univerze v tem študijskem letu – skupno kar 24. »Ker se nekateri krožki niso mogli predstaviti na stojnicah, smo jim ponudili možnost, da se predstavijo na odru, in tako so svojo točko pridno vadili celo leto,« je povedala vodja izobraževalnih

programov Mojca Videmšek. Na odru zato ni manjkalo glasbenih nastopov in recitalov, dogodek je popestril tudi Celjski oktet.

Velik in lep odziv

Bogato in predvsem raznoliko dogajanje je bilo tudi na stojnicah krožkov, kjer so se lahko obiskovalci poučili o zeliščih, poskusili francoske prigrizke, se udeležili delavnice joge, spoznavali izobraževalne programe ročnih del, umetnostne zgodovine,

pohodništva in še mnogo več. »Namen festivala ob naših 30-letnici je bil, da so lahko obiskovalci s pomočjo članov in mentorjev spoznali, kaj vse ponujamo in počnemo v krožkih. To je bilo zelo uspešno, saj smo pridobili tudi nekaj novih članov, ki se bodo k nam vpisali v prihodnjem študijskem letu,« z nasmeškom pove Videmškova.

Univerza za tretje življenjsko obdobje Celje v letošnjem študijskem letu šteje kar 600 članov, kar je približno 150

več kot lani. V okviru neformalnega izobraževanja starejši občani osvajajo nova znanja, se družijo in aktivno preživljajo prosti čas. Ker se letošnje šolsko leto počasi končuje, bodo v univerzi za tretje življenjsko obdobje v ponedeljek, 27. maja, pripravili še zadnje brezplačno ptopisno predavanje. V prihodnjih mesecih bodo pripravili bilten ob 30-letnici delovanja in izdelali zloženko za novo študijsko leto.

Foto: Andraž Purg

Obiskovalci so lahko na stojnicah preizkusili raznolike zeliščne namaze.

Dobre volje ni manjkalo.

»Res smo zelo zadovoljni, da je vse potekalo tako, kot smo si želeli. Tudi obisk je bil zelo številan. Najverjetneje se je festivala udeležilo več kot 300 ljudi,« je povedala Mojca Videmšek.

Sprostitev z jogo

Na odru so se predstavili različni izobraževalni programi univerze.

Festivala se je udeležilo tudi nekaj celjskih osnovnošolcev in srednješolcev, ki so sodelovali na delavnicah in s tem krepili medgeneracijsko sodelovanje.

Martina Logar je od lani oskrbnica legendarne planinske okrepčevalnice Orlovo gnezdo

Do Orlovega gnezda ne vodi cesta. Vsako jutro si tako na rame oprta s pijačo in z drugo robo do zadnjega kotička poln velik nahrbtnik in se poda do izvira Savinje.

Kuha turško kavo z najlepšim razgledom

Zagotovo ni Savinjščana, ki se že kdaj v svojem življenju ne bi povzpela v Orlovo gnezdo pri slapu Rinka v Logarski dolini. Zadnje leto in pol nas tam gostoljubno sprejme oskrbnica Martina Logar. Otroštvo je preživila na Ponikvi pri Šentjurju, zadnjih 20 let živi v Solčavi, torej le približno deset minut od te priljubljene planinske okrepčevalnice, ki v topli polovici leta postane njen drugi dom.

ŠPELA OŽIR

Da se je odločila za tako veliko spremembo na svoji poklicni poti, ima zagotovo največ zaslug njena ljubezen do gora in narave. Njena dobra fizična pripravljenost ji pride prav tudi tukaj. Do Orlovega gnezda namreč ne vodi cesta. Vsako jutro si tako na rame oprta s pijačo in z drugimi stvarmi do zadnjega kotička poln velik nahrbtnik in se poda do izvira Savinje. Izjema je le sladoled, ki ga v okrepčevalnico dostavi že zvečer, ko ni tako vroče. »Imam najlepšo pisarno

»Američani sedijo na teraso in lahko tudi celo uro sedijo ter občudujejo okolico, ki je res zelo pomirjujoča.«

na svetu v osrčju čudovitih planin in med ljudmi z vseh koncev sveta, kar sem si vedno želela,« pravi Martina Logar, ki med naborom izdelkov nudi tudi spominke, ki jih izdeluje sama iz naravnih materialov, značilnih za tamkajšnje okolje. Gre za zapestnice, verižice, trakove za okrog vratu in ušesa ter magnetne z lesenimi motivi.

V Slovenijo zaradi Dončiča

Obiskala sem jo na eno od sončnih spomladanskih nedelj in skoraj nisem mogla

verjeti svojim ušesom, koliko je bilo med izletniki tujcev. Mimogrede sem se ob Savinji zapletla v pogovor s skupino turistov s Tajvana, ki so mi zaupali, da je slap Rinka ena od točk na njihovem potovanju iz Avstrije proti Hrvaški. A Martina opaža, da Azijci le redko zavijejo k njim. V zadnjem času je Slovenija še posebej priljubljena med Američani. »Najprej mi je bilo nenavadno, zakaj jih je toliko. Ena od Slovenk, poročenih onkraj luže, je povedala, da odkar Luka Dončič košarko igra v ZDA, v Dallasu vsi vedo, kje je Slovenija,« kot zanimivost pojasni Martina, ki se je njihovih besed, da je okolica slapa Rinke najlepši kraj na svetu, zdaj že navadila. »Sedejo na teraso in lahko tudi celo uro sedijo ter občudujejo okolico, ki je res zelo pomirjujoča.« Največ je sicer Čehov, Poljakov in Hrvatov. Za zadnje Martina pravi, da so tako odlični gostje kot odgovorni planinci. S slednjim ne more opisati Čehov, ki se v visokogorje podajo večinoma zelo lahkomišelnost.

Pomagata sinova

Ob sončnih koncih tedna ji zagotovo ne zmanjka dela. Z veseljem ji pri tem na pomoč priskočita sinova. Obiskovalci si v osrčju Savinjskih Alp zanimivo najraje privoščijo turško kavo, ki jo Martina po klasičnem postopku kuha na

štedilniku. Mnogim prija tudi hladno pivo, medtem ko so otroci najbolj navdušeni nad sladoledom. Pri zagotavljanju ponudbe mora marsikdaj

»Huje kot avgusta je bilo za Logarsko dolino oktobra lani. Ponoči se je razbesnela nevihta. Na nevarnost so prav tako opozarjali alarmi.«

tudi improvizirati, kar niti ni nenavadno. Konec koncev gre za planinsko postojanko. Največ sivih las ji povzročajo nalivi, saj imajo vodo po ce-

veh speljano z vrha slapu. Odplake iztekajo v čistilno napravo. Lanske poplave Orlovega gnezda niso načele, a so zato poškodovale vodovodno napeljavo. »Huje kot avgusta je bilo za Logarsko dolino oktobra lani. Ponoči se je razbesnela nevihta. Na nevarnost so prav tako opozarjali alarmi. Savinja je odnesla brv in spodjedla pot na Okrešelj ter polomila nekaj stopnic. A če pogledamo z drugega zornega kota, je bil tisti dan slap prečudovit,« zaključuje vedno pozitivna Martina, ki je vesela, da je dobršen del posledic že odpravljen. Obenem se zahvaljuje Planinskemu društvu Celje – Matica za pomoč in podporo.

Foto: ŠO

»Imam najlepšo pisarno na svetu v osrčju čudovitih planin in med ljudmi z vseh koncev sveta, kar sem si vedno želela.«

Lastnik okrepčevalnice Orlovo gnezdo, ki ob slapu Rinka domuje od leta 1968, je Planinsko društvo Celje – Matica.

Orlovo gnezdo je okrepčevalnica pod slapom Rinka, ki je eden najvišjih prosto padajočih slapov v Sloveniji. Mimo njega pelje planinska pot na Okrešelj do Frischaufovega doma in naprej v visokogorje.

Da se je odločila za tako veliko spremembo na svoji poklicni poti, ima zagotovo največ zaslug njena ljubezen do gora in narave.

Od letalske bombe do otroške pesmi

Je Huda mravljica Konjičanka?

Bila je huda mravljica, po trgu je hodila. Tako se začne priljubljena pesem Branka Rudolfa, ki je med Slovenci skoraj ponarodela. Robert Vrečko, ljubiteljski zgodovinar in lastnik muzeja z zbirko predvsem predmetov iz obdobja Avstro-Ogrske, pravi, da je v pesmi omenjen konjiški trg. Za to sicer nima dokazov, zato je ta teorija, vsaj zaenkrat, le zabavna domislica, a Vrečkovi argumenti so res prepričljivi. Ljubiteljski zgodovinar je sicer poln zgodovinskih zgodb in anekdot, skrbno zbira predvsem tiste, ki se navezujejo na Konjice.

JANŽE FRIC

A te teorije ne bi bilo, če ne bi Robert Vrečko, ko je bil še otrok, brskal po podstrešju domače hiše, ki stoji nasproti konjiške cerkve, danes pa gosti tudi muzej. Z brskanjem po podstrešju, kamor so njegovi predniki shranjevali različne stvari, je našel predmete, ki so ga navduševali. Tako ga je začela zanimati zgodovina. Leta kasneje je zanimanje preraslo v zbirateljstvo in to v muzejsko zbirko, ki bo letos praznovala okroglih 20 let.

Huda mravljica

Avtor Hude mravljice Branko Rudolf se je rodil pri Vrečkovih sosedih in preden se je preselil v Maribor, je otroštvo preživel v Konjicah. »Huda mravljica se brez dvoma ne dogaja v Mariboru, saj je bil ta veliko mesto in ne trg, kot so takrat ljudje imenovali Konjice.«

To sicer ni zadosten argument, da bi lahko dvomljivce prepričal v svoj prav, a Vrečko dodaja: »Moj praded je imel lončarstvo, na strani, ki gleda na trg, je bila izložba, v kateri so bili razstavljeni lonci. Takrat v Konjicah ni bilo veliko stvari, ki bi privabile pogled, zato si je mladi Branko zagotovo zapomnil lončarsko izložbo, ko je hodil po trgu.« Hugo Vrečko

je bil torej tisti lončar, ki mu je Huda mravljica šla čez »piskre« in mu jih vse »pobila«.

Malo nižje in čez potok je bila v tistem času tudi mesarija Penič. »Takrat so vse mesarije imele tudi klavnico, saj so morali mesarji meso čim bolj sveže prodati. Zato so krave in biki na zakol čakali kar na trgu, kar si je mladi Branko Rudolf brez dvoma zapomnil.« Tako je bil po Vrečkovi oceni mesar Penič tisti, ki so mu zaradi Hude mravljice od bika ostali le rogovi. »Ko sem poklical Ano Miličevič v konjiško knjižnico in ji to povedal, je ostala brez besed.« Zgodba sicer ni nujno resnična, lahko da so to naključja, a ljubiteljski zgodovinar pravi, da bo pri njej vztrajal.

Avstro-ogrsko zbirka

Zbirka se je začela s sabljo iz obdobja, ko je Avstro-Ogrska že razpadla, saj je iz obdobja Kraljevine SHS. »Rad sem raziskoval teme, o katerih nisem veliko vedel. Prva svetovna vojna je brez dvoma takšna tema.« Med raziskovanjem je ugotovil, da je tudi njegov ded služil v prvi svetovni vojni, bil je namreč topničar na znamenitem in za tiste čase tehnolo-

Robert Vrečko je svoj muzej odprl pred skoraj 20 leti.

ško naprednem 305-milimetrskem možnarju. Bojeval se je po skoraj celi Evropi, najprej »je bil na posoji« pri Nemcih, kasneje se je bojeval tudi na vzhodni fronti, na koncu še na soški.

»Na fronti boji niso potekali neprestano, vojaki so imeli tudi prosti čas. Tako so na primer iz artilerijskih tulcev izdelovali vaze in jih pošiljali domov, včasih so tudi kakšno uspičili. Avstro-ogrsko vojska ni imela pretirano dobre hrane, Italijani na drugi strani so bili precej bolj preskrbljeni. V času, ko je bilo na fronti mirnejše obdobje, je zato tudi dišalo po hrani, ko so na drugi strani kaj dobrega kuhali. Takrat so si avstrijski vojaki sposodili bosanske fese in tekli proti Italijanom, med jarki enih in drugih ni bilo daleč. Italijani so se Bosancev izjemno bali, zato so zbežali, avstrijski vojaki pa so tako namesto konzerv jedli dobro, kuhano hrano.«

Verjetno največja zbirka gorjuških »fajf« v Sloveniji

Čeprav glavnino zbirke sestavljajo predmeti iz obdobja Avstro-Ogrske, predvsem vojaški, se v njej najde tudi veliko tistih, ki niso nujno povezani s tem. Robert Vrečko se ne omejuje, zato zbira tisto, kar ga najbolj veseli. Trenutno so to gorjuške »fajfe« in planinske značke. Slednje zbira za razstavo, ki jo bodo pripravili ob stoletnici konjiškega planinskega društva čez tri leta.

Gorjuške »fajfe« so bile od 18. stoletja pipe za kajenje, ki so jih izdelovali kmetje iz hribov v okolici Pokljuke in Bohinja. »Pozimi je v tistih koncih padlo ogromno snega, zato so kmetje niso imeli veliko izbire in so morali biti doma. Da bi tudi pozimi kaj zaslužili, so začeli izdelovati pipe, ki so postale priljubljene. Tudi mornarji so jih imeli radi, saj so se dobro zapirale.« Pipe so izjemno bogato okrašene in so zahtevale veliko dela. Robert Vrečko ocenjuje, da ima verjetno največjo zbirko teh pip v Sloveniji.

V zbirki je tudi zavezniška letalska bomba, ki jo je poškodovano letalo med drugo svetovno vojno odvrгло na Konji-

ško goro, da bi se znebilo teže in se uspešno vrnilo v Italijo.

»To bombo so po vojni pripeljali s Konjiške gore in hlapcu ukazali, naj odstrani vžigalnik, sami so se poskrili. Hlapcu je to uspelo, vžigalnik pa so nato vrgli v kres. Pok, ki je temu sledil, je okoliškim hišam razbil stekla v oknih. Takrat so bili Konjičani jezni, saj takoj po vojni ni bilo lahko

dobiti novega stekla.« Bomba je bila brez kril, zato je Robert prosil prijatelja iz Kanade, ali mu jih lahko priskrbi. »Najprej mi je rekel, da krilca po vojaških bazah ne ležijo povsod, potem je našel ta, ki so nekje na severu Kanade v vojaški bazi služila kot podstavek za pepelnik.«

Del zbirke je namenil tudi konjiškim železničarjem, sko-

zi Konjice je namreč 70 let po ozkotirni železnici vozil vlak. Železnico so jo v šestdesetih letih ukinili, tire pa odstranili. »Vlak je takrat vozil res počasi. Iz tistega obdobja obstaja anekdota, ko je strojevodja vprašal šolarje, ki so hodili ob progi, ali jih pelje. Odgovorili so mu, da se bodo raje drugič peljali, saj se jim mudi.«

Foto: Andraž Purg

Gorjuške »fajfe« so pozimi izdelovali kmetje iz okolice Bohinja in Pokljuke.

»Ko so zgradili nakupovalna središča in velike trgovine, so jih v trgu zaprli, zato za prostor, v katerem je muzej, nismo dobili najemnika. Takrat mi je Drago Ratajc dal idejo, naj v njem postavim svojo zbirko na ogled.«

V zbirki so tudi redke značke javne straže.

»Ko sem se začel ukvarjati z zbirateljstvom, mi je prijatelj rekel, naj pazim, da me ne bo prevzelo. Tega nasveta sem se držal, saj lahko v nasprotnem primeru hitro pozabiš na svoje življenje in ljudi okoli sebe.«

Z nečakom sta iz ostankov, ki so ostali še iz časov, ko je njihova hiša še gostila lončarsko delavnico, naredila obeležje Hudi mravljici.

Zadnja premiera sezone Slovenskega ljudskega gledališča Celje

Matija Solce (levo) in Anže Zevnik kot gost med najbolj izpostavljenimi igralci v predstavi.

Eksperimentirajo po središču mesta

Kaj imata skupnega trojanska vojna pred tri tisoč leti in civilizacija 21. stoletja? Na to vprašanje je režiser predstave **3JA!** (Troja, op. p.) Matija Solce med drugim odgovoril: »Našli smo veliko vzporednic: Celje je bilo v antiki imenovano tudi Mala Troja, sodi med zgodovinska mesta, prišli pa spoznavamo sedanost skozi pogovore z domačini. V prostoru iščemo povezave antičnega in sedanjega razumevanja sveta in ugotavljamo, da sta si podobna.«

DEAN ŠUSTER

Ob koncu odgovora je dodal: »Ne vztrajamo pri tragični perspektivi, raje vnašamo ironijo, pogost je montypythonovski pristop. Želimo biti nepredvidljivi in zaobiti gledalčeva pričakovanja.«

V ospredju glasbeni vidik

Solce pravi, da je celjski gledališki kolektiv viden bolj klasičnih umestitev, zato gre v procesu tudi za obojestransko raztegovanje vizije gledališča. Pred zadnjo premiero v sezoni so ljudje v gledališču po njegovem mnenju že izčrpani, zato je bil v ospredju glasbeni vidik

uprizoritve, ki je Solcetu bližji. Sam ne vidi razlike med dramskimi igralci, plesalci, lutkarji, med amaterji in profesionalci, otroki in starejšimi. Zadnji preizkus predstave, ki se začne pred gledališko stavbo in konča na odru pred gostinskim lokalom Špital, je celjska ekipa imela v četrtek, 9. maja. Naslednji dan je bila predpremiera in v soboto premiera.

Ansambel mu je sledil

Notranjec Matija Solce je prejemal čestitke od igralcev in tudi gledalcev, na odru pa je povedal: »Hvala Celju,

hvala neverjetnemu kolektivu, hvala Mihi Golobu, da si je upal. Hvala tudi vsem vam in upam, da si nas še boste ogledali. Želim si, da gledališče ne bi zgolj izpolnjevalo vaših pričakovanj, ampak da bi jih presevalo. Za menoj je eden najbolj napornih mesecev v življenju.« Dodal je zanimivost: »Vsaka predstava bo drugačna. Ne morete videti celotne, ker je razdeljena na več delov. Dojemanje predstave prepuščam gledalcem. Možnosti za razmišljanje je dovolj. Všeč mi je, da se je javni prostor odprl za gledališče. Bilo je zahtevno, kajti prizorišč je veliko. Ansambel je dihal z menoj, jaz z njim. Velik užitek je bilo delati s predstavniki celjskega ansambla.« Solce je poudaril, da niso imeli nobene težave pri ustvarjanju, z izjemno časovne stiske. Ni vedel, da je v Celju tako močna umetniška komuna.

Foto: Andraž Purg

Soorganizator uprizoritve je Zavod za kulturne prireditve in turizem Celeia Celje, partnerji so Center sodobnih umetnosti – Zavod Celeia Celje, Društvo fotografov Sviti, Kmetijska zadruga Šmarje, Krčma TamKoUčiri, Mestna kavarna, Mestna občina Celje, Muzej novejšje zgodovine Celje, Pizzeria Del Nonno, Pokrajinski muzej Celje, Simbio, družba za ravnanje z odpadki, Špital za prijatelje, Umetniška četrt U4: Galerija AQ GCC, Gimnazija Celje – Center, Jure Cvitan, Tomaž Črnej, Andreja Džakušič, Narcis Kantardžić in Tomaž Milač.

Del predstave je pred Narodnim domom.

Pred prihodom na predstavo so obiskovalci v predvorju gledališča prevzeli slušalke za spremljanje dela predstave.

Finalni del je na odru pred Vodnim stolpom ob Špitalu, kjer vodja predstave Anže Čater tudi igra kitaro in poje.

Ustvarjalnost, ki presega napisano besedo

Svoje delo jemlje kot uganko

Ob letošnjem prazniku Mestne občine Celje ste skoraj zagotovo zasledili barvito ilustracijo z zlato rumeno zvezdo, modrimi zastavami in množico, ki hiti v isto smer. Gre za delo mlade Mozirjanke Tereze Prepadnik, nekdanje celjske dijakinje, ki je svojo kariero začela v prestolnici. S svojimi ilustracijami želi vedno povedati zgodbo. Takšno, ki z zabrisanimi mejami resničnosti vzbudi zanimanje in doda nov vpogled. Njene ilustracije so zato barvite, humorne in optimistične. Pogosto sta v njih prepletena človeški in živalski svet.

SINTIJA JURIČ

Slikovita podoba ob občinskem prazniku Celja je nastajala zelo hitro. V občini so se na Terezo obrnili z željo, da bi podoba prikazovala skupno slavlje, optimizem, radost in svežino ter bi hkrati vključevala simboliko knežjega mesta. »Stik z menoj so navezali sredi februarja in najprej sem mislila, da mi v tako kratkem času to ne bo uspelo, saj sem bila sredi drugega projekta. Vendar smo se hitro uskladili in naše sodelovanje je bilo zelo prijetno,« je povedala 28-letna ilustratorica, ki v sodelovanju z agencijo PM svoje ilustracije prispeva tudi za novo spletno stran Mestne občine Celje. Letos je bila zaslužna tudi za zasnovo celostne grafične podobe najodmevnejšega literarnega festivala v državi, festivala Literature sveta – Fabula.

Želja po več

Čeprav Tereza ne prihaja iz umetniške družine, jo umetnost zanima že od majhnih nog. Odločitev, da se vpiše na umetniško smer Gimnazije Celje – Center, zato ni bila pretirano težka, pove. Zanimalo jo je vse od fotografiranja do grafičnega oblikovanja, a je tekom srednje šole ugotovila, da je njena najmočnejša točka risba. »Pri tem so mi pomagali tudi profesorji, starši pa so me že od nekdaj spodbujali, naj zasledujem svoje cilje.« Po srednji šoli se je zato vpisala na ljubljansko akademijo za likovno umetnost in oblikovanje, smer ilustracija, in bila sprejeta.

Med podiplomskim študijem je svoje znanje izpopolnjevala tudi na študentski izmenjavi v Göteborgu. Tam je pol leta od blizu spoznala oblikovanje za otroke. »Nikjer drugje nisem zasledila te smeri, pri čemer sem želela poskusiti še kaj drugega kot le ilustracijo. Na akademiji sem namreč pogrešala bolj interdisciplinarni pristop k delu,« pove umetnica, ki še danes v svojih ilustracijah stremi k temu, da je njena

risba čim bolj sproščena in morda v nekaterih pogledih celo otroška.

Neobremenjeno in razigrano

Ilustracije mlade Mozirjanke najdemo v in na knjigah, na posterjih in panojih, keramiki in tudi predpasnikih. Večinoma opravlja naročniška dela za stranke z različnih področij, vse od znanosti in tehnologije do oglaševanja in kulture. Vsako naročilo ji predstavlja novo nalogo in hkrati uganko. »Všeč mi je izziv, da na nov način zaobjamem bistvo vsebine. Ilustratorji moramo vsebino vizualizirati, vendar je ne smemo ponoviti, temveč ji moramo dodati nov vpogled.« Pri ilustriranju najpogosteje uporablja digitalne tehnike, ki jih v zadnjem času združuje tudi s tradicionalnimi. »Vseeno se mi zdi, da če narediš nekaj na roke, to doda risbi nek drug značaj in toplino.«

Z likovnim slogom ni pretirano obremenjena, vendar z živahno barvno skalo pogosto poseže po domišljijem svetu. V ilustracijah najpogosteje upodablja ljudi in živali ter jih prepleta. Njene ptice imajo človeške noge in roke, ribe človeške dlani, psi človeške obraze. »Naročniki najverjetneje ne bodo pristopili do mene, če želijo zelo realističen slog, saj tega ne delam. Tudi za ilustriranje grozljivk nisem najprimernejša kandidatka,« pove z nasmeškom.

Približevanje občinstvu

Tereza s svojimi deli sodeluje na več skupinskih razstavah in sejnih. Redno razstavlja na Slovenskem binealu ilustracije in sodeluje s Centrom ilustracije, v sklopu katerega razstavlja tudi na Decembrskem sejmu ilustracij v Vodnikovi domačiji, nedavno je sodelovala tudi na potujoči razstavi Ilustratorski kot. »Zdi se mi pomembno, da z razstavami občinstvu pribli-

Že od nekdaj sem risala in si s pomočjo risbe razlagala pojme. Mogoče sem ilustrirala, še preden sem sploh vedela, kaj počnem in kaj sploh je ilustracija.«

žamo ilustracijo. Pomembna točka razstav je tudi, da se ilustratorji srečujemo in združujemo, saj sicer teh priložnosti ni, ker je ilustriranje precej individualni poklic.«

Da je slovenska ilustracija raznolika in pestra, so ilustratorji dokazali v okviru častnega gostovanja Slovenije na lanskem frankfurtskem knjižnem sejmu, letos pa na sejmu otroške in mladinske literature v Bologni. »To so bile odmevnejše razstave in gosti so bili močno presenečeni nad bogatim naborom slovenske ilustracije. V tem pogledu je prav, da ilustracije še naprej razstavljamo,« pove Tereza.

»Ilustracija mi daje možnost, da lahko ustvarjam stvari, ki niso resnične. Ko npr. psu naredim človeški obraz, povem nekaj na povsem nov način in dodam vsebini nek zanimiv vpogled, ki ga ne bi mogla sporočiti drugače.«

»Ilustracija je živa«

Kljub nezavidljivim in pogosto zahtevnim razmeram ilustracija živi. »Mislim, da se zdaj celo prebujajo,« pove Tereza, ki opaža porast vsebin, ki potrebujejo slikovno podobo. Dodaja še, da je zaradi relativne mladosti te umetniške discipline ta med ljudmi mnogokrat manj prepoznana, prav tako v sebi združuje veliko področij, za katera marsikdo ne ve. »Ko rečem, da sem ilustratorica, velikokrat sploh ne znam opisati, kaj zares vse počnem. Ljudje največkrat pomislijo na ilustriranje slikanic ali knjižnih naslovnice, vendar lahko ilustrator dela veliko več od tega. Imamo

zelo raznolike naloge, ki se z razvojem digitalnih medijev širijo in prinašajo nove priložnosti.«

Ker je v osnovi ilustratorica, pri večjih projektih rada sodeluje z grafičnimi oblikovalci. Sicer tudi oblikuje, saj ji to omogoča več sodelovanj. Poleg projektovnih del, ki največkrat terjajo daljše časovno obdobje in več nalog, ji je ravno zaradi časovne zamejitve in hitrosti dela med ljubšimi komentatorska ilustracija. »Všeč mi je, ker gre za čisto drugačen izziv,« še pove mlada umetnica, ki v prostem času poprime tudi za pero, kolažira in fotografira.

Foto: Nik Erik Neubauer in osebni arhiv

Pri ustvarjanju jo zanima srečevanje človeka in narave.

Slovenski ilustratorji bolj svobodni

»Nedavno je bila na knjižnem sejmu v Bologni razprava o slogih ilustriranja in ugotovili smo, da slovenski ilustratorji nismo toliko ukalupljeni v nek slog, temveč uredniki v našem prostoru spodbujajo raznolikost izraza in več svobode. Na tujem trgu morajo imeti ilustratorji pogosto svoj definiran slog, ki se ga morajo držati od projekta do projekta. Meni je zelo všeč, da imam več svobode in da imam priložnost raziskovati ter poskušati različne tehnike in sloge,« je povedala Tereza Prepadnik.

Krovna podoba festivala Fabula 2024.

Konjičanka Tina Konec, prejemnica priznanja Riharda Jakopiča 2024

Priznanja so zanjo predvsem motivacija za nadaljnje ustvarjanje. (Foto: Jaka Erjavec)

Mangani, 2023, tuš na foliji, svetlobni objekti (Foto Marko Tušek)

Že v vrtcu je slikala z oljem

Med letošnjimi prejemniki priznanj Riharda Jakopiča, najvišje stanovske nagrade na področju likovne umetnosti, je tudi akademska slikarka Tina Konec, Konjičanka, ki zadnja leta živi in ustvarja v Ljubljani. »Vsako priznanje dojemam kot potrditev, da delam dobro, obenem mi daje zagon za nove projekte,« pravi 32-letna zgovorna in simpatična umetnica, ki je sicer prejela že več priznanj, med drugim študentsko Prešernovo nagrado za magistrsko delo na akademiji, grand prix na mednarodnem slikarskem Ex-temporu v Piranu in dvakrat prvo nagrado na mednarodnem slikarskem Ex-temporu v Grožnjanu.

BARBARA FURMAN

Iz slikarstva je Tina diplomirala leta 2015 na Akademiji za likovno umetnost Univerze v Ljubljani, kjer je leta 2019 končala magistrski študij slikarstva in leta 2020 še doktorski študij humanistike in družboslovja. Njeno ustvarjalno delo temelji na snovanju narave in raziskovanju likovnega medija s poudarkom na risbi kot izraznem sredstvu.

Motiv iglavca

Tina je predana risanju, osrednji motiv njenega umetniškega ustvarjanja so drevesa. Narava ji, kot pravi, veliko pomeni. Prosti čas zato najraje preživlja v gozdu ali ob morju, tam, kjer ni ljudi in trušča, tam, kjer prevladuje tišina. »Občutke blagodejnega miru želim prenesti v svoje risbe. Pojem narave najraje prenesem v po-

dobu drevesa, natančneje iglavca. Drevo mi predstavlja univerzalen simbol narave. Motiv iglavca, ki ga imam najraje, me spominja na domače okolje, iglice se zelo lepo ujemajo z linijo kot osnovnim izraznim

»Oče sicer ni šolan likovni ustvarjalec, vendar menim, da je njegovo ustvarjanje zelo dobro. Že kot deklica sem ga pri slikanju pogosto opazovala in hitro me je zamikalo, da bi tudi sama poprijela za čopič. Tako sem že v vrtcu slikala z oljem.«

elementom risbe,« pojasni. Nekatere risbe so realistične, z nekončno natančno izrisanimi podrobnostmi, spet druge so ustvarjene z grafično stilizacijo in s subtilnimi teksturami.

»Zelo rada se vračam na Štajersko, ki ponuja obilo čudovitih koticov v naravi, sploh

na Pohorju. Najdem jih tudi pred domačo hišo v Oplotnici, ki je obdana z veliko drevesi in velikim vrtom. V Oplotnici imam tudi slikarski atelje, tako da tudi tam lahko ustvarjam, če pridem na večdnevni obisk.«

Hitro pokazala talent

Jabolko ne pade daleč od drevesa. Že v otroških letih je bila obdana z barvami in s slikarskimi platni, saj je Tinin oče Jani Konec prav tako slikar. »Oče sicer ni šolan likovni ustvarjalec, vendar menim, da je njegovo ustvarjanje zelo dobro. Že kot deklica sem ga pri slikanju pogosto opazovala in hitro me je zamikalo, da bi tudi sama poprijela za čopič. Tako

sem že v vrtcu slikala z oljem. V osnovni šoli so prepoznali moj talent, zato sem pogosto pomagala pri izdelavi scenografije za šolsko prireditev ali pri poslikavi šolskih majic. Pri tem delu sem neizmerno uživala,« se spominja prvih srečanj z likovno umetnostjo.

Prvo samostojno razstavo je imela, ko je bila stara šestnajst let. Razstavljala je v Galeriji Volk v Celju. »Spomnim se, da sem imela izjemno tremo. Na odprtje razstave je prišlo veliko ljudi in vsi so z zanimanjem gledali moje razstavljene akvarele. V tistem času sem namreč ustvarjala predvsem akvarele. Spominjam se, da mi je bilo tako nerodno, da bi se najraje ugreznila v tla ... Z leti sem tremo na dogodkih ob odprtju razstave uspela odpraviti. Danes se znam sprostiti in uživati ob odzivih obiskovalcev oziroma gledalcev.«

Razstavlja v Celju

V minulih letih se je predstavila na številnih samostojnih in skupinskih razstavah. »Približno enkrat na leto imam samostojno razstavo. Spomnim se, da sem jih imela leta 2019 kar sedem. To je res veliko, a takrat sem to nekako zmogla, danes najbrž ne bi več. Priprava samostojne razstave namreč terja veliko dela,« še pravi Tina, ki je se je nedolgo tega predstavljala na skupinski razstavi Jakopičevih nagradencev v Galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani, te dni pa je njena razstava na ogled v Celju. »Vesela sem bila srečanja s prijatelji in z znanci iz Celja in okolice, saj jih že dolgo nisem videla. Moja likovna dela so na ogled v dvorcu Novo Celje v sklopu skupinske razstave ob 20. obletnici umetniške Gimnazije Celje – Center. Bila sem dijakinja te šole in na to obdobje me vežejo res prijetni spomini.«

Ne le doma, slikarske razstave rada obiskuje tudi v tujini, še posebej umetniške galerije, v katerih se predstavljajo mlajši umetniki. »Navdihujoče se mi zdi, kako je v tujini priljubljena umetniška keramika, ki pri nas še ni tako razvita. Med ogle dom razstav v tujini vidim nove smernice v umetniškem izražanju, ki potem počasi prispejo k nam.« Sicer z veseljem spremlja tudi delo slovenskih likovnih umetnikov, pri čemer ne skopari s pohvalami. »Slovenija

Mangani, tuš na foliji, avtorica Tina Konec (Foto Marko Tušek)

»Moja likovna dela so razstavljena v dvorcu Novo Celje v sklopu skupinske razstave ob 20. obletnici umetniške Gimnazije Celje – Center. Bila sem dijakinja te šole in na to obdobje me vežejo res prijetni spomini.«

Akademska slikarka Tina Konec je predana risanju, osrednji motiv njenega umetniškega ustvarjanja so drevesa. Komisija je o njenem delu med drugim zapisala, da izjemno občutljivi organizmi, kompleksne risarske in grafične strukture gledalca popeljejo v poetična občutja, morda v stanja zamaknjenosti in meditacije.

je pravi koncentrat umetniške produkcije. Počasčena sem, da mi je župan Občine Slovenske Konjice Darko Ratajc ponudil mesto umetniške vodje likovne kolonije na Trebniku, ki jo bomo letos v Slovenskih Konjicah in Žički kartuziji organizirali že tretjič. Tja vsako leto povabim šest oziroma sedem slovenskih umetnikov mlajše in srednje generacije. Veliko mi pomeni, da lahko ustvarjalce kakovostne slovenske umetnosti pripeljem v domače kraje.«

Doktorski študij

Tina Konec je prva generacija doktorskih študentov na Akademiji za likovno umetnost Univerze v Ljubljani. Tovrstne spremembe v umetniškem izobraževanju so, kot pravi, izjemno dobrodošle, saj se umetnost s tem dviguje na višjo kakovostno raven, tudi na raven znanosti. Tako je slovenskim študentom doktorski študij bolj dostopen. Doslej so vsi, ki so želeli doktorirati iz umetnosti, morali v tujino. Kar je za nekatere nepremostljiva ovira. »Tema mojega doktorskega študija je risba v Sloveniji. Ukvarjam

se s poglobljeno analizo stanja slovenske risbe v odnosu do novih modalitet, ki jih risba ima od 60. let prejšnjega stoletja. Vsekakor to posredno vpliva na moje praktično delo, saj pridobivam drugačen vpogled na polje risbe, v katerem delujem.«

Ne le likovna, nagovarjajo jo tudi druge umetniške vsebine. »S področja vizualne umetnosti me prevzame vse, kar je kakovostno, vrhunsko, izvirno. Naj gre za sliko, video, fotografijo, instalacijo, za delo, ki je abstraktno, konceptualno ali figuralno, lahko gre za sodobno ali historično umetnost. Vse me prevzame. Zato je zame enako zanimiv in navdihujoč obisk razstave in Narodni galeriji ali narodnem muzeju kot tudi obisk muzeja sodobne umetnosti ali moderne galerije. Sicer pa me poleg vizualnih umetnosti nagovarjajo tudi literatura, film, glasba, sodobni ples. Žal moram priznati, da zanje nimam prav veliko časa. Ko mi uspe, z veseljem grem v gledališče ali na koncert, gledat film v kinematograf ali doma v miru preberem dobro knjigo.«

S podelitve priznanj. Z leve: Zoran Poznič, Đejmi Hadrovič, Tina Konec, Jurij Kalan, ministrica Asta Vrečko in Ančka Gošnik Godec. (Foto: Aleš Rosa)

PRAZNIČNO
Z OBČINO

ZREČE

Župan mag. Boris Podvršnik ob prihajajočem prazniku občine Zreče

Tri desetletja gospodarji na svojem

So Zreče mesto sreče? Zrečani bi najbrž odgovorili, kakor za koga in kakor kdaj. A mesto ima svojo Srečno ploščad, na kateri so vrstijo družabni dogodki, prireditve in praznovanja. Razlog za praznovanje bo v prihajajočih dneh ponudil občinski praznik, saj ga v Zrečah obeležujejo 29. maja, in sicer v spomin na dan, ko so se Zrečani na referendumu množično odločili za ustanovitev samostojne občine. Letos mineva 30 let od tega prelomnega dogodka, zato bo obletnica po besedah župana mag. Borisa Podvršnika, ki zreško lokalno skupnost vodi že peti mandat, nekakšna rdeča nit prazničnega utripa.

BARBARA FURMAN

Občinski praznik bodo počastili s pestrim prireditvenim programom, pri čemer bodo 30. maja prerezali otvoritveni trak v stanovanjski soseski Zeleni gaj. Kot pravi župan Boris Podvršnik, je v njej 22 novih komunalno urejenih parcel za individualno stanovanjsko gradnjo.

Kakšno je povpraševanje po parcelah?

Precejšnje. Devet parcel, ki so bile v občinski lasti, je že prodanih. In ena od lastnic parcele bo kmalu začela graditi hiše. Na zadnji seji so občinski svetniki sprejeli odlok, s katerim so ulico v tej stanovanjski soseski poimenovali po pokojnem gospodarstveniku Marjanu Osoletu, ki je pustil neizbrisen pečat v razvoju in zagotavljanju pogojev za ustanovitev občine. Letos spomladi bi dopolnil častitljivih sto let. Sicer pa je občina pravkar začela postopek sprejemanja novega občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) v Dobrovljah, kjer je predvidenih od 14 do 17 novih parcel za individualno stanovanjsko gradnjo. Postopek OPPN bo trajal približno leto, potem bo parcele komunalno uredil zasebni vlagatelj.

Kako kaže z blokovsko gradnjo? Občina ima v lasti približno sto najemnih blokovskih stanovanj. Bo kmalu na voljo še kakšno?

Naj spomnim, da smo lani predali namenu šest blokovskih stanovanj, ki jih je občina uredila z republiškimi

stanovanjskim skladom. Predvidoma čez dve ali tri leta načrtujemo gradnjo dveh blokov nasproti tržnice v središču mesta.

Kako daleč so prizadevanja za prostorsko ureditev zreškega mestnega središča?

Pripravili smo idejne zasnove in urbanistični del projekta, ki predvideva ureditev poslovnega centra, doma kulture, zdravstvenega doma in prostorov za občinsko upravo. Tako bodo Zreče pridobile

»Otvoritveni trak bomo 30. maja prerezali v stanovanjski soseski Zeleni gaj, kjer je 22 novih komunalno urejenih parcel za individualno stanovanjsko gradnjo. Povpraševanje je precejšnje. Ulico v tej stanovanjski soseski smo poimenovali po pokojnem gospodarstveniku in vizionarju Marjanu Osoletu.«

le prepoznaven trg. Na tem območju je prav tako predvidena gradnja vrtca. A to so dolgoročnejši načrti, saj naj bi jih uresničili v naslednjih letih.

Lanske avgustovske poplave so zreški občini sicer prizanesle, a so škodo povzročila poletna neurja s točo. Ste posledice že uspeli odpraviti?

Največ škode so povzročili plazovi in udori, poškodovanih je bilo več gozdnih cest, javnih poti in lokalnih cest; deloma so bile poplavljenе hiše v Ljubnici in Loški Gori. Del poškodovanega cestišča

v Ljubnici smo že asfaltirali, ob reki Dravinji smo uredili zaščitne zložbe. Direkcija za vode RS pripravlja sanacijski program celovite protipoplavne zaščite urejanja vodotokov, s katerim predvideva v letih 2024 in 2025 nameniti približno 850 tisoč evrov. Glede sanacije po lanskih neurjih smo precej postorili sami tako z lastnimi proračunskimi sredstvi kot tudi z denarjem, ki ga je zagotovila država. Prejeli smo približno pol milijona evrov in takšen vložek predvidevamo tudi za letošnje. Trenutno se ukvarjamo s sanacijo plazišča na Gorenju, kjer je odneslo del cestišča in ga je treba z betonskimi sidri in gredo stabilizirati. Medtem smo že izbrali izvajalca za sanacijo plazišča Štravs, ki ogroža stanovanjsko hišo na Skomarju. Na Ljubnici smo začasno zavarovali brežino cestišča, načrtujemo tudi sanacijo udara ob cesti pri kmetiji Banovšek na Gorenju ter

sanacijo plazov ob stavbah na Padeškem vrhu, Loški Gori in Boharini ...

Zaradi birokratskih zapletov je Občina Zreče v projektu Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Dravinje ostala brez dela sofinanciranja za gradnjo vodovoda v višini 276 tisoč evrov. Kako bo nadomestila ta denar?

V projektu, ki ga omenjate, smo več kot 850 tisoč evrov evropskega denarja uspeli porabiti, res pa je, da smo ostali brez predvidenih 276 tisoč evrov. Upamo, da bomo približno tolikšen znesek zagoto-

vili na razpisu za kohezijska sredstva iz naslova okrevanja in odpornosti. Če bomo ta denar dobili, ga bomo vložili v zagotavljanje novih vodnih virov na Stranica, s čimer bomo tamkajšnjim prebivalcem lahko zagotovili boljše in varnejšo vodooskrbo. Izvajal-

»30-letnico občine bomo obeležili s publikacijo Lokalna samouprava na Zreškem, ki jo bomo javnosti predstavili v začetku junija.«

ca del smo že izbrali. Prenove je potreben tudi vodovod Gračič-Bezina, ki je sicer v sosednji konjiški občini, a se iz njega z vodo oskrbuje tudi 11 odstotkov prebivalcev zreške in tolikšen delež iz opoltniške občine. Gre za velik finančni zalogaj, upamo, da bomo potreben denar s konjiško in z opoltniško občino zagotovili iz tako imenovanih sredstev dogovora za razvoj regij aktualne finančne evropske perspektive.

Pobuda zasebnih vlagateljev za gradnjo vetrnih elektrarn na Pohorju – stale naj bi tudi v bližini turističnega središča na Rogli – je v javnosti dvignila precej prahu. Zdi se, da so ostra nasprotovanja civilne iniciative in številnih predstavnikov lokalnih skupnosti vendarle zalega.

Bojim se, da ni tako. Imamo namreč informacije, da naj bi se že začel postopek za pripravo novega državnega prostorskega načrta za postavitev 86 vetrnih elektrarn na Pohorju.

Občina Zreče tudi z največjimi podjetji Unior, GKN Driveline, Marovt, Unitur in Weiler Abresives dobro sodeluje. Bo tako tudi v prihodnje? Glede na to, da se razmere v gospodarstvu spreminjajo – v podjetju Unior prihaja do menjave vodstva, Weiler Abresives je prešel v ameriško lastništvo, prizadevanja za prodajo Uniturja se nadaljujejo.

Menim, da spremembe dobrega sodelovanja ne bodo skrnhale. Veliko je odvisno tudi od makroekonomskih razmer v Evropi. V prihodnost gledam z zmernim optimizmom. Zavedam se, da je vez med gospodarstvom oziroma turizmom ter občani v našem okolju izrazitejša, saj so v preteklosti prav prebivalci in delovne organizacije z udarniškim delom in samopriskom zagotavljali razvoj turistične infrastrukture. Zato je ta tema za naše ljudi toliko bolj

Zreški župan mag. Boris Podvršnik (Foto: arhiv občine)

občutljiva. V sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja so Zreče doživljale izrazit razvojni zagon, število prebivalcev v mestu se je potrojilo. Zato so nekateri to obdobje poimenovali kar »zreška pravljica.« Pomembno se mi zdi, da je v procesu denacionalizacije Občina Zreče pridobila in obdržala ključna zemljišča na Rogli, tako da ostajamo gospodarji na svojem. Seveda občina ostaja odprta za razvojne naložbe v turizmu tudi v prihodnje. Doslej smo imeli dobre izkušnje. V javno-zasebnem partnerstvu z Uniturjem smo uredili tekaški poligon na Rogli, tam smo v sodelovanju s tujim vlagateljem zgradili turistično zelo priljubljeno doživetje Pot med krošnjami. Verjamem, da bo tako tudi v prihodnje. Kmalu bomo ponudili odprtje tudi novega višjega tobogana na Mašin žagi.

»Pomembno se mi zdi, da je v procesu denacionalizacije Občina Zreče pridobila in obdržala ključna zemljišča na Rogli, tako da ostajamo gospodarji na svojem.«

K dobremu sobivanju v lokalni skupnosti pripomorejo tudi občani. Vsako leto ob občinskem prazniku nekatere izpostavite in se jim zahvalite z občinskim priznanjem. Kdo so letošnji prejemniki zlatega, srebrnega in bronaste grba?

Bronasti grb Občine Zreče bo prejela Alenka Hren, saj je vrsto let dejavna v ročnodelskem klubu Mravljica, ki deluje pod okriljem zreškega turističnega društva. Prejemnica srebrnega grba je Tatjana Kotnik, predsednica krajevne organizacije Rdečega križa, v društvu upokojencev je vodila projekt Starejši za starejše. Zlati grb bo šel v roke literarnemu ustvarjalcu Antonu Gričniku. Je raziskovalec ljudskega blaga oziroma kulturne dediščine Zreškega Pohorja. Zanimive vsebine je strnil v več knjigah. Piše

tudi besedila za narodnozabavno glasbo.

Občina Zreče praznuje 30 let od odločitve za samostojno pot. Toda prve pobude za samostojno občino so se pojavile že pred letom 1994.

Res je, Marjan Osole na primer si je za samostojno zreško občino prizadeval že sredi 80. let prejšnjega stoletja. A v času socializma to ni bilo izvedljivo. Je pa takratna skupščina občine Slovenske Konjice leta 1987 Zreče razglasila za mesto, s čimer je na simbolen način potrdila, da so Zreče dosegle korenit razvojni preskok. Zrečani so priložnost za osamosvojitve izkoristili za uvedbo lokalne samouprave leta 1994, ko so se na referendumu množično odločili za osamosvojitve. To je zagotovo eden najpomembnejših zgodovinskih mejnikov oziroma dosežkov na Zreškem.

Ta jubilej bomo obeležili s publikacijo Lokalna samouprava na Zreškem, ki jo bomo javnosti predstavili v začetku junija. V njej na približno 150 straneh s pisnim in fotografskim dokumentarnim gradivom podrobneje predstavljamo razvoj državne oblasti na eni in zreške lokalne samouprave na drugi strani.

V teh 172 letih se je v šestih državah zvrstilo precej reform lokalne samouprave in v teh odločilnih procesih je sodelovalo veliko uspešnih politikov, ki so odločilno tlakovali našo uspešno razvojno pot. V knjigi predstavljamo tudi najzaslužnejše posameznike – častne občane Zreč. Prvi med njimi je Franc Videčnik. Vsem tem v priznanje in zahvalo posvečamo to publikacijo, ki predstavlja pomemben korak pri osvetljevanju naše krajevne zgodovine ter vzpostavljanju in delovanju lokalnih oblasti na Zreškem.

OBČINA
ZREČE

Občina Zreče praznuje in z njo tudi mi, občani.

**DRAGI SOKRAJANKE IN SOKRAJANI,
SPOŠTOVANI ZREČANKE IN ZREČANI!
VSE NAJBOLJŠE IN DOBRE ŽELJE V VSAK
VAŠ DOM IN VSAKEMU OD VAS!**

Župan mag. Boris Podvršnik

Z mladostno energijo nad izzive

»Po koncu šole se pravo frizerstvo šele začne«

David Očko je pred skoraj šestimi leti v domačem kraju v Zrečah odprl svoj prvi frizerski salon in brivnico. To je bila prva brivnica v tem okolišu, zato so ga ljudje najpogosteje prepoznali po tem. Ščasoma se je njegova zgodba razvijala in niti predstavljal si ni, kam ga bo popeljala. Ker je ponujene priložnosti že od nekdaj sprejemal odprtih rok, a premišljeno, je pred več kot letom svoj salon Lifestyle by Očko preselil v sosednjo občino, kjer zdaj živi. V večjem studiu je z mlado in s predano ekipo poskrbel za paleto novosti, ki jim tudi v prihodnje ni videti konca. Med drugim organizira tudi poseg presaditve las v tujini, ki postaja vedno bolj iskana.

SINTIJA JURIČ

»Moja frizerska pot zagotovo ni bila načrtovana. Zadnje dni pred vpisom v srednjo šolo sem se odločal, ali bi bil raje kuhar ali frizer. Naposled je pretehtalo slednje, čeprav še danes zelo rad kuham.« uvodoma pove 26-letni **David Očko**, ki se je po končani osnovni šoli v Zrečah vpisal v Srednjo šolo za storitvene dejavnosti in logistiko Celje ter se izšolal za frizerja. A šola je bila le osnova, jasno poudari. Širino znanja je vedoželjno pridobil na izobraževanjih na domačih tleh in v tujini. Dve leti in pol je delal v frizerskem salonu v Zrečah,

»Menim, da je moda to, kar pristoji človeku z dotikom drugačnosti.«

nato se je pri rosnih 21 letih v istem kraju odločil za samostojno pot. »Vse je šlo zelo hitro. Vedel sem, da bi nekoč rad imel svoj salon, in ko se je pojavila priložnost za najem prostora, sem jo sprejel,« pove David, ki meni, da na nobeno stvar ne moreš biti nikoli povsem pripravljen, vendar je vredno poskusiti. Njemu se je to obrestovalo.

Klasično urejanje brade še vedno redkost

Veliko tržno nišo pri odprtju svojega salona je David poleg frizerstva videl tudi v urejanju brade, zato je na tem zgradil svoje ime. Njegova brivnica je bila tako prva brivnica v tem okolišu. »Med Mariborom in Celjem takrat ni bilo nikogar, ki bi urejal brade. Za klasično britje, ki ga prav tako opravljamo pri nas, še danes na tej razdalji ni nikogar,« pove sogovornik, ki je bil pred sedmimi leti eden prvih brivcev v Sloveniji.

Čeprav je bil pred odločitvijo za samostojno pot s frizerskimi škarjami in z brivskim aparatom že precej domač, je začetek nečesa novega skoraj vedno povezan tudi s kančkom strahu pred neuspehom, vendar temu ni posvečal veliko pozornosti.

Prepuštil se je toku dela, sprejemal vsakodnevne izzive, se učil, svojo mladost pa jemal kot prednost in slabost hkrati. »Kot 21-letnik sem zagotovo imel več energije, bil sem bolj zagnan in tudi upal sem si več. Slabost je bila, da sem bil še nekoliko nezkušen.«

Selitev v sosednjo občino

Po letu se je Davidu v salonu v Zrečah pridružil prvi sodelavec, vendar so se njune poti kmalu razšle. Po epidemiji koronavirusa se mu je pri delu pridružila mlada sodelavka Urška Zazijal, nato še Tilen Završnik in pred približno letom so skupaj zgodbo preselili v Slovenske Konjice. »Dobil sem ponujen prostor nedaleč od doma, kjer zdaj živim. Bil je ravno prave velikosti, morda celo takrat še malo prevelik, vendar sem se odločil, da ga bom vzela.« Sledila je sedemmesečna celostna prenova prostora, ki je omogočala še dodatno širitev članov ekipe in s tem ponudbe.

V salonu v Slovenskih Konjicah zdaj sedemčlanska ekipa

polet striženja, ličenja in urejanja brade ponuja podaljševanje las in urejanje obrvi in trepalnic. Dodali so tudi terapevtske storitve za vse vrste bolečin. »V svojo ekipo poskušam vključiti ljudi, v katere verjamem. Terapevtske storitve npr. izvaja moj najboljši prijatelj, ki je vrhunski na svojem področju in vesel sem, da je del naše ekipe,« pove David, ki v salonu organizira tudi presaditev las v tujini, v prihodnosti pa želi svoj salon razširiti še na druga področja.

Ustvarjanje sprememb

Čeprav mlad frizer pri svojem delu odprtih rok sprejema nove priložnosti in izzive, o svojih odločitvah vedno dobro premisli in ohranja samega sebe. Pri delu je velik perfekcionista. Rad popestri pričeske, eksperimentira, dela spremembe in s tem osreči stranke. »Sploh je to mogoče pri ženskah, saj se mi zdi, da lahko ženska po obisku frizerja kar zažari.« Še vedno se redno izobražuje, prav tako izobražuje druge. Meni, da bi se moral redno izobraževati vsak frizer. »S tem osvežujemo stvari, ki jih že znamo, hkrati dobimo nova znanja, ki nas lahko pri delu močno povzdignejo.«

Načrtov mu ne manjka, vendar se zaradi hitrosti in neprestanih sprememb v tako razgibanem poslu venomer prepušča toku in plava z njim. Pomembno vlogo na svoji poti pripisuje tudi staršem in dobrim prijateljem, ki ga ves čas močno podpirajo in mu nesebično stojijo ob strani.

Foto: Nik Jarh

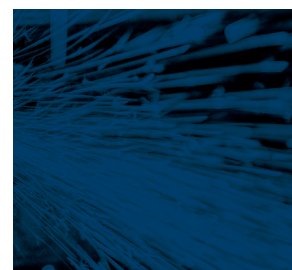
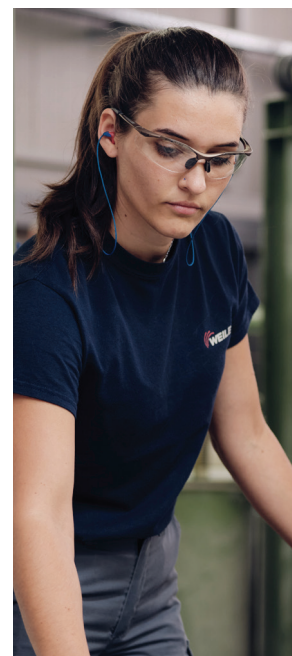
»Mislim, da nihče v začetku ne sme razmišljati o zaslužku, temveč mora dati dan za dnem vse od sebe.«

»Moška in ženska moda sta se v zadnjih desetih letih povsem zamenjali. Zaradi takratne mode so ženske včasih k frizerju hodile enkrat tedensko in moški vsake tri mesce ali na pol leta. Zdaj je ravno obratno. Moški hodijo enkrat tedensko, ženske pa na pol leta.«

Ekipo Lifestyle by Očko danes šteje sedem članov. Iz leve proti desni: Eva Polh, Urška Zazijal, Tamara Macuh, David Očko, Ines Klezin, Aldin Tiganj in Tilen Završnik (Foto: Jan Esih)

OBLIKUJ SVOJO PRIHODNOST

V svoje vrste vabimo: razlagalce, upravljalce strojev, vzdrževalce, električarje, vodjo računovodstva, aplikativnega inženirja, vodjo tehnične podpore prodaji (M/Ž).

Več o kariernih priložnostih: <https://emea.weilerabrasives.com/Kariera>

PRIDRUŽI SE. ENA EKIPA. EN WEILER.

Presaditev las vedno bolj iskana

Če je presaditev las včasih veljala za tabu, v zadnjih letih velja za vedno bolj iskano in priljubljen kirurški poseg. Ker obstaja veliko zanimanje po tem tudi v Sloveniji, se je David odločil, da bo organiziral tudi presaditev las v Turčiji. »Ko sem delal raziskave o tem, sem spoznal, da so v Istanbulu daleč naprej s to tehnologijo, zato sem se odpravil tja, si osebno pogledal različne klinike in se naposled odločil za sodelovanje z eno. Res sem zadovoljen z našim sodelovanjem in rezultati.« Kot pravi, je za poseg primeren skoraj vsak, zanj se odloča vedno več moških, ki želijo s tem pridobiti samozavest.

CITYCENTER CELJE

POLFINALE, 8. junij, ob 10.00

novi tednik radio celje

Glasbeni gost:

DOMEN KUMER

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO

Štajerski **TEDNIK**

EDIS
VEHABOVIĆ

DORA
KALČIČ

NATAŠA
PRIVOŠNIK

Ljudje odprtih rok

PRIMOŽ
LORBEK

RADKO
LUZAR

FRANC
MARŠNJAK

JOLANDA
RAVNIKAR

GLASOVNICA

GLASUJEM ZA KANDIDATA:

Glasovnice sprejemamo vključno
do 31. 5. 2024 na naslov:
Novi tednik, Prešernova 19,
3000 Celje,
s pripisom: »DOBROTNIK LETA«.
Glasujete lahko tudi na spletu: www.novitednik.si

Sponzor dogodka: **PPD GLOBAL**

*Dobre roke gnetejo
dober kruh*

ŽITO
Po kruhu se dan pozna.

Veseli nastopajočih po nastopih

Prvič v Podčetrtku

Otroška pesem v zdraviliškem mestu

Naša karavana projekta Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo se je v letošnji, jubilejni, 10. sezoni prvič ustavila tudi v Podčetrtku. Mesto, znano po zdraviliškem turizmu, premore tudi dobre mlade pevke in pevce, ki so se pretekli teden predstavili v telovadnici OŠ Podčetrtek.

LUKA ŽERJAV

V telovadnici OŠ Podčetrtek je nastopilo 25 otrok v osemnajstih nastopih. Kot vedno so

bili razdeljeni v dve starostni skupini, in sicer od 1. do 5. razreda ter od 6. do 9. razreda.

Spremljali smo nastope otrok iz OŠ Podčetrtek in podružnice iz Pristave pri Mestinju. Tudi

tokrat so mlade pevke posegale večinoma po skladbah znanih ženskih solistik, obiskovalci so slišali kar pet duetov in tudi en trio. Sestri Ajda in Maja Pavčnik sta svoj nastop pospremlili z igranjem na ukulele in violončelo, za še boljše vzdušje med gledalci sta z nastopoma poskrbela fanta Adam in Mark.

»Ohranjanje tradicije slovenskega petja lahko uspešno prenašamo na najmlajše z zgledom, učenjem in možnostjo razvoja petja. Veseli me, da smo s sodelovanjem v letošnji sezoni projekta Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo dokazali, da imamo veliko otrok, ki odlično obvladajo slovensko popevko. Trudili se bomo, da bomo s podobnimi dogodki ohranili pesem in slovenstvo,« so besede, s katerimi je nastope mladih pevcev pospremil župan Občine Podčetrtek **Peter Misja**.

Strokovna komisija, ki jo sestavljajo Klavdija Winder Pantner, Aljoša Bončina in Dalibor Bedenik, je tokrat

izbrala tri polfinalistke. V mlajši kategoriji so izbrali **Saro Levstik** iz 5. a-razreda OŠ Podčetrtek, ki je zapela skladbo Nine Pušlar Tople oči, in **Tajo Šket** iz POŠ Pristava pri Mestinju, ki je komisijo prepričala s skladbo Zate dovolj Nike Zorjan. V starejši kategoriji si je polfinalni nastop zagotovila **Hana Levstik** iz 9. b-razreda OŠ Podčetrtek z odlično izvedbo skladbe Nike Zorjan Za vedno.

Pomembnosti projekta se poleg OŠ Podčetrtek in Občine Podčetrtek, ki sta bili tokratni gostiteljici, zavedajo tudi pokrovitelji, ki zvesto sledijo naši radijski karavani.

Foto: Nik Jarh

Tokrat sta se v polfinale uvrstili sestrice. V mlajši kategoriji je komisijo prepričala Sara Levstik.

V polfinale se je uvrstila tudi Taja Šket iz POŠ Pristava pri Mestinju.

V starejši kategoriji je v polfinale napredovala »starejša« sestra Hana Levstik.

OBČINA
PODČETRTEK

Generacija 1974: Sprehod skozi Spomine

V petek, 19. aprila, se je hudinjski šolski okoliš prelevil v pravo gnezdo spominov, ko smo se nekdanji sošolci, zdaj že sivi in modri, ter naši spoštovani učitelji zbrali, da bi počastili 50. obletnico našega skupnega podviga – konca osnovne šole. Kljub letom, ki so minila, smo bili preplavljeni s čustvi, ko smo se med smehom in solzami, polni spominov in modrosti sprehodili po hodnikih nekdanje šole.

Sprehod skozi šolo nas je popeljal v čas, ko smo bili še otroci, ki smo sanjali o prihodnosti in se učili o življenju. V vsakem kotičku smo našli drobce preteklosti, ki nas je spomnil na brezskrbne dni in nenadomestljive trenutke, ki smo jih delili skupaj. Oživila so sporočila, ki smo jih kot otroci pustili drug drugemu, in vsak kotiček je imel svojo zgodbo, ki smo jo delili med odmori.

A najbolj ganljiv del našega srečanja je bilo srečanje z našimi nekdanjimi učitelji. Šest čudovitih duš, ki so nam nekoč razkrivale skrivnosti branja, narave in življenja, se je z nami veselilo našega dosežka. Med njimi sta bili tudi naši nekdanji razredničarki gospa Ljudmila Bukvič in gospa Milena Kolnik, ki sta ob učiteljicah Vidi Bukovac, Darinki Bervar, Alenki Milenkovič in učitelju, mentorju ter trenerju Mirku Kolniku z velikim ponosom spremljali naše življenjske poti in nam bili v oporo v težkih trenutkih.

Ob pogledu na nekdanje učilnice smo se spominjali preminulih sošolcev in učiteljev, ki nas niso mogli spremljati na tem praznovanju, spomini nanje so nas napolnili s toplino in hvaležnostjo za čas, ki smo ga preživeli skupaj.

Kot bi se čas ustavil, smo praznovanje nadaljevali v bližnjem gostišču, kjer smo delili spomine, smeh in solze. Vsak je imel svojo zgodbo, svoj pogled na preteklost, a vse nas je povezovalo eno – ljubezen do našega skupnega časa in spoštovanje do tistih, ki so nas takrat vodili skozi labirint učenosti.

Generacija 1974! Praznovanje zlatega jubileja je bilo več kot le srečanje nekdanjih sošolcev in učiteljev. Bilo je potovanje skozi čas, ki nas je spomnilo na naše korenine, naše izkušnje in našo povezanost. Čeprav smo se razšli vsak po svoji poti, smo se tisti večer ponovno združili kot velika družina, ki je zrasla na temeljih Osnovne šole Franja Vrnčiča, zdaj Osnovne šole Hudinja.

MARIJANA KOVAČIČ

Gastronomsko raziskovanje s Piko Nogavičko in chefi

V torek, 14. 5., je bil na promenadi, ki se razprostira na Trgu mladosti pred Šolskim centrom Velenje, nepozaben dogodek, ki ga je ustvarila nagajiva Pika Nogavička. Osmošolci iz 1. Osnovne šole Žalec so se s svojo ravnateljico Andrejo Špajzer pridružili dijakom 2. letnika programa gastronomija PTI in 3. letnika programa gastronomske in hotelske storitve Šole za storitvene dejavnosti. Ti so pripravili zabaven dan v okviru svoje poklicne mature oz. zaključnega izpita.

Promenada je postala prizorišče pestrega dogajanja. Na njej so stale stojnice, kjer so dijaki, oblečeni v Pike Nogavičke in gusarje, predstavili svoje znanje o različnih narodnih jedeh. Spekli so potice z različnimi nadevi, v kotlu skuhalo telečjo obaro z vodnimi žličniki, v živo pripravljali palačinke in krasili piškote. Na dogodku so sodelovali tudi dijaki ambasadorji Evropskega parlamenta. Ti so v okviru dneva Evrope v goste povabili Cirila Horjaka in Andreja Miholiča, ki sta predstavila svoj strip Moč Evrope.

Največje veselje so zagotovo prinesli osnovnošolci, ki so si nadeli kuharske kape, se pomerili v različnih Pikinih igrah ter tekmovali v poznavanju slovenske gastronomske dediščine. Vse to je bila odlična priložnost za učenje in zabavo. Najbolje se je odrezal osmošolec Niko Ljubek, ki je za nagrado prejel Boschev ročni električni mešalnik.

Ta dan je bil več kot le zabava – bil je neprecenljiv spomin, ki bo še dolgo živel v srcih vseh udeležencev.

MATEJA URBANČIČ

Obeležitev 20. obletnice vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo

Že 20 let je minilo, odkar je Republika Slovenija sprejela odločitev, da se bo priključila Evropski uniji. V ta namen smo v Srednji zdravstveni in kozmetični šoli Celje pripravili okroglo mizo z naslovom Obeležitev 20. obletnice vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo.

Program je vodila Daša Slivnikar iz 3. d-razreda pod mentorstvom profesorja Petra Čepina Tovornika. Gostili smo Alojza Peterleta, prvega predsednika vlade v času osamosvajanja Slovenije, poslanca v Državnem zboru Republike Slovenije in Evropskem parlamentu ter člana predsedstva Komisije za prihodnost Evropske unije. Z nami je bil dr. Milan Zver, slovenski družboslovec in politik, minister za šolstvo in šport, poslanec v državnem zboru in Evropskem parlamentu, kjer je član odbora za kulturo

in izobraževanje. Naslednja gostja, Irena Joveva, je novinarka, poslanka v Evropskem parlamentu, podpredsednica pododbora za javno zdravje in članica odbora za kulturo in izobraževanje. Z nami je bil tudi Aleksander Verhovšek, ravnatelj III. osnovne šole v Celju in koordinator projekta Evropska vas v mestni občini Celje.

V uvodu smo besede namenili osamosvajanju Republike Slovenije. Gospod Peterle nam je iz lastnih izkušenj povedal, kako je bilo videti in da smo lahko na to zelo ponosni. Druga tema je bila Evropska unija. To je gospodarska in politična združba 27 držav, ki sodelujejo na različnih področjih, kot so trgovina, varnost, okolje in človekove pravice. Zaradi želje, da bi se nehale pogoste in krvave vojne, ki so vrh dosegle v drugi svetovni vojni, so evropski politiki začeli proces oblikovanja

Evropske unije, kot jo poznamo danes. Tako se je začelo obdobje vedno tesnejšega sodelovanja v Evropi. Dijaki so znanje o Evropski uniji in vstopu Republike Slovenije v to zvezo pokazali v posnetih intervjujih. Gostje so ta dejstva pokomentirali, dodali lastne izkušnje in predstavili, kakšen pomen ima za nas Evropska unija in kako Republika Slovenija uveljavlja svoj nacionalni interes znotraj EU. Veliko dijakov obišče izmenjave Erasmus, kasneje pa se nekateri odločijo svoje izobraževanje nadaljevati v tujini. V ta namen smo spregovorili tudi o tej temi. Dr. Zver je predstavil konkurenčnost šolskega sistema pri nas in v drugih članicah Evropske unije. Ker se v naši šoli izobražujemo za zdravstvene poklice, smo spregovorili o izobraževanju na tem področju v EU in gospa Joveva je predstavila tudi delo v pododboru

za javno zdravje. Zadnja tema je bila Evropska vas. V tem projektu sodeluje tudi naša šola, ki je letos raziskovala Italijo. Projekt je pobuda EU za spodbudo sodelovanja in izmenjavo med lokalnimi skupnostmi po vsej Evropi. Več o zgodovini projekta in kako to poteka v Mestni občini Celje, nam je zaupal gospod Verhovšek, ki je koordinator tega projekta.

K popostritvi okrogle mize so pripomogle zapete skladbe. Na

začetku smo slišali slovensko in evropsko himno, za oddih pa je bila namenjena pesem Od kot lepote tvoje. V glasbenih točkah smo sodelovali dijaki, in sicer pevke Ana Šuhel, 2. ktc, Urška Korenjak, 3. b, Daša Slivnikar, 3. d, na kitari Lovro Cajner, 3. c, na harmoniki Lara Loriger Čater, 1. kta, in profesor Danijel Berden. Okroglo mizo je obiskala tudi poslanka državnega zbora Janja Sluga.

Pogovor smo končali še z mislijo: »Aktivno državljanstvo ni le pravica, ampak tudi dolžnost vsakega posameznika, da sodeluje v skupnosti in prispeva za družbeno pravičnost in demokratične vrednote lastne države. Treba je narediti korak in le s hojo lahko pridemo v boljše prihodnost.«

Za arhiv sta poskrbeli dijakinja Tanja Petek, 2. b, in Hana Čepar, 2. b. Okroglo mizo so se udeležili dijaki 3. b, 3. e, 3. fb in 3. kta.

DAŠA SLIVNIKAR

S kolesom v prihodnost

IV. osnovna šola si je kot prednostno nalogo zadala vzgojo za trajnostni razvoj. Ena od dejavnosti, s katero zasledujemo trajnostne cilje, je sodelovanje v projektu Erasmus+. Naša šola je bila uspešna na lanskem razpisu za dodelitev sredstev Evropske unije, zato med 1. 10. 2023 in 31. 3. 2025 izvajamo projekt Erasmus+ S kolesom v prihodnost (Bike to the Future). S sodelovanjem pri dejavnostih v okviru projekta bi učence radi spodbudili, da bi za pot v šolo in prosti čas večkrat posegli po kolesu ali drugih trajnostnih oblikah prevoza.

Vsi vemo, da gibanje v naravi koristi vsem, saj tako ohranjamo čistejšo okolje in skrbimo za zdravje, a bi ga lahko v vsakdanjem življenju koristili bolj redno. Učencem želimo pokazati več načinov preživljanja časa v naravi, saj verjamemo, da bo to pri njih in morda pri njihovih bližnjih okrepilo zavedanje trajnostnega ravnanja z naravo. Menimo, da bodo učenci, ki več kakovostnega prostega časa preživijo v naravi, z njo tudi lepše ravnali in hkrati poskrbeli za svoje psihofizično počutje.

V letu in pol nameravamo izvesti tri izmenjave učencev, in sicer v Finsko, kjer smo bili aprila, Avstrijo in Španijo. Prepričani smo, da bo možnost udeležbe na izmenjavi zbudila zavedanje pomena večjezičnosti in okrepila samozavest pri komunikaciji v tujih jezikih. Učenci na izmenjavah premikajo meje svojega okolja in s spoznavanjem novih prijateljev, dežel in običajev širijo svoja obzorja. Razlike med narodi, kulturami in običaji, ki se jih morda zaradi nepoznavanja bojijo, postanejo zanimiva raznolikost, ki je vrednota sodobnega evropskega državljanja.

Posebej s ponosom se pripravljamo na izmenjavo v Avstrijo, saj se tja odpravljamo povsem v duhu našega projekta – s kolesom. Enajst učencev se z ravnateljem in dvema učiteljicama že pripravlja na petdnevno zeleno pustolovščino v mesto Lavamund, kjer bomo štiri dni sodelovali pri pouku in drugih dejavnostih, ki nam jih pripravljajo naši novi prijatelji tamkajšnje nižje srednje šole. Poleg kolesarjenja nas čakajo delavnice v šoli, z učenci tamkajšnje šole bomo spoznali mesto Celovc in Vrbsko jezero, se sprehodili po rečni učni poti in udeležili podnebnega teka.

Z namenom gladkega poteka izmenjave se seveda z učenci na izmenjavo pripravljamo že celo šolsko leto. Učenci enkrat na teden obiskujejo interesno dejavnost S kolesom v prihodnost, kjer med sabo delijo

primere dobre prakse prijaznega ravnanja z okoljem in ideje, kako šolo, Celje in Slovenijo predstaviti novim prijateljem. V decembru smo si z Avstrijci in s Finci izmenjali novoletne voščilnice, izvedli smo tudi nekaj videoizmenjav, da smo lažje prebili led. Pomemben del priprav je bila tudi pripravljalna kolesarska tura, ki so jo udeleženci pod vodstvom ravnatelja izvedli v četrtek, 9. 5. 2024. Učenci so preizkusili svoje sposobnosti in z veseljem ugotovili, da bi lahko šli na izmenjavo tudi kam dlje kot samo v Avstrijo. Komaj čakamo 21. maj, ko bomo tja tudi zares odšli!

TINA DIMEC IVANJKO

Zvone Dragan, državnik, diplomat, prijatelj

Sredi maja se je Zvone Dragan približal drugi polovici tega desetletja njegove življenjske poti. Ta pot mi je kot njegovemu mladinskemu in brigadirskemu prijatelju blizu do te mere, da sem zbral pogum za pričujoče misli in spomine.

Začel bom z najinim sodelovanjem v vodstvu celjske in območne mladinske organizacije pred dawnimi desetletji. Družila sva se tudi v zvezni mladinski delovni akciji pod obronki Šumadije. Tam je Zvone, ob težkih pogojih dela in bivanja brigadirjev ostril občutek velike odgovornosti, še posebej ko so nejevoljni brigadirji ob pomanjkanju vode, polni znoja in cementnega prahu na plečih legali k počitku v barakah naselja. Zvone je v takšnih okoliščinah pridobival koristne izkušnje za kasnejše izzive in delovanje v kriznih razmerah.

Z bogatimi družbeno-političnimi izkušnjami iz delovanja na ravni občine in republike kot delegata v zvezni skupščini in kot podpredsednika vlade SFRJ ga je pot vodila v diplomacijo, k vodenju ambasad v Peking, Varšavi in Pragi. Posebej odmevno v domovini je bilo njegovo srečanje z očetom kitajskih reform Deng Šjaopingom. Bil je pričevalec burnih časov v tedanji Evropi in svetu. Ob pridobljeni samostojnosti Slovenije je prizadevno prispeval k rojevanju slovenske diplomacije. Po vrnitvi v Celje je svoje ustvarjalne moči namenil organizaciji Zveze borcev NOV na občinski in republiški ravni ter ves čas negoval naročilo svojega očeta, naj bo delaven in pošten ter naj nikdar ne pozabi, da se je rodil v partizanski družini.

Pri Zvonetu Draganu gre za človeka z izjemno intelektualno širino in človeško toplino obenem. Teh dveh lastnosti ne srečujemo pogosto »z roko v roki«! Malo je ljudi, ki bi znali in zmogli v sebi združevati vloge univerzitetno izobraženega ekonomista, politika, diplomata ter bi znali ostati dostopen in odprt človek. Jubilantu Zvonetu je to uspevalo.

Za svoje strokovno in družbeno-politično delovanje je Zvone Dragan prejel vrsto državnih odlikovanj, z redom dela z zlatih vencem v ospredju. S ponosom se spominja tudi francoskega odlikovanja, legije časti.

Svoje široko ekonomsko znanje in bogate mednarodne izkušnje je Zvone Dragan objavljal v vrsti virov slovenske publicistike. Del svojih izkušenj je strnil tudi v knjigi Od politike do diplomacije, ki jo je leta 1980 izdala založba Modrijan. Posredoval jih je tudi v vlogi izrednega profesorja študentom mednarodnih odnosov na Katedri za mednarodne odnose FDV.

Njegova osebna skromnost, moralna načelnost in garaška vnema, zavirljivo široka znanja, iskrive ter prodorne misli so vsem, ki ga poznamo, prepričljiv zgled, navdih in spodbuda.

Ob lepem osebnem jubileju mu voščimo še na mnoga zdrava in ustvarjalna leta.

Dr. EMIL ROJC

12 razlogov, zakaj 8. junija na Brač

Od 8. do 15. junija pripravljamo skupne počitnice Novega tednika, Radia Celje in turistične agencije Relax.

Zakaj na te nepozabne počitnice?

1. Brač spada med najbolj sončne otoke Dalmacije.
2. Skrb za prevoz odpadke, saj je organiziran avtobusni prevoz.
3. Hotel Waterman supetrus resort je izjemen štirizvezdični hotel.
4. Nazdravili bomo s pijačo dobrodošlice.
5. V ceno so vključeni zajtrk, kosilo in večerja, prigrizki in pijača pri obrokih ter v all inclusive barih v naselju med 10. in 23. uro.
6. Med 12. in 18. uro se boste lahko sladkali z odličnim brezplačnim sladoledom.
7. Zaradi animacijskega program Relax turizma ter Novega tednika in Radia Celje vam ne bo dolgčas.
8. Vsak večer bo živa glasba.
9. Odpluli bomo na izlet z ladjico in imeli ribji piknik.
10. Vaša bodo majica Pojdi z menoj kot spomin na skupne počitnice Relaxa ter Novega tednika in Radia Celje in številne druge nagrade.
11. Oddih je priložnost za sklepanje novih prijateljstev, ki jih ne boste nikoli pozabili.
12. Pika na i je privlačna cena. Vse našteto le za 609 evrov.

Prijava: RELAX® TURIZEM

Relax turizem, največji slovenski organizator počitnic! 03-428-83-20 ali 03-428-83-40.

novi tednik

Vedno z menoj!

radio celje

Več na www.novitednik.si

Metrobov strokovnjak Vanes Husič, univ. dipl. inž. agr., svetuje

Okrepimo vrt z algami

V toplem delu leta so naše vrtnine v polni rasti. A dobremu pridelku pretijo številne bolezni in škodljivci. Ti imajo namreč tudi radi toplo in vlažno okolje. Za učinkovit boj proti njim na domačem vrtu nujno potrebujemo morske alge.

www.metrob.si
080 16 22

**Morske
alge
za zdrav
pridelek**

Kaj vse alge vsebujejo?

Morske alge spadajo med biostimulante. To pomeni, da krepijo imunski sistem rastlin, spodbujajo rast in na splošno krepijo rastline. To v praksi pomeni, da imajo veliko boljše in lepše rast. Prav tako so bolj odporne proti napadu bolezni ali škodljivcev. Kar pomeni bolj zdrav in večji pridelek.

Morske alge so zelo bogate z organsko snovjo, saj gre za naravno snov. Vsebujejo vsa glavna hranila, dušik, fosfor in kalij. Slednjega vsebujejo zelo veliko, zato so morske alge nujne za plodovke in kapsulnice, ki so velik porabnik kalija. Poleg glavnih makrohranil vsebuje tudi številna mikrohranila in še več kot 40 mineralov. Poznamo različne morske alge. Tako na vrtu uporabljamo rdeče morske alge Rasti Algo Plasmin ter tudi rjave morske alge Rasti AlgoVital Plus.

Kako bolezen vstopi v rastlino?

Najbolj pogoste na našem vrtu so glivične bolezni. Te najlažje vstopajo v rastlino skozi rane, ki so na rastlini nastale kot posledica vremenskih nevšečnosti (toča, sodra) ali poškodb škodljivcev (ptiči, žuželke). Okužba je možna tudi skozi listne reže. Večina bolezni za okužbo ne potrebuje rane ali listne reže. Prodrejo lahko skozi povrhnjico v celico rastline. Vлага ima pomembno vlogo pri procesu okužbe in razmnoževanja bolezni. Večja vlaga ali celo vodne kapljice na površini rastline omogočijo hitrejšo in močnejšo okužbo. Nekatere rastline imajo gladko povrhnjico, druge bolj grobo, povoskano. Voda hitreje odteče s tistih, ki so gladke. Bolezen prodre v rastlino z mehansko silo in encimi, ki razgradijo komponente povrhnjice in celične stene. Pri plodovkah največjo nevarnost predstavljajo paradižnikova (krompirjeva) plesen in razne listne pegavosti. Na kumarah in bučnicah se bojimo pepelovke in plesni. Ko so rastline polne plodov, je težko ukrepati s fitofarmcevtiskim sredstvom, saj je karenc pogosto predolga, pri čemer plodove pobiramo vsak dan.

Uporabimo alge

Morske alge Rasti lahko uporabimo kot listno gnojilo (foliaro škropljenje), prav tako jih uporabljamo kot tekoče gnojilo, s katerim zalijemo rastline. Običajno po setvi posejano zalijemo z rdečimi algami Rastli Algo Plasmin. Prav tako večer pred presajanjem sadike obvezno zalijemo z omenjenim sredstvom. Tudi po presajanju balkonskega cvetja v prvo vodo za zalivanje vedno dodamo še morske alge. Te res pomagajo koreninam rastlin, da se hitro

razrastejo. Zato je najbolj učinkovito, če uporabljamo alge redno, in sicer v razmaku od 7 do 14 dni. Seveda odvisno od vremena in velikosti (faze rasti) rastlin.

In še eno vlogo imajo alge, in sicer izjemno pomembno: takoj po nastopu poškodbe (ko so listi že suhi, a čim prej) zaradi toče (najpogostejše), vetra, škodljivcev, mraza, vročine ... posevek poskropimo z njimi. Zelo hitro zaprejo in posušijo rane, s čimer preprečijo vstop glivicam in drugim boleznim v rastline. V takšnem primeru bo največji učinek imelo sredstvo Rastli AlgoVital Plus, ker vsebuje tudi aminokislino. In še v tekoči obliki je, za lažjo uporabo. Alge imajo še dodaten stranski učinek. Smrdijo škodljivcem, zato je njihova uporaba tudi preventiva pred njimi. Seveda ta učinek ni vedno dovolj močan, a dodatek alg ob škropljenju vrtnin z insekticidi je vedno priporočljiv.

Kako in kdaj škropimo?

Okužbe z boleznijo preprečujemo s krepitvijo rastlin na naraven način z uporabo sredstev, ki krepijo in debelijo celično steno rastlin ter spodbujajo rastlinski imunski sistem in povečajo njegovo odzivnost. Pomembno je redno tedensko škropljenje od pomladi do jeseni. Škropimo po zelenih delih rastline v večernem času, ko je hladno, saj se bo tako sredstvo dobro absorbiralo v rastlino. Debela celična stena tako mehansko prepreči vstop bolezni v rastlino. Poleg tega sredstvo stimulira imunski sistem, kar pomeni, da je odziv v primeru napada bolezni veliko hitrejši. Tako zmanjšamo možnost okužbe rastline z glivičnimi, bakterijskimi boleznimi in delno tudi mehanskimi poškodbami žuželk.

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

BiRObit

W: birobit.si
T: (03) 425 6100

Menjalnica Žnidrs, Gosposka ulica 7, Celje.

**Odkup neveljavnih starih
švicarskih frankov serije 8!
Samo do konca maja 2024!**

03 490 03 36

www.znidrs.com

CITROËN SERVISI

ne zaupajte popravila komurkoli
zanesljivo skrbni

Selmar d.o.o.

Mariborska cesta 119, 3000 Celje

Telefon: 03 424 40 08

E-pošta: sprejem.citroen@selmar.si

www.selmar.si

www.kamra.si

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko ureja Osrednja knjižnica Celje.

Zabavna plesna in kavarniška glasba v Velenju med obema vojnama do zgodnjih 60. let (3)

Preživeli godbeniki Pihalne godbe Premogovnika Velenje so po vrnitvi v normalen življenjski tok takoj prevzeli svoje poslanstvo. Že pred vojno so bili godbeni in tamburaški instrumenti ter ribiške palice prav v vsakem stanovanju prepoznavni znak rudarskih naselij takrat še premogovnika (Lilijski grič, Glinšekov šaht, Rudolf šaht Perkhauš). Polovica godbenikov iz Pesja in Škal je bila tudi tamburašev, nekaj godbenikov pa je živel okrog Smartnega in na Konovem.

Šmarškim tamburašem so med okupacijo pobrali vse instrumente, godbeniki iz Pesja pa so svoje instrumente skrili in tako obdržali vso garnituro tamburaških instrumentov. Po-budnik teh aktivnosti je bil Jan-ko Ulrih, gonilni motor društva DPD Svoboda in potem Vza-jemnosti, ko je bila Svoboda prepovedana. Tej zasedbi se je pridružil Zvone A. Grebenšek, sin Viktorja Grebenška, člana godbe, in tako začel svojo glas-beno pot; njegov prvi in edini pravi mentor je bil vidni član Pihalne godbe Leopold Plan-ko.

Leta 1945 se je razpoloženje močno dvignilo, osvoboditev izpod okupatorjevega jarma je prinesla vsesplošno veselje in vsi ohranjeni instrumenti so spet zaživel. Treba je bilo nabrusiti pete, vendar pa takrat zasedbe in instrumenti sploh

niso bili pomembni ... Samo da se je igralo. Zgodnje povojno obdobje je bilo zaznamovano z druženjem in plesom. Har-monikarji so sestavljali raz-lične glasbene skupine glede na priložnost in razpoložljiva glasbila. Igrali so glasbo, ki so jo (po)znali, brez posebnih vaj in mentorjev. Godbeniki Ru-darske godbe so zasnovali šte-vilne male zasedbe, ki so igrale plesno glasbo. Godba na piha-la je imela bogat arhiv čeških polk in valčkov ter operetnih arij. Ta repertoar so godbeniki preigravali že pred vojno, prav tako tudi tamburaši iz Pesja in Škal. Njihov vodja Jakob Čepel-nik je bil namreč zelo zagnan godbenik, ustanovil je prvi pevski zbor, vodil tamburaški zasedbi iz Pesja in Škal, ter pri-rejal skladbe iz arhiva Godbe. Pojavljali so se še harmonikarji s spremljavo različnih inštru-mentov. Igrali so vsepovsod: na akcijah udarniškega dela, na znanih uradnih mitingih, na plesnih vajah in mladin-skih plesih. Prva organizirana kapela, [1] ki so jo sestavili najboljši predvojni godbeniki, t. i. Letonjevi muzikanti, je igrala na veselici ob otvoritvi prvega kopališča in zbirališča Velenjčanov. To je bila prva za-sona velenjskega turističnega jezera, kajti tedaj so bile tam samo deske in ribnik, ki so ga poimenovali Špičkov tajht. [2] Ob cesti v Škale je bil še Ple-velov tajht [3], a ta je bil zbi-

rališče ribičev. Do leta 1948 je bila glasbena scena precej omejena, vendar pa zabavni glasbi tudi poznejše obdobje do šestdesetih let ni bilo pre-več naklonjeno. Ko je denimo kapela na jezeru zaigrala Sve-to noč v džezovski izvedbi, so »varuhi« novonastajajočih raz-

mer v glasbi temeljito opravili svojo nalogo. Tudi miličniki so spremljali nekatere ple-sne vaje in mladinske ples, da ne bi bilo preveč bugivu-gija. [4] Skupine, ki so igrale za ples na teh prireditvah, so sestavljali predvsem harmoni-karji. V Šoštanju je bilo sprva

več sodobnejših skupin, ki so posnemale glasbo iz redkih radijskih aparatov, in tudi več zlasti mladih godbenikov, ki so se med vojno glasbeni nauk pridobili pri 'fanfarenzugu' – edini takratni priložnosti učenja. Ti fantje so po vojni sestavili vrsto ansamblov, bili

pa so priljubljeni predvsem na takrat dobro organiziranih in varovanih mladinskih plesih. Njihov starosta je bil Jože Vučina.

Se nadaljuje.

Andreja Ažber,
Knjižnica Velenje

ALBUM S CELJSKEGA

Arclin pri Vojniku, pred 1939

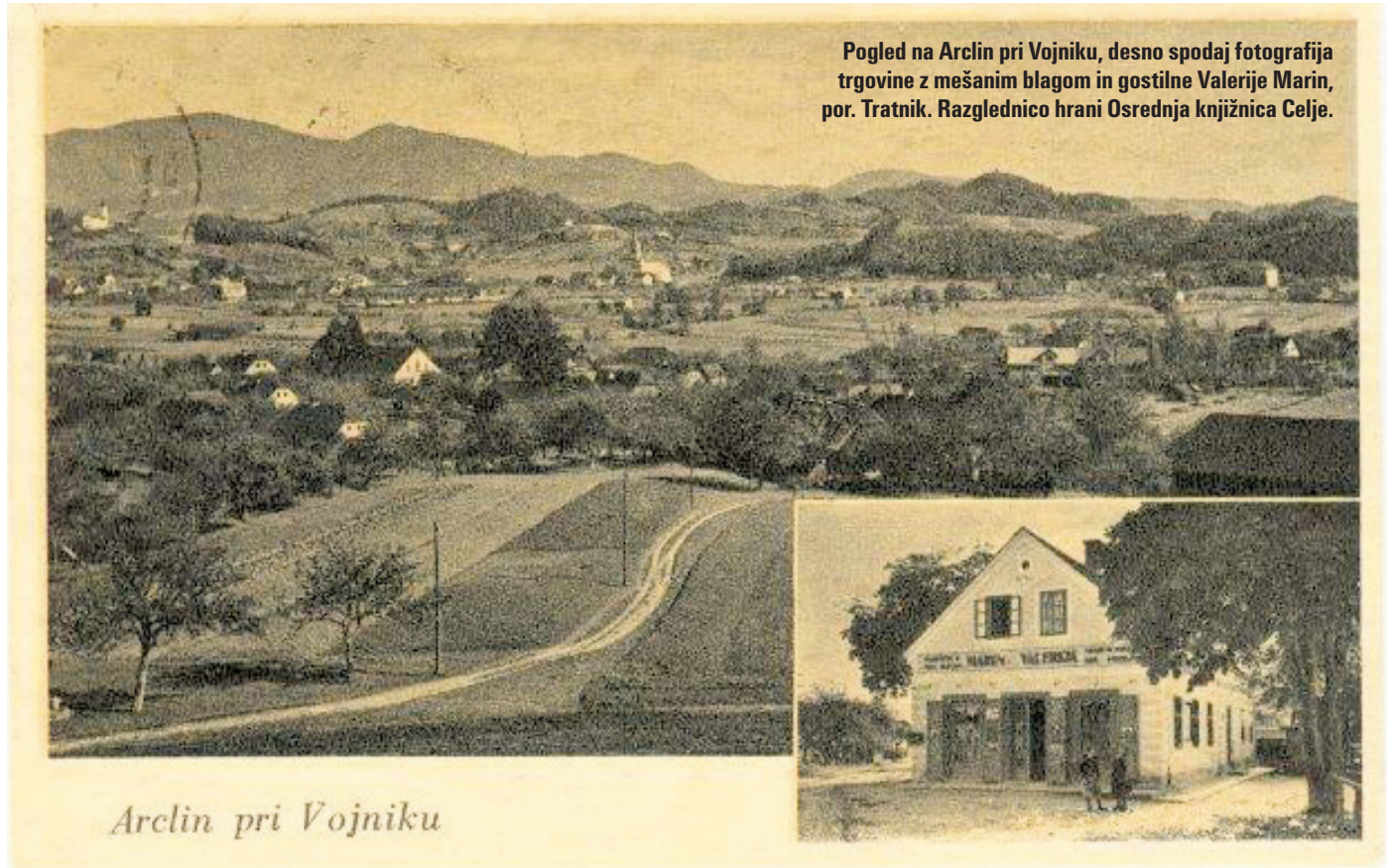
Arclin je večje razloženo obcestno naselje v Občini Vojnik. Leži v Celjski kotlini južno od Vojnika, v dolini reke Hudinje, na njenem vzhodnem bregu, ob glavni cesti Celje-Slovenske Konjice in ob odcepu stranske ceste proti Ljubečni. Vzhodni del naselja je Zgornji Arclin s številnimi obrtnimi delavnicami, na zahodu pa je Spodnji Arclin, ki sega prek Hudinje na nizko gričevje.

V Arclinu sta se rodila naravoslovec in publicist Janez Žiga Valentin Popovič (1705–1774) in Lovro Stepišnik (1834–1912), prvi slovenski potujoči knjižničar, narodni buditelj in bukovnik.

Pripravil: Srečko Maček

Vir:
Krajevni leksikon Slovenije, 1995, str. 70
<https://www.zbds-zveza.si/stepisnikov-sklad/>

Rubriko pripravlja: Domoznanski
oddelek Osrednje knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdelo smešna, jo bomo objavili.

Radar

Policist stoji ob cesti in spremlja hitrost na radarju. Omejitev je 80 kilometrov na uro in vozniki se tega držijo. Naenkrat pa pripelje mimo avtomobil, ki vozi 33 kilometrov na uro. Ker je prepočasna vožnja tudi nevarna, policist ustavi avtomobil. V njem sedijo štiri babice. Ena vozi, druge pa sedijo v tišini, popolnoma blede in z izbuljenimi očmi.

»Gospod policist, v čem je problem, saj nisem vozila prehitro, ali ne?«

»Ne, gospa, niste vozili prehitro. Vozili ste prepočasi in to je lahko tudi zelo nevarno!«

»Prepočasi? Ne, ne, vozila sem točno 33 na uro, kot je bila omejitev.«

»Gospa, 33 ni omejitev hitrosti, ampak številka ceste, na kateri ste!«

»Joj, zdaj pa mi je nerodno. Hvala, gospod policist, da ste me opozorili na napako. Obljubim, da se ne bo ponovilo!«

»Dobro, dobro, le pojdite zdaj. Le nekaj bi vas še vprašal. Kako to, da so druge dame tako blede in prestrašene. Je z njimi kaj narobe?«

»Oh, ne, le do pred kratkim smo vozile po cesti številka 195.«

25 let

Nekega dne sem pogledal ženo in ji rekel: »Pred 25 leti sva bila brez avta, imela sva majhno sobico, sedela sva na oguljenem divanu in gledala črno-belo televizijo, jaz pa sem bil poročen s čudovito plavalaso petindvajsetletnico. Sedaj imava veliko hišo, mercedesa, usnjeno sedežno in najnovejši plazma televizor, jaz pa sem poročen z debelušno petdesetletnico. To nikakor ne gre skupaj.«

Žena mu odgovori: »Ah, dragi, ti si kar poišči čudovito plavalaso petindvajsetletnico, jaz pa bom poskrbela, da boš spet imel le majhno sobico, divan in črno-belo televizijo.«

Kino

Kontrolor v kinu zaloti Janezka, ki gleda pornofilm. Začudi se, kako je lahko kupil vstopnico, saj je vendar še mladoleten, zato ga vpraša:

»Poba, od kod ti vstopnica za kino?«

»Oče jo je kupil.«

»Kje pa je oče?«

»Doma išče vstopnico.«

Kazino

Dva zdolgočasena krupjeja čakata pri mizi s kockami. Prikaže se zelo privlačna blondinka in stavi 20.000 dolarjev na en sam met. Reče jima: »Upam, da nimata nič proti, ampak veliko več sreče imam, če sem popolnoma gola.« Nato se sleče, vrže kocke in zavpije: »Dajmo, ljubice, mama rabi novo obleko!« Ko se kocke ustavijo, poskoči in zavpije: »Ja! Ja! Dobila sem, dobila!«

Objame oba krupjeja, pobere zaslužek in obleko in hitro odide. Krupjeja nejeverno strmita drug v drugega. Končno eden vpraša: »Koliko je pa vrgla?« Drugi odvrne: »Kaj pa vem – sem mislil, da ti gledaš.«

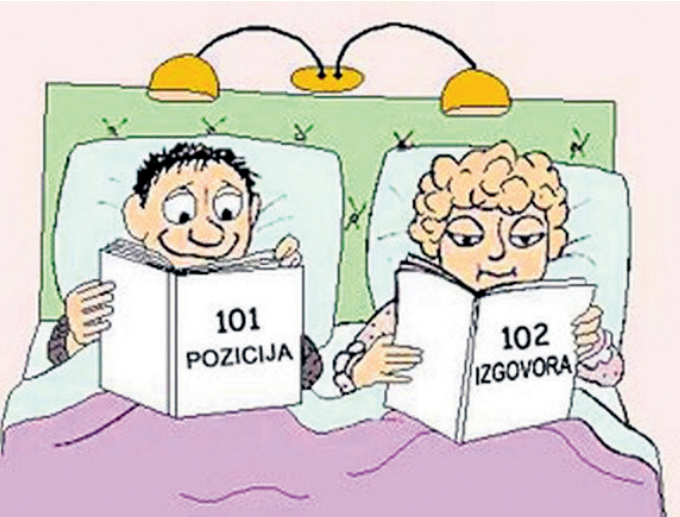
Konec je blizu

Župnik in mežnar stojita ob vaški cesti in zabijata v tla tablo z napisom: »Konec je blizu! Obrnite se, dokler ne bo prepozno!«

Mimo pridrvi avto, voznik skozi okno zavpije: »Pustita ljudi pri miru, verska fanatika!«

Čez nekaj trenutkov se zasliši cviljenje zavor in nato glasen pljusk.

Mežnar se obrne k župniku: »A misliš, da ne bi bilo bolje, če bi preprosto napisala: 'Most je porušen'?«

SE ZGODI ...

Samo olje menjam in bo še za 100.000 kilometrov.

Dva načina spopadanja s plešo:

1. Kosilnica

2. Kapa

Oven

Z Marsom, svojim vladarjem, v svojem znamenju boste nepremagljivi. Treba je samo imeti pravo mero in občutek za dogajanje. V nasprotnem primeru se lahko zelo hitro zgodi, da boste pretiravali. Mogoče se boste nekoliko težje odločili, kako naprej. Nič hudega, vzemite si dovolj časa za premislek, kajti kasneje boste težko kaj spreminjali.

Bik

Vaša vladarica Venera bo v četrtek zapustila znak bika in vstopila v dvojčka, zato boste razigrani, bistveno bolj sproščeni, zanimalo vas bo ogromno stvari. Vaša prijateljstva bodo zaživela, pojavijo se lahko novi interesi, izredno inovativni in zanimivi boste za okolico. Še vedno je Merkur, ki je zadolžen za delo, vaš gost. Delovali in komunicirali boste izredno premišljeno. Veliko energije bo usmerjene v zagotavljanju trdnosti in stabilnosti vaših stebrov življenja.

Dvojčka

Soncu, ki je že vstopilo v vaše znamenje, se bo v četrtek pridružila Venera. Življenje bo iz dneva v dan bolj prijetno, izžarevali boste t. i. faktor X. Vaš videz bo odličen. Najlepša novica za vas je vstop Jupitra v dvojčka v nedeljo, 26. maja. Kar 12 let je potreboval, da vas bo ponovno obiskal in vam natrosil darov. Od vas je odvisno, kako boste izkoristili podporo nebesnega svoda. Zagotovo si lahko obetate vse-splošen napredek.

Rak

Nekaj vas bo motilo, še sami ne boste vedeli, kaj. Četrtek bo precej nemiren in stresen, za konec tedna se bodo prebujali različni pomisleki in dvomi. Ne razmišljajte negativno, saj tako ne boste prišli nikamor. Aktivirajte pozitiven pristop, počutje bo takoj boljše. Življenje bo v teh dneh dobilo pospešen ritem, treba bo več prilagajanja. Ne ozirajte se, vaš pogled mora biti usmerjen izključno naprej.

Lev

Ogromno energije boste imeli, zato je odlično, če imate izdelan vsakodnevni načrt dogajanja. Dela bo ogromno, uspešno mu boste kos. Bistveno je, da si vzamete tudi čas za rekreacijo, šport in sprostitve. To obdobje bo izredno pestro. Ne izgubljajte časa z malenkostmi, pred očmi morate imeti širšo sliko. Zdaj boste točno vedeli, česa nočete.

Devica

Vaš praktičen duh bo prebujen in nič ne bo ušlo vaši pozornosti. Izredno dobro boste delovali, se dogovarjali in bili uspešni pri delu. Napori preteklih dni bodo zgolj bled spomin in hitro boste obudili svojo energije. Dobro je, da delujete tudi preventivno na področjih, za katera veste, da so lahko problematična. Nič posebnega se ne bo dogajalo, kljub temu bodo dnevi prijetno minevali.

HOROSKOP
JE ZA VAS PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA DOLORES.

Tehtnica

Sonce v sorodnem znaku vam prinaša dvig življenjske energije, zato bo počutje iz dneva v dan boljše. Venera in Jupiter vas odlično podpirata in odpirata poti, za katere do zdaj niste vedeli. Dobro razmislite, kaj in koga želite. Istočasno vam Mars z opozicijo nasprotuje in od vas zahteva prilagajanje ljudem in okoliščinam. Vedno ne bo preprosto, dobro je, da se zavedate tega vpliva.

Škorpion

Zanimivi dnevi so pred vami, v katerih se bo življenjski ritem pospešil. Izpostavljeni boste novim priložnostim ter izzivom, kar vam bo po eni strani všeč, po drugi pa se boste spraševali, ali si sploh želite kakšno spremembo. V neki družbi boste precej zadržani, kar vas bo naredilo skrivnostne in še toliko bolj zanimive. Na oseo, ki vas je pred kratkim razočarala, ne boste jezni, celo razumeli boste njeno stališče.

Strelec

Od četrтка do sobote boste gostili Luno, zato bodo ti dnevi še posebej izpostavljeni. Slednje velja še zlasti za rojene v strelcu in dvojčkih. Luna bo dosegla polnost v četrtek popoldne in pričakujete lahko, da se bo stres preteklih dni umiril. Več planetov, ki v tem tednu vstopijo v vam nasproten znak, bo aktiviralo potrebo po usklajevanju nasprotij in iskanju kompromisov.

Kozorog

Za konec tedna in ob začetku naslednjega bo Luna potovala po vašem znaku. Njeno upadanje prinaša zmeren tempo in takšen bo tudi začetek novega tedna. Vodil vas bo dober občutek, prisluhnite mu, saj bo pravilen. Komunikacija bo izredno pomembna. Ne zavijajte se v molk. Če vam kaj ni všeč, boste v teh dneh znali to pravilno pokazati in povedati. Ni strahu, da bi se komu zamerili.

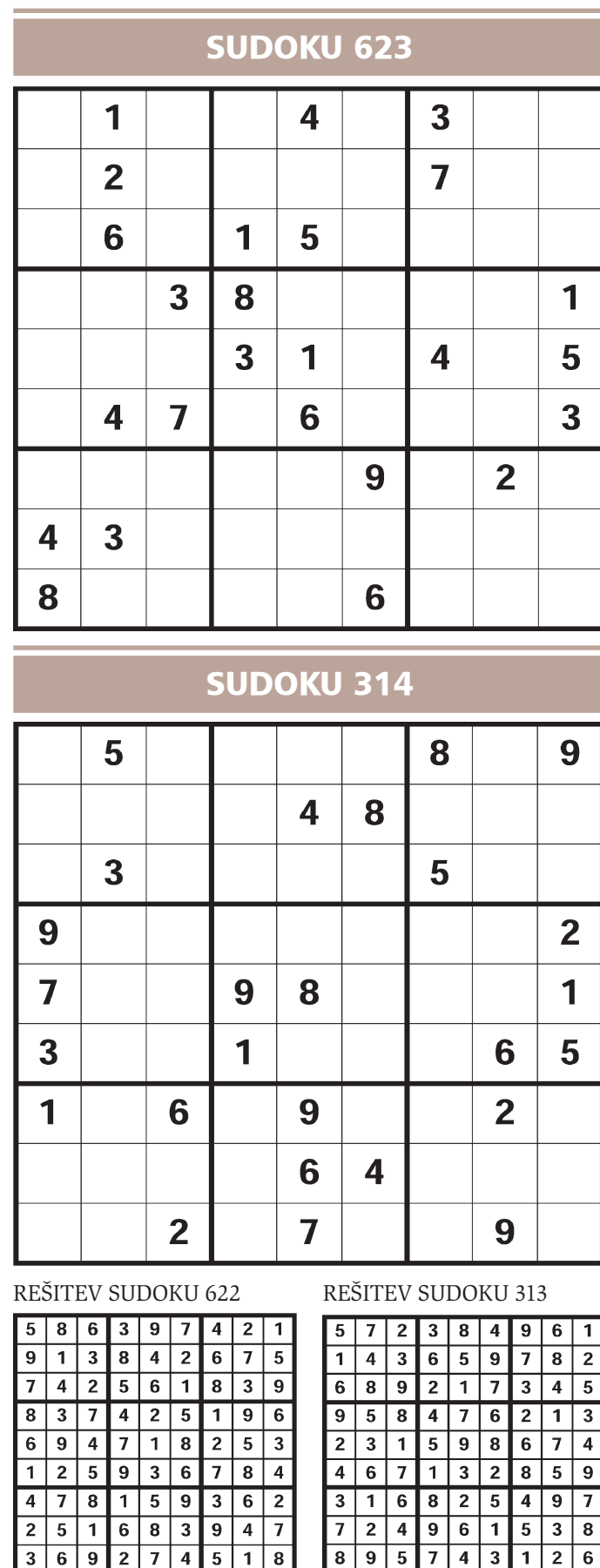
Vodnar

V torek in sredo boste gostili Luno, zato bo pestro, zanimivo, razgibano, veliko se bo dogajalo in sami boste poskrbeli tudi za družabno plat življenja. Več planetov v sorodnem znaku prinaša dobro energijo, pozitivno naravnost in omogoča, da boste lepo napredovali na aktiviranih področjih. Zdaj je čas za akcijo, za razmislek je že zdavnaj minil.

Ribi

Zanimivi, po svoje nenavadni dnevi so pred vami. O neki zadevi ste se že pred časom odločili, zato nima smisla, da ponovno oklevate, kako ravnati. Držite se prvotnega stališča in vztrajajte pri svojem. Veliko prilagajanja bo potrebno tako ljudem kot tudi okoliščinam. Občasno se boste spraševali, čemu je to potrebno. Nobenega dvoma ni, da ste na pravi poti, potrpeti je treba samo nekaj dni in se bo izkazalo, da ste v prednosti.

Astrologinja DOLORES je dosegljiva na **041 519 265** in na Facebookovi strani **Dolores Astro.**

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno ♥ z men ♥ j!

POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA IN PRIDOBITE **UGODNOSTI**

novi tednik

Vedno z menoj!

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

Več informacij: narocnine@nt-rc.si
 Telefon: 03 422 51 71
www.novitednik.si

NAROČILNICA ZA

novi tednik

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon: **E-naslov:**

Datum naročila: **Podpis:**

Naročnino bom plačeval: ☐ mesečno ☐ na 3 mesece ☐ na 6 mesecev ☐ letno

☐ Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev.
 Pogoji in spletna prijava: <https://www.novitednik.si/postanite-narocnik>

NT&RC, d.o.o., Prešernova 19, 3000 Celje

Prva konferenca v Celju

Priložnost za nova znanja in deljenje izkušenj z veseljem unovčimo tudi novinarji Novega tednika in Radia Celje.

Naša medijska hiša je del evropsko podprtega projekta Newlocal, v katerem izmenjujemo in razvijamo nove medijske pristope in dobre izkušnje z medijskimi hišami iz Hrvaške, Srbije in Črne gore. Pred dnevi smo v Tehnoparku Celje gostili prvo izmed konferenc. Na njej so sodelovali predstavniki desetih medijskih hiš.

NT

Prva konferenca v sklopu projekta je bila v Celju. Na njej so sodelujoči partnerji predstavili vse dosedanje ugotovitve, razpravljali o interaktivnosti v digitalnih in lokalnih medijih ter njihovi prisotnosti na trgu. (Foto: Andraž Purg)

Izjemen dobrodelni odziv za Antonia

Nedeljski dobrodelni koncert za Celjana, znanega uličnega pevcia Antonia Čemažarja, je uspel. Zbranih je približno 6.500 evrov, ves denar pa bo namenjen rehabilitaciji po hudi možganski kapi, ki jo je Antonio doživel.

Organizator koncerta, na katerem je nastopilo 45 slovenskih glasbenikov, je Iztok Gartner, pri organizaciji je pomagala Ingrid Glušič, da je koncert bil dobro slišan, pa je poskrbel Klemen Remezenko. »Trenutek, ko so celjski reševalci na koncert pripeljali tudi Antonia, njegov pogled, solza v njegovih očeh in njegov objem so odtehtali ves dvomesečni trud za dogodek. To mi pomeni največ,« pravi Gartner. Hvaležen je vsem sodelujočim glasbenikom, ki so se na vabilo za nastop nesebično odzvali, in vsem, ki so donirali denar. Družina bo lahko zdaj z zbranim denarjem Antoniu omogočila fizioterapijo in dodatne

Iztok Gartner in Antonio Čemažar. »Njegova hvaležnost odtehta vse,« pravi Iztok. (Foto: IG)

pripomočke ter vaje, da se čim bo stopil nazaj na noge in spet prej rehabilitira do te mere, da spregovoril. SŠol

Slovenski finale Plakata miru tokrat v Celju

Lions klub Celje Mozaik je v soboto v Osrednji knjižnici Celje pripravil vseslovensko zaključno prireditev in razstavo finalnih plakatov v okviru Lions projekta Plakat miru.

Tema letošnjega Plakata miru je bila Upajmo si sanjati. Mladi med 11. in 13. letom so na plakatih narisali, kako bodo svoje sanje o mirnem svetu spremenili v resničnost. Na natečaju Lions, ki že 36 let poteka po vsem svetu, je letos v Sloveniji sodelovalo 37 klubov Lions, ki so v projekt povabili številne osnovne šole.

V finalni izbor lahko iz vsake šole prispe po en plakat, tako jih je letos prispelo 135. Izmed vseh je bilo nato strokovno izbranih 24 finalistov. Med njimi so bili kar trije iz celjskih osnovnih šol, med temi tudi zmagovalni plakat, ki ga je narisala Tina Bartolič iz I. osnovne šole Celje pod mentorstvom Tajke Naraks.

Razstava finalnih plakatov je na ogled v drugem nadstropju Osrednje knjižnice Celje.

NT

Foto: arhiv Lions kluba

Priznanje za Žičko kartuzijo

Da je ureditev nadkritja ostalin cerkve sv. Janeza Krstnika in začasnega lapidarija v Žički kartuziji izjemen arhitekturni projekt, dokazuje tudi priznanje arhitekturnega festivala Odrpte hiše Slovenije (OHS) 2024. Omenjeni projekt so v arhitekturnem biroju Medprostor zasnovali Jerneja Fischer Knap, Rok Žnidaršič, Samo Mlakar, Katja Ivič in Dino Mujič.

Priznanje je na svečani podelitvi v ljubljanski galeriji Edvard prevzel konjiški župan Darko Ratajc v družbi Ivana Furmana, direktorja podjetja Kostroj-Strojgradnja, in Sandija Marguča, direktorja podjetja Gradnje Marguč. Na festivalu OHS od leta 2019 podeljujejo nagrade za najboljše projekte po izboru občinstva. Obiskovalci letošnjega festivala so si lahko ogledali več kot 70 arhitekturnih projektov in po svojem izboru glasovali za najboljši projekt v kategorijah javni, družbeni, poslovni ter stanovanjski projekti in prvič tudi v kategoriji projekti z lesom. Vodenji ogledi, ki potekajo pod strokovnim vodstvom arhitektov, konservatorjev, inženirjev, lastnikov, vlagateljev in izvajalcev, obiskovalcem omogočajo, da celostno spoznajo nastanek in pomen posameznega arhitekturnega dela.

Nagrado OHS tako prejme ekipa, ki je skupaj ustvarila posamezen projekt – arhitekti, inženirji, izvajalci ter naročniki, vlagatelji. Blaž Budja, član letošnje strokovne žirije, je v nagovoru izpostavil pomen skupnosti v današnji družbi, ki je vedno bolj naklonjena individualizmu. »Verjamem, da s festivalom OHS dvigujemo splošno kulturo in arhitekturi dajemo možnost večjega, širšega skupnega razumevanja in spoštovanja.«

BF

Priznanje je prejel konjiški župan Darko Ratajc. (Foto: arhiv občine)

Že četrtič tekli na Rifnik

Športno-umetniško društvo Rifnik iz Šentjurja je minulo soboto ponovno pripravilo izziv za vse športne navdušence in jih povabilo na četrti tek na Rifnik. Pot pod noge je vzelo 33 odraslih tekačev in 39 otrok, ki so premagali nekoliko krajšo progo.

Med moškimi tekmovalci je v absolutni kategoriji do cilja prvi pritekel Marko Čretnik, sledila sta mu Andrej Debelak in Dejan Počivalšek. Pri ženskah se je v absolutni kategoriji najbolje odrezala Karmen Klančnik Pobežin, druga je bila Nastja Mihelčič, tretja Darinka Presečnik. Pri organizaciji dogodka je po besedah vodje prireditve Mojce Kolar sodelovalo lepo število zanesenjakov društva. Članice so poskrbele za zdrave prigrizke in sladke priboljške, člani so skrbeli, da udeleženci dogodka niso bili žejni. Za glasbo je skrbel DJ Farky, vodenje prireditve in podeljevanje nagrad sta v svoje roke prevzela Žiga Pungartnik in prekaljen radijski voditelj Jure Ličen. Člani društva so veseli, da so se njihovem povabilu tudi tokrat odzvali številni zvesti donatorji.

TS

Tako so se tekmovalci podali proti cilju. (Foto: arhiv društva ŠUDR)

Black&White evropski prvaki

Učenci I. osnovne šole Celje so postali prvaki First Lego League Open European Championship 2024. Tekmovanje je bilo na Norveškem, v mestu Bodø.

Tekmovanja na severu Evrope se je udeležilo 50 ekip s celega sveta, Black&White pa sestavljajo Maša Žlavs, Brina Hus, Neja Vogelsang, Julija Farčnik in Tjan Prtenjak. Tekmovali so med 13. in 16. majem.

JF

Celjski učenci nadaljujejo z odličnimi predstavami. (Foto: Black&White)